

FAALİYET
RAPORU
2011

Otokar

B

U

D

U

S

B

U

BÜYÜK DÜŞÜNDÜK, BÜYÜDÜK.

Liderlerin en büyük özelliği her zaman büyük düşünmeleridir. Gerçekçi hedefleriyle, hayallerini ve vizyonlarını birleştirip her gün biraz daha büyümek için çalışırlar.

49 yıllık köklü tarihimizdeki sayısız başarımızın temelinde, ilk günden beri genlerimizde olan büyüme tutkusu var.

Nitelikli insan kaynağımız, doğru yatırımlarımız ve gerçekleştirilebilir hedeflerimizle bu sene de büyük düşündük, büyüdük.

İÇİNDEKİLER

Üst Yönetim Mektubu.....	10
Yönetim Kurulu Üyeleri.....	12
Denetim Kurulu Üyeleri.....	13
Yolcu Taşımacılığı	14
Yük Taşımacılığı.....	16
Savunma Sanayii	17
Yatırımlar ve İyileştirmeler.....	20
İnsan Kaynakları.....	20
Sosyal Sorumluluk Çalışmaları	21
2012 Beklentileri	21
Toplantı Gündemi	23
Yönetim Kurulu Raporu	25
Denetçi Raporu	33
Bağımsız Denetçi Raporu	34
Mali Tablolar ve Tablolara İlişkin Açıklayıcı Notlar.....	41
Mali Oranlar	102
Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu.....	104

Üst Yönetim Mektubu
Yönetim Kurulu Üyeleri
Denetim Kurulu Üyeleri
Yolcu Taşımacılığı
Yük Taşımacılığı
Savunma Sanayii
Yatırımlar ve İyileştirmeler
İnsan Kaynakları
Sosyal Sorumluluk Çalışmaları
2012 Beklentileri

OTOKAR HAKKINDA

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş., 1963'ten bu yana otomotiv ve savunma sektöründe kendi teknoloji, tasarım ve uygulamaları ile müşterilerinin ihtiyaçları doğrultusunda özel çözümler sunuyor.

Koç Topluluğu bünyesinde yer alan Otokar, Sakarya Arifiye'deki 552.000 metrekarelik fabrikasında 2.000'e yakın çalışanı ile faaliyet gösteriyor. Toplam 10.700 araç üretme kapasitesine sahip Şirketin binlerce toplu taşıma, lojistik ve savunma aracı, 5 kıtada, Türkiye dahil 60'a yakın ülkenin yollarında hizmet veriyor.

Otokar, askeri araç alanında; fikri mülkiyet hakları Otokar'a ait olan ZPT, COBRA, KAYA, ARMA markalı taktik tekerlekli zırhlı araçlar ve lisans altında ürettiği Land Rover Defender araçlar ile faaliyet gösteriyor. Şirket, ayrıca Türkiye'nin ilk milli ana muharebe tankını tasarlamak üzere ALTAY PROJESİ'nde ana yüklenici olarak görev alıyor. Türkiye'nin en büyük özel sermayeli savunma sanayii Şirketi olan ve ülkenin lider kara araçları tedarikçisi olan Otokar'ın ürünleri 20'den fazla ülkede aktif olarak kullanılıyor.

Otokar, toplu taşımacılık alanında 5,8 metrelik minibüslerden 12 metrelik otobüslere kadar geniş bir ürün yelpazesi ile faaliyet gösteriyor. M-2010, Sultan,

Doruk ve Kent markalı otobüsleri şehir içi taşımacılıktan uzun yol taşımacılığına kadar farklı alanlarda hizmet veriyor. Centro, Navigo, Vectio, Kent, Territo markaları altında ihracat edilen Otokar otobüsleri bugün 30'dan fazla ülkede kullanılıyor.

2002 yılından bu yana treyler ve semi-treyler araçlarını üreten Otokar, Fruehauf ve Otokar markası ile faaliyet gösteriyor. Otokar semi-treylerleri tehlikeli madde taşımacılığı, bozulabilir gıda taşımacılığı, kuruyük taşımacılığı gibi pek çok farklı alanda hizmet veriyor.

Vizyon:

Otokar, kendi teknolojisini geliştirerek, ürünlerinde yerli ve milli kimlik özelliğini korur; topyekün mükemmellik felsefesi ile müşterilerinin, çalışanlarının ve ortaklarının memnuniyetinde sürekliliği sağlamayı hedefler.

Misyon:

Otokar'ın ana görevi, ticari araçlar ile çeşitli savunma sanayii mamüllerini, müşteri beklentileri doğrultusunda, dünya çapında rekabet gücü olan ürünler olarak tasarlamak, üretmek ve pazarlamaktır.

ÜST YÖNETİM MEKTUBU

Değerli ortaklarımız,

Geçtiğimiz yıllarda yaşadığımız ve dünyada benzeri az görülür bir küresel krizin ardından, 2011 yılı tüm ekonomi ve sanayide çarkların hızla dönmeye başladığı bir yıl oldu. Bugün dünya ekonomisinde hala toparlanmalar ve hatta duraklamalar devam ederken, alınan tedbirler, çalışmalar ve düzenlemelerin etkisi ile Türkiye 2011 yılında başarılı bir tablo ortaya koydu.

Otomotiv ve Savunmada Canlanma Yılı

Sadece rakamlar değil, ekonomik hayatın canlanma göstergelerinden sayılan ticari araç sektöründeki hareketlenme de bu gerçeği doğruladı. Ticari araçta durgun geçen 2010 yılında ertelenmiş olan talepler, 2011'de satışa dönüştü. Faaliyet gösterdiğimiz otobüs sektöründe ve semi-treyler alanında pazarda ciddi ölçüde büyümeler gerçekleşti.

Otobüs alanında Avrupa Birliği uyum programı çerçevesinde Euro 4 emisyon

seviyeleri ve Avrupa regülasyonlarına uyum sebebiyle pazar, yılın ilk yarısı biraz duraklasa da özellikle belediye ve halk otobüsü alımları sektörü canlandırdı. Toplam otobüs pazarı yüzde 50'ler düzeyinde büyüdü. Türkiye'nin ana ihracat pazarı olan Avrupa'da otobüs pazarında az da olsa bir toparlanma yaşandı. Ne yazık ki, hem iç pazarda hem de ihracat pazarlarında 2008 rakamlarına ulaşılamadı.

Otokar'ın ana faaliyet alanlarından biri olan semi-treyler pazarında ise iki yıldır ertelenmiş talebin etkisinin yanısıra, sanayiideki canlanma ve üretim artışları ile sektörde son on yılın en yüksek satış adetlerine ulaşıldı. Treyler pazarı bir önceki yıla kıyasla yüzde 80 civarında büyüdü.

Savunma sanayiinde ise doğal talep dalgalanmaları 2011'de de devam etti. Genel olarak durgun geçen pazarda Ortadoğu ve Körfez ülkelerinde yaşanan iç karışıklıklar ise anlık ve yeni talepler yarattı.

Otokar 2011 yılında yüzde 72 büyüdü, 890 milyon TL ciroya ulaştı

Otokar olarak, müşteri odaklı ürün ve hizmet stratejimiz, mühendislik, Ar-Ge

ve üretim gücümüz ile 2009-2010 kriz dönemini başarı ile yönettik. Doğru ve yerinde kararlar alarak yeni ürünler ve daha agresif bir satış stratejisi ile 2011'e güçlenerek girdik. Bunların bir sonucu olarak, bir kez daha Türkiye'nin en çok tercih edilen otobüs ve askeri araç markası olduk. Ciromuz yüzde 72 büyüyerek son sekiz yıldaki büyüme hızını yaklaşık dörde katladı ve 890 milyon TL'ye ulaştı. Satış adetlerimizi yüzde 59 artırarak 55 milyon TL kâr elde ettik.

Bu başarı elbette bir tesadüf değil; Otokar, geçtiğimiz yıl ticari ve askeri olmak üzere iki farklı alanda faaliyet göstermesinin bir avantajını daha kullandı. 2011'e kadar ticari ve askeri işlerin birbirini dengelemesi ve iki farklı alanda riski dağıtmamız, Şirketimizin en olumsuz koşullarda bile sürdürülebilir büyümesini korumasını sağladı. 2011 ise, pazardaki hareketliliğin de olumlu etkisi ile her iki alanda büyüme ve büyük başarılar elde ettiğimiz özel bir yıl oldu.

Dünyada marka olduk, ihracatı ikiye katladık

Her zaman belirttiğimiz gibi farklı faaliyet alanlarının yanı sıra Otokar'ın en önemli özelliklerinden biri de bağımsız bir üretici olarak fikri mülkiyet hakları kendisine ait olan ürünler üretmesidir. Bu sayede kendi ürünlerini Otokar markası ile istediği pazarda, pazarın ihtiyaçlarına uygun biçimde sunabiliyor. Türkiye'nin lider otobüs ve zırhlı taktik araç markası olarak kendini iç pazarda ispatlamış bir Şirket olarak bu gücünü her yıl artan satış rakamlarıyla da pekiştiriyor. Bugün Otokar markalı ürünler sadece iç pazarda değil, 5 kıtada 60'tan fazla ülkede kullanılıyor.

Bu başarılar finansal sonuçlarımıza da yansıyor. 2011 yılında yüzde 110'luk bir artışla 96 milyon USD düzeyinde ihracata ulaştık. 2011'de ihracattaki büyük gelişme savunma sanayii ürünlerinden kaynaklandı. Dünyada kendi sınıflarında en çok tanınan araçlar üreten Otokar, 20'den fazla ülkede, Birleşmiş Milletler Barış Güçlerinde başarı ile hizmet veren Türk zırhlılarının kullanıcılarına yeni ülkeler ilave etti. Mevcut başarılar yeni siparişler için referans oldu. Bunun da etkisi ile savunma sanayiinde örneği dünyada çok az rastlanan bir başarıya imza attık. Yeni ürünümüz ARMA, daha bir yaşını

doldurmadan yurtdışından ikinci siparişini aldı.

1 milyar TL ciroya doğru

Otokar, 2011 yılında çok ciddi ölçüde bir büyüme kaydetmesinin yanı sıra, gerek faaliyet gösterdiği sektörlerin büyüme potansiyeli, gerek kendi güçlü yönleri ile bu büyüklüğü daha da artırma potansiyeli olan bir Şirket.

Önümüzdeki 5 yıllık süreçte otobüs pazarının hem Türkiye'de hem de Avrupa'da lehimize büyümesini bekliyoruz. Özellikle Avrupa'da global krizin verdiği maliyet, hassas yaklaşımlar, düşük işletme giderlerine ve fiyatlara sahip Türk otobüs markaları için önemli bir pazar imkanı sunuyor. Bu sebeple 2011 yılında kurduğumuz Otokar Avrupa Şirketimizin bizim için, müşteriye ve pazara daha yakın olarak yeni fırsatlar yaratacağına inanıyoruz. Treylerde Türkiye'de yeni regülasyonların devreye alınması ile özellikle akaryakıt taşımacılığı alanında ADR'li tanker pazarının büyümesini bekliyoruz.

Diğer taraftan, Türkiye'nin en büyük özel sermayeli savunma sanayi Şirketi olarak, 25 yıldır faaliyet gösterdiğimiz zırhlı taktik tekerlekli araçlar alanında COBRA'nın başarısını önümüzdeki yıllarda yeni ürünlerimize taşımayı hedefliyoruz. 2011'de gerçek boyutlu modelini ilk kez sergilediğimiz ALTAY ana muharebe tankı projesinde de ülkemize layık araçlar için tüm gücümüzle çalışmaya devam ediyoruz.

Bu hedeflerimize ulaşmak için yeni bir yılı heyecanla karşılarken; her zaman yanımızda olan hissedarlarımıza, müşterilerimize, iş ortaklarımıza, tedarikçilerimize ve çalışanlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum, 2012 yılını da başarılı sonuçlarla tamamlamayı diliyorum.

Saygılarımla

Kudret Önen
Yönetim Kurulu Başkanı

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Kudret ÖNEN
Başkan

Sn. Önen, 1953 doğumlu ve üniversite mezunu olup, Koç Holding A.Ş. Savunma Sanayi, Diğer Otomotiv ve Bilgi Grubu Başkanı olarak görev yapmaktadır.

Halil İbrahim ÜNVER
Başkan Vekili

Başkan Vekili
Sn. Ünver, 1950 doğumlu ve üniversite mezunu olup, Ünver Holding Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapmaktadır.

O. Turgay DURAK
Üye

Sn. Durak, 1952 doğumlu ve üniversite mezunu olup, Koç Holding A.Ş. CEO'su olarak görev yapmaktadır.

Alpay BAĞRIAÇIK
Üye

Sn. Bağrıaçık, 1938 doğumlu ve üniversite mezunu olup, Koç Holding A.Ş. de Yönetim Kurulu Üyesi ve Danışman olarak devam ettiği görevinden 2002 yılında emekli olmuştur.

Ali Tarık UZUN
Üye

Sn. Uzun, 1964 doğumlu ve üniversite mezunu olup, Koç Holding A.Ş. Denetim Grubu Başkanı olarak görev yapmaktadır.

A. Serdar GÖRGÜÇ
Üye-Genel Müdür

Sn. Görgüç, 1959 doğumlu ve üniversite mezunu olup, Otokar A.Ş. Genel Müdürü olarak görev yapmaktadır.

Taylan BİLGEL
Üye

Sn. Bilgel, 1942 doğumlu ve üniversite mezunu olup, Orta Anadolu Otomotiv Ticaret ve Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapmaktadır.

Tuğrul KUTADGOBİLİK
Üye

Sn. Kutadgobilik, 1940 doğumlu ve üniversite mezunu olup, MESS ve MESS Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlık görevlerini yürütmektedir.

Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin yetki sınırları Şirket Ana Sözleşmesinin 12. maddesi ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile belirlenmiştir.

DENETİM KURULU ÜYELERİ

Mehmet APAK
Denetçi

Sn. Apak, 1970 doğumlu ve üniversite mezunu olup, Koç Holding A.Ş. Denetim Grubu Koordinatörlüğü'nde Koordinatör olarak görev yapmaktadır.

Metin UTKAN
Denetçi

Sn. Utkan, 1940 doğumlu ve üniversite mezunu olup, Utkan YMM Yönetim Kurulu Başkanı ve Kurucu Üyesi olup Yeminli Mali Müşavir olarak görev yapmaktadır.

YOLCU TAŞIMACILIĞI

2009 yılında yaşanan global krizin ardından ağır ticari araç sektörü hızla toparlanmaya başladı ve 2011 yılında minibüs, küçük otobüs ve otobüs alanlarında sektörde yüzde 30'ları geçen üretim artışları gerçekleşti. Ağır ticaride, Avrupa Birliği uyum programı çerçevesinde Euro 4 emisyon seviyeleri ve Avrupa regülasyonlarına uyum sebebiyle, pazar biraz duraklasa da özellikle belediye ve halk otobüsü alımları sektörü canlandırdı. Toplam otobüs pazarında yüzde 50'ler düzeyinde büyüme gerçekleşti. Türkiye'nin ana ihracat pazarı olan Avrupa'da da otobüs pazarında toparlanma yaşandı. Ancak hem iç pazarda hem de ihracat pazarlarında 2008 rakamlarına ulaşamadı.

Otokar, bir önceki yıl olduğu gibi, 2011'i de Türkiye'nin otobüs pazarı lideri olarak kapattı. Pazardaki artışın üzerinde bir büyüme göstererek 25 ve üzeri yolcu kapasiteli tüm otobüs satışları içinde en çok tercih edilen marka oldu.

İç pazarın yanısıra Avrupa'da da iddialı hedefleri olan Otokar, otobüs ihracat faaliyetlerini hedef pazara yakın bir noktadan yürütmek ve müşteriye yakın olmak için Otokar Avrupa Şirketini 2011 yılında kurdu.

Şehir içi yolcu taşımacılığı

Şehir içi yolcu taşımacılığında belediyelerin oluşturduğu yeni sistemler ve yeni çözümler 2011 yılına damgasını vurdu. Raylı taşımacılığı geliştirmek adına yatırımlar yapan büyükşehir belediyeleri bu taşımacılık sistemini besleyecek

entegre çözümler arayışına gittiler. Birçok büyükşehir belediyesinin şehir içi toplu taşımacılık hizmetini ayrı kurumlara devretmesi, şehirlere daha modern ve çağdaş otobüslerin alınmasını sağladı. İstanbul, Bursa, Samsun gibi şehirler bu alanda öncülük etti. İstanbul Büyükşehir Belediyesi yeni bir uygulama başlatarak İstanbul Otobüs A.Ş.'yi kurdu ve bu bünyede hizmet verecek yeni otobüs hatları ihaleleri açtı.

Otokar, belediye otobüsleri alanında geçtiğimiz yıl pazara sunulan KENT otobüsü ile büyük bir çıkış yaptı. KENT ilk yılında İstanbul, Malatya, Samsun gibi Türkiye'nin önde gelen birçok ilinde kullanılmaya başlandı. İstanbul'da yeni toplu taşımacılık sistemlerinden biri olan İstanbul Otobüs A.Ş bünyesinde hizmet vermek üzere satın alımlarda en çok tercih edilen araç KENT oldu. KENT yapılan ilk ihalede kullanıcılarının büyük çoğunluğunun tercihi oldu.

KENT, bu başarılarla doğru yol alırken, Otokar'ın pazardaki benzersiz ürünü alçak giriş tabanlı, engelli yolcu taşımaya uygun 9 metrelik DORUK otobüsü, Türkiye'nin dört bir yanında hizmet vermeye başladı. Otokar, 2011 yılında kullanıcı beklenti ve

İhtiyaçları doğrultusunda alçak tabanlı aracı DORUK LE'yi 3 kapılı olarak yeniledi. Gerek çağdaş tasarımı, gerekse düşük işletme maliyetleri ile hem belediye hem de halk otobüsü kullanıcıları DORUK'u benimsedi.

2012 Temmuz ayında devreye alınacak şehir içi toplu taşımacılıkta engelli yolcu taşımacılığına uygun araçlar kullanılması ile ilgili karar doğrultusunda Otokar, 7,7 metrelik SULTAN Maxi City aracını arka kapısından tekerlekli sandalye ile biniş ve iniş izin veren yapısı ile pazara sundu.

Şehir içi taşımacılıkta Türkiye'nin en geniş ürün ailesine sahip olan Otokar, bu yönü ile şehir içi taşımacılıkta belediyelere özel çözümler sunmaya başladı. Farklılaşan pazar ihtiyaçları ve dinamiklerini göz önünde bulunduran Otokar, engelli taşımacılığına uygun alçak tabanlı minibüslerini de ayakta yolcu taşıyan otobüs olarak belediyelerin hizmetine sunmaya başladı. Taşıma saatleri ve güzergahlara göre değişen yolcu yoğunluklarını optimum şekilde dengeleyebilmek için belediyelere 6-9-12 metrelik araçlarını birbirini ve mevcut sistemlerini tamamlayan şekilde çözümler üretti. Samsun, Bursa, gibi iller bu şekilde alım yaparak işletme giderlerini minimize edecek adımlar attılar.

Otokar'ın iç pazardaki bu başarısı, dış pazarlarda da devam etti. Polonya'da DORUK ve KENT otobüsleri, Macaristan'da KENT otobüsleri, İspanya'da M-2010 otobüsleri yeni eklenen kullanıcılar arasında yerlerini aldılar.

2010'da tasarım ödülü alan KENT otobüsü, 2011'de de yurt dışından bir ödülün sahibi oldu. Busworld Kortrijk bünyesinde yapılan European Bus&Coach Week yarışmasında zorlu test süreçlerinden başarı ile geçti. Alanında uzman basın mensuplarından oluşan seçici kurul tarafından Jüri Özel Ödülü'ne layık bulundu.

Turizm ve personel taşımacılığı

Taşımacılık ücretlerinde yeterli artış olmaması, buna rağmen yakıt, araç yenileme ve işletme maliyetlerindeki artışın devam etmesi nedeniyle 2011 yılı servis taşımacıları için zor bir yıl oldu. Sektörde küçülme yaşanmadıysa da müşterilerin kazançlarındaki azalma, üreticiler arasındaki rekabeti hızlandırdı. Otokar, SULTAN otobüsleri ile bu rekabetten lider olarak çıkan marka oldu. SULTAN otobüsleri iki farklı boy ve farklı konfor seçenekleri ile özellikle personel taşımacılığında düşük işletme giderleri ve dayanıklılıkları ile öncelikli tercihler arasında oldu.

Büyük yolcu otobüslerine kıyasla daha az yolcu kapasitesi olan ve daha kısa olan ancak gerek dış tasarımı gerekse iç konforu ile büyük otobüsleri aratmayan DORUK T, geçtiğimiz yıl turizmcilerin gözdesi oldu. Özellikle Antalya bölgesinde 2010 sezonunda otobüsü deneyen kullanıcılar, aracın büyük otobüslere kıyasla sunduğu düşük işletme maliyetlerinden ve küçük otobüslere kıyasla sunduğu fazla yolcu taşıma kapasitesinden çok memnun kalarak 2011 yılında siparişlerini artırdılar. DORUK T, kendi niş pazarında büyük başarılar imza atan bir otobüs oldu.

YÜK TAŞIMACILIĞI

Global krizin etkisi ile treyler sektörü son iki yıldır önemli bir durgunluk yaşıyordu. 2011 yılında genel ekonomik canlanmanın da etkisi ile ertelenmiş talepler satışa dönüştü. Sektörde 2010'a kıyasla yüzde 80 dolayında büyüme yaşandı. Türkiye'deki treyler satışları son 10 yılın en yüksek adetlerine ulaştı.

Otokar, 2011'de treyler satışlarını ikiye katlayarak 2616 adet satışa ulaştı. Genel satış adetlerinde pazar ikincisi olurken, yüksek uzmanlık ve deneyim gerektiren bozulabilir gıda taşımacılığı ürünleri ile akaryakıt tankerleri satışlarında yıllardır sürdürdüğü liderliğini pekiştirdi.

Frigorifik araçlarda liderliğini sürekli yeni ürün geliştirme ile pekiştiren Otokar, 2011 başında ve sonlarında iki yeni ve farklı modeli pazara sundu. 2011 başında ürün ailesine eklenen yeni Iceliner modeli, 2,66 metrelik yükseklik ile geniş iç hacmi ve daha fazla hijyen sağlayan yenilikleri ile kısa sürede beğeni kazandı. Özellikle bozulabilir gıda taşımacılığının yoğun olarak yapıldığı Güneydoğu Anadolu Bölgesinde öncelikli tercih oldu. Kasım ayında daha yüksek iç hacme sahip Iceliner Premium'u geliştiren Otokar, bu aracı ile de 2012 yılında iddialı olacaktır. 2011 yılında Otokar ayrıca Türkiye'nin en büyük frigorifik semi-treyler teslimatına da imza attı.

Akaryakıt taşımacılığında Türkiye'nin öncü Şirketi olan Otokar, 2011 yılında bu alandaki liderliğini devam ettirirken, Türkiye'de ADR'li tanker kullanma zorunluluğunu getirecek ve 1 Ocak 2013'te devreye alınacak yönetmelik ile ilgili bilgilendirme çalışmalarını da sürdürdü.

Tenteli semi-treyler alanında da yeniliklere imza atmaya devam eden Otokar, 2011'de Türkiye'de bir ilke imza attı. İlk Türk üretimi olan ve her çekici ile kullanılabilen semi-treyleri pazara sundu. Optiliner ismi ile Kasım ayı sonunda pazara sunulan araç, kullanıcıların büyük beğenisini kazandı. Yine 2011 sonunda Otokar, tenteli semi-treylerde kullanıcıların işletme maliyetlerini düşüren ve daha fazla yük taşımaya imkan veren hafif semi-treyleri de pazara sundu.

SAVUNMA SANAYİİ

Savunma sanayiinde yerli tasarımların, yerlileştirme çalışmalarının ağırlık kazanması ile Türkiye Milli Savunma Bakanlığı Savunma Sanayi Müsteşarlığı son dönemlerde yerlilik payının yüzde 52'ler seviyesine çıkarıldığını duyurdu. Savunma sanayiinde birçok proje için son yıllarda önemli adımlar atıldı ve pek çok yeni proje hayata geçirildi. Emniyet güçlerinin mevcut envanterinin yenilenmesi ve geliştirilmesi; komşu ülkelerde yaşanan iç çatışmalar ve gerginlikler savunma sanayiindeki ihtiyacı artırdı.

Türkiye'nin en büyük özel sermayeli savunma sanayi kuruluşu olan Otokar, kara araçlarındaki çalışmalarda aktif rol alarak 2011 yılında da liderliğine devam etti. Her zaman olduğu gibi COBRA yine Otokar'ın en beğenilen ve takdir edilen aracı olarak hem iç pazarda hem dış pazarda talep gördü. Özellikle Birleşmiş

Milletler ve barış güçlerinde gösterdiği performansı, arazi ve hareket kabiliyeti, üstün koruması ve modüler yapısı yeni siparişler için COBRA'ya referans oldu. 2011'de iki yeni kullanıcı daha farklı misyonlar için COBRA aracını tercih etti. Otokar'ın tekerlekli ürün ailesini genişletme stratejisi doğrultusunda tasarlanan ARMA, bu referansın da etkisi ile savunma sanayiinde eşine az rastlanır bir başarıya imza attı. 2010 Haziran ayında tanıtılan ARMA 6x6 Zırhlı Muharebe Aracı, daha birinci yaşını doldurmadan yurtdışından iki sipariş aldı.

Ar-Ge yatırımlarını ve dolayısıyla ürün geliştirme hızını artıran Otokar, 2011 yılında ürün ailesini genişletti. ARMA ailesine 8x8 zırhlı Muharebe Aracını ekleyerek, yeni aracı ilk kez Türkiye'nin ve bölgenin en önemli ve en büyük savunma sanayii fuarı IDEF 2011'de sergiledi. Araç, çöl testleri de dahil olmak üzere girdiği tüm testlerden başarı ile geçerek seri üretime hazır hale getirildi.

IDEF'te sergilenen bir başka yeni araç da ARMA 6x6 Zırhlı EOD Aracı oldu. El yapımı patlayıcılar veya yol kenarı bombalarının imha edilmesi için görevlendirilen EOD timlerinin kullanımına yönelik olarak tasarlanan araç, üzerine entegre edilen hidrolik robotik kol ile şüpheli/tehlikeli maddelerin uzaktan teşhisi, tespit edilen el yapımı patlayıcıların (EYP) tanımlanması, mayınların topraktan çıkartılması ve bu tür patlayıcıların etkisizleştirilerek imhası için geliştirildi.

Otokar'ın 2011 projeleri arasında en önemlilerinden biri de Emniyet Genel Müdürlüğü envanterinde bulunan Zırhlı Personel Taşıyıcı ve Akrep araçlarının modernizasyon çalışması oldu. Bu çalışmalara ilave olarak Otokar, emniyet güçlerinin güncel ihtiyaçlarını ve değişen tehditleri göz önünde bulundurarak Zırhlı Personel Taşıyıcı platformu üzerinde geliştirdiği Zırhlı İç Güvenlik Aracı için de ilk siparişlerini aldı.

İç pazardaki siparişlerin yanısıra ihracatta da önemli siparişler alan Otokar, COBRA, ZPT, ARMA'nın yanında Zırhlı İç Güvenlik Aracı için de önemli bir anlaşmaya imza attı. Haziran 2011'de Otokar, mevcut kullanıcılarından biri ile 54,1 milyon USD tutarında Zırhlı İç Güvenlik

Aracı siparişi alarak, bu aracın ihracatına da başlamış oldu.

Otokar, 2011'de sadece zırhlı taktik tekerlekli araçlar alanında değil, kule sistemlerinde de tasarım ve geliştirme çalışmalarına imza attı. Özgün ve milli bir proje olarak Otokar kaynakları ile geliştirilen uzaktan komutalı silah kulesi MIZRAK-30, ilk kez IDEF'te ARMA 8x8 üzerinde sergilendi. MIZRAK, esnek ve modüler tasarımı sayesinde 20 mm'den 40 mm'ye kadar farklı tipte ve kalibrede otomatik topların ana silah olarak kuleye entegrasyonunu mümkün kılıyor.

MIZRAK; performans ve teknolojik kabiliyetleri ile dünya ordularında kullanılan veya halen geliştirilmekte olan sistemlerle rekabet ediyor.

Entegre Lojistik Destek sistemi ile rakipleri arasında fark yaratan Otokar, 2011 yılında Cobra, ZPT ve Land Rover Defender araçları ile ilgili kullanıcılar için toplam 41 adet eğitim gerçekleştirdi. Teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilen faaliyetlerde yerli ve yabancı 700'e yakın personele eğitim verildi.

ALTAY PROJESİ

Türkiye'nin ilk ana muharebe tankı ALTAY için ana yüklenici olarak görevlendirilen Otokar, 2008 Temmuz ayında imza töreni ile başlayan ve üç aşamadan oluşan projede 2011 yılında Aşama II'ye gelindi.

Geçtiğimiz yıl, ilk aşama olan konsept tasarım tamamlanıp, 10-14 Mayıs 2011 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilen 10. IDEF (Uluslararası savunma fuarı) fuarında ALTAY Tankının 1/1 ölçekli modeli sergilendi.

ALTAY'ın gerçek boyutlu modeli, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Işık Koşaner, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Erdal Ceylanoğlu, Savunma Sanayii Müsteşarı Murad Bayar'ın katılımı ile kez kamuoyuna gösterildi. İlk Türk ana muharebe tankının gerçek boyutlardaki bir modeli üzerinde projenin o güne kadar tamamlanmış olan 'konsept tasarımı aşaması'nın tüm özellikleri izlenilebildi.

Takiben proje kapsamında üretilecek olan ön prototiplerden ilkinin üretim hazırlıkları tamamlandı. Aşama II içerisindeki kritik tasarım süreçleri başlatıldı.

YATIRIMLAR VE İYİLEŞTİRMELER

Otokar, 2011'de araştırma geliştirme alanında 16 milyon TL tutarında yatırım yaptı. Gerek askeri gerekse ticari araç alanında yeni modelleri ürün ailesine eklerken; müşteri beklenti, güncel ihtiyaçlar ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda da mevcut ürün gamını geliştirme çalışmalarına devam etti.

Geçtiğimiz yıl Türkiye'de önemli bir Ar-Ge yatırımlarından olan ve benzerleri dünyanın sayılı üreticilerinde olan "Dinometreli İklimlendirilmiş Test Odası"nı devreye alan Otokar, 2011 yılında bu test imkanını kendi araçları için kullanırken Türkiye'nin önde gelen otomotiv firmalarına da kiraladı.

Otokar, bu yıl ayrıca Altay; Projesi kapsamında "Elektromanyetik Uyumluluk Test Merkezi (EMC/EMI Test Merkezi)" yatırımına başladı. Mevcut ve yeni araçların elektromanyetik testlerinin ve uyumluluk çalışmalarının yapılacağı bu test merkezi, tamamlandığında kendi alanında dünyanın en modern tesisleri arasında ve Türkiye'nin en büyük EMC/EMI Test Merkezi olacak.

Üretim alanında ise geliştirme ve iyileştirme yatırımlarının yanısıra, aktif çalışan katılımını sağlayan Otokar Öneri ve Ödül sistemine 2011 yılında 2603 adet öneri geldi. Bu sayede verimlilikte önemli bir artış elde edildi.

ALTAY Projesi kapsamında ön prototip ve prototip tankların üretimi için Prototip Atölye yatırımı yapıldı. Üretimleri

tamamlanan tankların testlerinin gerçekleştirilmesi için Otokar arazisi içerisinde Tank Test Pisti yatırımına da 2011 yılı içerisinde başlayan Otokar, bu yatırımını da önümüzdeki yıl tamamlamayı hedefliyor.

İNSAN KAYNAKLARI

2011 sonu itibarıyla 984'ü mavi, 535'i beyaz yaka olmak üzere toplam 1519 çalışanı olan Otokar, Koç Topluluğu'nun "en önemli sermayemiz insan kaynağıdır" ilkesi doğrultusunda insan kaynakları alanındaki yatırımlarına devam etti. Otokar, 2011 yılında toplam 117 kişiyi Otokar ailesine kattı.

Yıllık toplam 25 bin saat eğitim ile geçen yıla kıyasla yüzde 29'luk bir artış sağlandı. Kişi başına düşen ortalama eğitim saati ise yüzde 47'lik bir artış gösterdi. İş ve ilgili eğitimlerin yanı sıra sanat, psikoloji, sağlık, üretim teknolojileri ve iş yaşamına ilişkin 11 farklı konu başlığı ile Otokar Paylaşım Konferansları uygulaması başlatıldı. Ayrıca çalışanların sosyal hayatlarına yönelik olarak çeşitli faaliyetler düzenlendi.

2011'de İş Güvenliği kültürünü iyileştirmeye yönelik de iş güvenliği bülteni, iş güvenliği eğitimleri gibi aktif adımlar atıldı. Otokar bünyesinde hem toplumsal afetlerde hem de fabrika içerisindeki olası acil durumlarda arama kurtarma çalışmaları yapmak üzere 45 kişilik gönüllü Otokar Doğal Afet Arama Kurtarma Ekibi (ODAK) kuruldu.

SOSYAL SORUMLULUK ÇALIŞMALARI

Kurumsal sosyal sorumluluğunun bilincinde bir Şirket olarak Otokar, Koç Holding tarafından tüm Koç Topluluğu'nda yürütülen "Ülkem İçin" projesine aktif katılım sağladı. 2010 ve 2011 yıllarında Kızılay ile ortak yürütülen "Ülkem İçin Kan Veriyorum" projesinde 1.013 Otokar çalışanı kan bağışında bulundu. Otokar, ayrıca Kızılay için özel bir mobil kan bağışi otobüsü hazırladı, Kızılay ihtiyaçları doğrultusunda tasarlanan ve gerekli ekipmanlarla donatılan KENT otobüsü Kızılay'a bağışlandı.

Yine Koç Topluluğu'nda yürütülen bir başka sosyal sorumluluk projesi olan "Meslek Lisesi Memleket Meselesi" kampanyası kapsamında 2011 yılında Otokar'da bulunan meslek lisesi öğrencilerinin özellikle MIG MAG kaynak yöntemleri ve kaynak hataları konularında teorik ve pratik eğitim almaları amacıyla, fabrika içerisinde bir kaynak atölyesi kuruldu.

Sakarya bölgesinde kalifiye eleman istihdamını artırmak ve piyasaya bilgili ve donanımlı elemanlar yetiştirmek amacıyla fabrika bünyesinde Oto Boyacılığı Kursu açıldı. İşkur'la ortaklaşa gerçekleştirilen bu projede, İşkur tarafından yönlendirilen 60 aday 3,5 ay boyunca oto boyacılığı kursuna katıldılar. Kurs sonunda yapılan sınavı başarıyla geçen adaylardan 33 kişi Otokar bünyesine katıldı.

Otokar 2011'de Sakarya bölgesindeki sosyal ihtiyaçlara, çalışanlarının gönüllü katılımları ve yardımlarıyla da destek verdi.

2012 BEKLENTİLERİ

2012 yılında otobüs alanında gerek genel ekonomik beklentiler gerek Euro5 emisyon seviyesine geçiş ile artan araç maliyetleri nedeniyle iç pazarda daralma öngörülüyor. Bu daralmanın etkisinin, Temmuz 2012'de devreye girecek olan şehir içi toplu taşımacılıkta engelli yolcu taşıma zorunluluğu ile azalması ve ilk altı ayda bu alanda pazarda canlanma olması bekleniyor. Dış pazarda ise Avrupa'da pazarın benzer düzeylerde kalacağı tahmin ediliyor.

Treylerde ise iki yıldır ertelenmiş talebin etkisi ile 2011'de beklenmedik bir hızla büyüyen pazarın, bu ivmesinin azalması bekleniyor. Ancak 2013 Ocak ayında devreye alınacak ve ADR'li tankerlerin kullanımını zorunlu kılacak yönetmelik ile bu alanda bir hareketlilik öngörülüyor.

2011'de aldığı savunma sanayii siparişlerinin teslimatlarına odaklanacak Otokar, Altay Milli Tank Projesi kapsamında ikinci ve üçüncü aşama çalışmalarına da tüm hızıyla devam edecek.

2012 yılında Otokar ayrıca alternatif yakıtlar ile çalışan otobüsler ve yeni treyler modelleri ile ürün ailesini genişletmeye devam edecek.

Toplantı Gündemi
Yönetim Kurulu Raporu
Denetçi Raporu
Bağımsız Denetçi Raporu
Mali Tablolar ve Notlar
Mali Oranlar

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.'NİN
14.03.2012 TARİHİNDE SAAT 11:00'DE YAPILACAK 49. OLAĞAN
GENEL KURULUNUN TOPLANTISINA İLİŞKİN
TOPLANTI GÜNDEMİ

- 1- Açılış ve Başkanlık Divanı'nın seçimi.
- 2- 2011 yılı faaliyet ve hesapları hakkında, Yönetim Kurulu ve Denetçi Raporları ile, bağımsız denetim Şirketi Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.'nin Bağımsız Denetim Raporu özetinin okunması, müzakeresi; Yönetim Kurulu'nun 2011 yılı Bilançosu ve Gelir Tablosu ile ilgili önerisinin kabulü, değiştirilerek kabulü veya reddi,
- 3- Şirketin 2011 yılı faaliyetlerinden dolayı Yönetim Kurulu üyeleri ve Denetçilerinin ayrı ayrı ibra edilmeleri,
- 4- Yönetim Kurulu'nun, 2011 yılı kârının dağıtılması ve kâr dağıtım tarihi konusundaki önerisinin kabulü, değiştirilerek kabulü veya reddi,
- 5- Sermaye Piyasası Kurulu ile T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan gerekli izinlerin alınmış olması kaydı ile; Ana Sözleşme'nin "Merkez ve Şubeler" başlıklı 5. maddesi, "Yönetim Kurulu" başlıklı 10., "Yönetim Kurulu İle İlgili Hükümler" başlıklı 14., "Genel Kurullar" başlıklı 17. maddelerine ilişkin tadillerin ve "Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum" başlıklı 32. maddenin Ana Sözleşme'ye eklenmesi hususlarının onaylanması,
- 6- Yönetim Kurulu üye adedinin ve görev sürelerinin belirlenmesi, belirlenen üye adedine göre seçim yapılması, Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin belirlenmesi,
- 7- Denetçi adedinin belirlenmesi ve belirlenen adede göre seçim yapılması,
- 8- Kurumsal Yönetim İlkeleri gereğince Yönetim Kurulu Üyeleri ile üst düzey Yöneticiler için "Ücretlendirme Politikası"nın belirlenmesi,
- 9- Yönetim Kurulu üyeleri, Bağımsız Yönetim Kurulu üyeleri ve Denetçilerin aylık brüt ücretlerinin belirlenmesi,
- 10- SPK tarafından yayımlanan Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ gereği, Denetim Komitesinin önerisi üzerine Yönetim Kurulu tarafından yapılan bağımsız denetleme kuruluşu seçiminin onaylanması,
- 11- Yönetim hakimiyetini elinde bulunduran pay sahiplerine, Yönetim Kurulu Üyelerine, üst düzey yöneticilerine ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî yakınlarına; Şirket veya bağlı ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek nitelikte işlem yapabilmeleri, rekabet edebilmeleri, Şirketin konusuna giren işleri, bizzat veya başkaları adına yapmaları ve bu nevi işleri yapan Şirketlerde ortak olabilmeleri ve diğer işlemleri yapabilmeleri hususunda, Türk Ticaret Kanunu'nun 334. ve 335. maddeleri gereğince Yönetim Kurulu'na izin verilmesi ve yıl içerisinde bu kapsamda gerçekleştirilen işlemler hakkında Genel Kurul'a bilgi verilmesi,
- 12- Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri kapsamında ilişkili taraflarla 2011 yılı içerisinde yapılan işlemler hakkında Genel Kurul'a bilgi verilmesi,

- 13- Kurumsal Yönetim İlkeleri gereğince 2012 yılı ve izleyen yıllara ilişkin Şirket'in "Kar Dağıtım Politikası" hakkında Genel Kurul'a bilgi verilmesi,
- 14- Kurumsal Yönetim İlkeleri gereğince Şirket'in "Şirket Bilgilendirme Politikası" hakkında Genel Kurul'a bilgi verilmesi,
- 15- Şirketin sosyal yardım amacıyla vakıf ve derneklere 2011 yılında yaptığı bağış ve yardımlar hakkında Genel Kurul'a bilgi vermesi,
- 16- Genel Kurul Toplantı Tutanağı'nın Hissedarlar adına Başkanlık Divanı tarafından imzalanması ve bununla yetinilmesi hususunda yetki verilmesi,
- 17- Dilek ve görüşler

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.
14.03.2012 TARİHLİ 49. OLAĞAN GENEL KURUL'A SUNULAN
01.01.2011 - 31.12.2011 DÖNEMİ
YÖNETİM KURULU RAPORU

Sayın Hissedarlarımız,

Şirketimizin, 2011 yılını kapsayan faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin sonuçlarını gösteren, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanmış ve Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkelerine uygun olarak hazırlanmış, mali tabloları ortaklarımızın bilgilerine sunulmaktadır.

Dönem içinde Yönetim ve Denetim Kurullarında görev alan üyeler, görev süreleri ve yetki sınırları aşağıda gösterilmiştir. (15.03.2011 tarihli ortaklar Olağan Genel Kurul Toplantısı'nca belirlenmiştir).

Yönetim Kurulu :

Adı ve Soyadı	Görevi	Görev Süresi	
		Başlangıç	Bitiş
Kudret ÖNEN	Başkan	15.03.2011	14.03.2012
Halil İbrahim ÜNVER	Başkan Vekili	15.03.2011	14.03.2012
Osman Turgay DURAK	Üye	15.03.2011	14.03.2012
Alpay BAĞRIAÇIK	Üye	15.03.2011	14.03.2012
Ali Tarık UZUN	Üye	15.03.2011	14.03.2012
Ahmet Serdar GÖRGÜÇ	Üye	15.03.2011	14.03.2012
Taylan BİLGEL	Üye	15.03.2011	14.03.2012
Tuğrul KUDATGOBİLİK	Üye	15.03.2011	14.03.2012

Yönetim Kurulu başkan ve üyelerinin yetki sınırları Şirket Ana Sözleşmesinin 12. maddesi ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile belirlenmiştir.

Denetim Kurulu :**Görev Süresi**

Adı ve Soyadı	Görevi	Başlangıç	Bitiş
Mehmet APAK	Denetçi	15.03.2011	14.03.2012
M. Metin UTKAN	Denetçi	15.03.2011	14.03.2012

Denetçilerin yetki sınırları Şirket Ana Sözleşmesinin 16. maddesi ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile belirlenmiştir.

Şirketin Sermayesi, Sermayenin %10'undan Fazlasına Sahip Ortaklar :

31.12.2011 tarihi itibarıyla Şirketimizin kayıtlı sermayesi 25 Milyon TL olup, çıkarılmış sermayesi ise 24 Milyon TL'dir.

Sermayenin % 10'dan fazlasına sahip ortaklar ile pay miktarları ve bunların sermayemiz içindeki oranları aşağıda gösterildiği şekildedir.

Ortakların Unvanı	Pay Tutarı (TL)	Pay %
Koç Holding A.Ş.	10.722.750	44,68
Ünver Holding A.Ş.	5.954.944	24,81
Diğer ortaklar	7.322.306	30,51
Toplam	24.000.000	100,00

Sermayemizin % 30,51'ini temsil eden bakiye 7.322.306 TL nominal değerli hisse ise Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'den aldığımız en son bilgiler doğrultusunda yaklaşık 4.900 ortağımıza dağılmış durumdadır.

Son Üç Yılda Dağıtılan Temettüler ve Oranları :

Otokar geçtiğimiz yıllarda, çıkarılmış sermayesi üzerinden, aşağıda gösterilen oranlarda nakit temettü dağıtmıştır.

Dönem	%
2008	30,00
2009	85,00
2010	62,50

2010 faaliyet dönemine ait temettünün tamamı ortaklarımıza 22 Mart 2011 tarihinden itibaren nakden ödenmiştir.

Hissedarlarımızın, www.otokar.com.tr sitesi içinde yer alan “Yatırımcı İlişkileri” bölümünün altında, Şirketimizle ilgili kurumsal ve finansal verilere ilişkin bilgilere ulaşmaları mümkündür.

OTOMOTİV SEKTÖRÜ VE OTOKAR

Otomotiv sektörünün hafif ticari araçlar grubunda yer alan Otokar'ın ürün gamını, bir taraftan ticari piyasaya yönelik ve toplu taşımacılık hizmetleri ve servis taşımacılığında tercih edilen minibüs, midibüs ve otobüs tipi araçlar oluştururken; diğer taraftan savunma sanayi hizmetlerine yönelik çeşitli tiplerde 4x4 arazi tipi araçlar ile lastik tekerlekli hafif zırhlı araçlar oluşturmaktadır. Ayrıca nakliye ve lojistik sektörü için Otokar-Fruehauf markası altında treyler ve semi-treyler üretilmektedir.

29 Temmuz 2008 tarihinde, Otokar ile Savunma Sanayi Müsteşarlığı arasında “Milli İmkanlarla Modern Tank Üretim Projesi” (Altay Projesi) kapsamında Dönem I Türk Ana Muharebe Tankı Tasarım ve Prototip Üretimi Ana Sözleşmesi imzalanmıştır. Altay Projesi kapsamındaki çalışmalar, 2010 yılı içinde tamamlanan konsept tasarımı takiben detay tasarım fazına geçilmiş ve ALTAY tankının detay tasarımları üzerinde çalışılmaktadır. ALTAY tankının 1/1 oranlı modeli Mayıs ayında IDEF 2011 fuarında kamuoyuna sunulmuştur.

2011 yıl sonu itibariyle sektördeki gelişmeleri, OSD verileri doğrultusunda aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür.

- Toplam taşıt aracı üretimi 2011 yılı Ocak-Aralık döneminde, 2010 yılı aynı dönemine göre % 9 artışla 1.189 bin adede yükselirken otomobil üretimi de % 6 artışla 640 bin adet olarak gerçekleşmiştir.
- Şirketimizin de içinde bulunduğu Hafif Ticari Araçlar Grubunda üretim gelişmeleri aşağıdaki gibidir;

Minibüste ve midibüste; % 32 oranında

Kamyonette; % 8 oranında artış gerçekleşmiştir.

- Ağır ticari araçlar grubunda da ;

Otobüste; % 31 oranında

Büyük Kamyonda; % 60 oranında

Küçük Kamyonda; % 39 oranında artış gerçekleşmiştir.

2011 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam hafif ticari araç satışlarında; % 8, ithal hafif ticari araç satışlarında; % 11 oranında artış gerçekleşmiştir. Yerli hafif ticari araç satışları ise % 6 oranında artmıştır. İthalatın pazar payı 2011 Ocak-Aralık döneminde % 41 olarak gerçekleşmiştir.

ÜRETİM VE SATIŞLAR

Şirketimizin ürün tipleri itibariyle bir önceki yıllara karşılaştırmalı üretim ve satış adetleri aşağıda gösterilmiştir.

	2011		2010		Değişim (Adet)		Değişim %	
	Üretim	Satış	Üretim	Satış	Üretim	Satış	Üretim	Satış
Minibüs	168	152	286	283	(118)	(131)	(41)	(46)
Küçük Otobüs	1,492	1,383	988	1,033	504	350	51	34
Otobüs	727	607	379	405	348	202	92	50
4x4 Arazi Araçları	147	205	374	416	(227)	(211)	(61)	(51)
Zırhlı Araçlar	528	546	205	179	323	367	158	205
Treyler	2,614	2,616	1,158	1,159	1,456	1,457	126	126
TOPLAM	5,676	5,509	3,390	3,475	2,286	2,034	67	59

Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Seri XI, No: 29 "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" uyarınca Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UMS/UFRS) ve SPK tarafından belirlenen formatlarla uyumlu olarak hazırlanan konsolide olmayan finansal raporlarımızda, Şirket cirosu geçen yılın aynı dönemine göre % 72 artış göstermiştir. Ciromuzun yurt içi ve yurt dışı dağılımı geçen yıllara mukayeseli olarak aşağıda yer almaktadır.

	2011 (TL)	2010 (TL)	Değişim %
Yurtiçi satışlar	726.345.773	447.972.160	62
Yurtdışı satışlar	164.179.416	69.424.334	136
TOPLAM	890.525.189	517.396.494	72

Yurt dışı toplam satışlarımız 96.439.329 \$ (2010: 45.876.869 \$) olup, toplam ciro içindeki payı % 18 (2010: % 13) olarak gerçekleşmiştir.

2011 yıl sonu itibariyle toplam kapasite kullanımımız % 53 (2010: % 32) olarak gerçekleşmiştir.

Otokar büyümesini, tasarımı ve fikri mülkiyet hakları kendisine ait olan, mühendislik ve araştırma geliştirme imkanlarıyla geliştirdiği ürünlerle sağlamaktadır. Stratejilerini savunma sanayiinde büyüme, ciro içindeki ihracat payının artırılmasını sağlamak ve yeni modellerle büyüme olarak belirlediği bu hedefleri başarıyla gerçekleştirmektedir.

2011 yılında, 20-24 Şubat 2011 tarihleri arasında Abu Dhabi'de düzenlenen IDEX 2011 Askeri fuarına katılım gerçekleştirilmiştir. Söz konusu fuarda Otokar Askeri Araç ürün gamından Cobra, Kaya ve Arma araçlarını sergilemiştir.

Otokar, 06-09 Temmuz 2011 tarihleri arasında, Brunei Sultanlığı'nda bu yıl üçüncüsü düzenlenen savunma sanayii fuarı BRIDEX 2011'e ilk kez katılmıştır. Otokar, düzenlenen fuarda Cobra'nın içerden kumandalı silah platformu tipini sergilemiştir.

Otokar'ın Kent LF otobüsü, 21-26 Ekim 2011 tarihleri arasında Belçika'da düzenlenen Busworld 2011 Kortrijk Otobüs Fuar'ında "Jüri Özel Ödülü"nü sahibi olmuştur.

Otokar, 10 - 13 Mayıs 2011 tarihleri arasında İstanbul'da Tüyap Beylikdüzü Fuar ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen 10. Uluslararası Savunma Sanayi Fuarı'nda (IDEF) tasarımını ve üretimini kendisi yaptığı dünyaca tanınan askeri araçlarını sergiledi. Otokar, ana yüklenicisi olduğu ALTAY Projesi kapsamında üretilecek olan ilk Türk ana muharebe tankının gerçek boyutlardaki bir modelini de IDEF fuarında sergilemiştir..

Otokar, TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi'nde 24-27 Kasım 2011 tarihleri arasında, iki yılda bir düzenlenen COMVEX İstanbul Ticari Araçlar, Otobüs ve Yan Sanayi Fuarı'nda otobüs ve semi-treyler ürünlerini tanıtmıştır.

YATIRIMLAR

Fikr-i mülkiyet hakları Otokar'a ait olan araçlarla hedeflenen hızlı büyümeyi yakalamak amacıyla, araştırma geliştirme faaliyetleri alanında da önemli bir karar alarak önceki yıllarda başladığı "Otokar Ar-Ge Merkezi" yatırımlarına 2011 yılında da devam etmiştir.

Ar-Ge Merkezi ve modernizasyon kapsamındaki yatırımlar dahil olmak üzere yaklaşık 15 milyon dolar yatırım gerçekleşmiştir.

İDARİ FAALİYETLER

Şirketimizin 2011 yılında üst yönetim kadrosunda görevli personel ve görev tarifleri aşağıdaki gibidir.

Adı Soyadı	Görevi
A. Serdar GÖRGÜÇ	Genel Müdür
Hüseyin ODABAŞ	Genel Müdür Yardımcısı - Mali
Ali Rıza ALPTEKİN	Genel Müdür Yardımcısı - Üretim
Murat ULUTAŞ	Genel Müdür Yardımcısı - Teknik
H.Basri AKGÜL	Genel Müdür Yardımcısı - Satış ve Pazarlama
Mustafa BAKIRCI	Genel Müdür Yard.- Tank ve Zırhlı Taktik Araç.

31.12.2011 tarihi itibarıyla personel mevcudumuz toplam 1.519 (2010 : 1.312) kişidir. Bunlardan 535 adedi (2010 : 461) idareci ve memur, 984 adedi (2010 : 851) ise işçidir. Dönem içinde herhangi bir uyuşmazlık ve işçi hareketi gözlenmemiştir.

Şirketimiz, Türk Metal Sendikası ile MESS arasında 01.09.2010 tarihinden geçerli olmak üzere 13.11.2010 tarihinde imza edilen Grup Toplu İş Sözleşmesine tabidir. Sözleşme iki yıl süreli olup, 31.08.2012 tarihinde sona erecektir.

Şirketimiz, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayınlanan Kurumsal Yönetim İlkelerine uymayı ve gelişen koşullara bağlı olarak uyum sağlanacak konularda düzenlemeler yapmayı benimsemiştir. SPK'nın "Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Esaslar" Tebliği kapsamında ve İMKB Şirketlerinin Kurumsal Yönetim İlkelerine uyumuna ilişkin olarak, SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. tarafından derecelendirilmiş olup, hazırlanan "Kurumsal

Yönetim Derecelendirme Raporu” Şirketimizin www.otokar.com.tr internet adresinde yayınlanmaktadır.

Şirketimizin, 2010 yılında 83.18 (8.32) olan Kurumsal Yönetim Derecelendirme notu, 2011 yılında 84.68 (8.47) olarak gerçekleşmiştir.

FİNANSAL SONUÇLAR

Şirketimiz, 2011 yılı faaliyetlerine ait, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Seri XI, No: 29 “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” uyarınca Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UMS/IFRS) ve SPK tarafından belirlenen formatlarla uyumlu olarak hazırlanan konsolide olmayan finansal raporlarını Genel Kurul'a ve kamuoyuna sunmaktadır.

2011 yılı faaliyet sonuçlarımızı gösteren mali tablolar, açıklayıcı notlar ve rasyolar ayrıca tetkiklerinize sunulmuştur.

Şirketimizin 2011 yılı cirosu 890.525.189 TL, brüt satış kârı 195.704.563 TL olmuştur.

Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri uyarınca Uluslararası Finansal Raporlama Standartları çerçevesinde hazırlanan finansal tablolarına göre; Şirketimiz 21.548.249 TL amortisman, 14.278.967 TL kıdem tazminatı ve garanti gideri karşılığı ayırarak yılı 61.776.341 TL vergi öncesi kar ile kapatmıştır.

2011 yılında Şirketimiz, 54.846.604 TL vergi sonrası net kâr elde etmiştir.

Şirket, sosyal yardım amacıyla vergi muafiyetini haiz vakıf ve derneklere yıl içinde 1.810.537 TL bağış ve yardımda bulunmuştur.

Kar dağıtımının belirlenmesinde, uzun vadeli Şirket stratejimiz, Şirketimiz sermaye gereksinimleri, yatırım ve finansman politikaları, kârlılık ve nakit durumu dikkate alınmaktadır.

Ekli Kar Dağıtım Önerisi uyarınca ortaklarımıza, tam mükellef kurumlar ile Türkiye’de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef kurum ortaklarımıza % 200 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 2,00000 TL brüt=net nakit temettü ödenmesini,

Diğer hissedarlarımıza % 170 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 1,70000 TL net nakit temettü ödenmesini,

Ödenecek toplam 48.000.000 TL temettünün, dağıtım tarihi başlangıcının 21.03.2012 Çarşamba günü olarak belirlenmesini, tasviplerinize sunuyoruz.

2011 yılının çalışmalarını ve elde edilen sonuçlarının özetini bilgilerinize sunmuş bulunmaktayız.

Sayın Hissedarlarımız,

Yönetim Kurulumuz bugün çalışma süresini tamamlamış bulunmaktadır. Bu toplantıda önümüzdeki dönem için yeni Yönetim Kurulu üyelerinin seçimi yapılacaktır. Hizmet süremiz içinde bizlere karşı gösterilen itimat, teveccüh ve yardımlarınız nedeni ile teşekkür eder Sayın Heyetinizi saygı ile selamlarız.

İstanbul, 21 Şubat 2012

Kudret ÖNEN

Yönetim Kurulu Başkanı

01.01.2011- 31.12.2011 HESAP DÖNEMİ KAR DAĞITIM ÖNERİSİ

Şirketimiz tarafından Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri:XI, No:29 sayılı Tebliği hükümleri çerçevesinde Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına uyumlu olarak hazırlanan ve Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından denetlenen 01.01.2011-31.12.2011 hesap dönemine ait finansal tablolarımıza göre 54.846.604 TL "Konsolide Olmayan Net Dönem Kârı" elde edilmiştir. Uzun vadeli Şirket stratejimiz, Şirketimiz sermaye gereksinimleri, yatırım ve finansman politikaları, kârlılık ve nakit durumu dikkate alınarak hazırlanan kâr dağıtım önerimiz aşağıda yer almakta olup, Genel Kurul'da alınacak karara göre temettünün ödenmesine 21.03.2012 tarihinde başlanacaktır.

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. 2011 Yılı Kar Dağıtım Tablosu (TL)			
1. Ödenmiş/Çıkarılmış Sermaye		24.000.000	
2. Toplam Yasal Yedek Akçe (Yasal Kayıtlara Göre)		18.118.147	
Esas sözleşme uyarınca kâr dağıtımda imtiyaz var ise söz konusu imtiyaza ilişkin bilgi			
		SPK'ya Göre	Yasal Kayıtlara Göre
3.	Dönem Kârı	61,776,341	67,237,134
4.	Ödenecek Vergiler (-)	-6,929,737	-11,715,710
5.	Net Dönem Kârı (=)	54,846,604	55,521,424
6.	Geçmiş Yıllar Zararları (-)		
7.	Birinci Tertip Yasal Yedek (-)		
8.	NET DAĞITILABİLİR DÖNEM KÂRI (=)	54,846,604	55,521,424
9.	Yıl içinde yapılan bağışlar (+)	1,810,537	
10.	Birinci temettünün hesaplanacağı bağışlar eklenmiş net dağıtılabilir dönem kârı	56,657,141	
11.	Ortaklara Birinci Temettü	11,331,428	
	-Nakit	11,331,428	
	-Bedelsiz		
	- Toplam	11,331,428	
12.	İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine Dağıtılan Temettü		
13.	Yönetim kurulu üyelerine, çalışanlara vb.'e temettü		
14.	İntifa Senedi Sahiplerine Dağıtılan Temettü		
15.	Ortaklara İkinci Temettü	36,668,572	
16.	İkinci Tertip Yasal Yedek Akçe	4,680,000	
17.	Statü Yedekleri		
18.	Özel Yedekler		
19.	OLAĞANÜSTÜ YEDEK	2,166,604	2,841,424
20.	Dağıtılması Öngörülen Diğer Kaynaklar		

DAĞITILAN KÂR PAYI ORANI HAKKINDA BİLGİ				
PAY BAŞINA TEMETTÜ BİLGİLERİ				
	GRUBU	TOPLAM TEMETTÜ TUTARI (TL)	1 TL NOMİNAL DEĞERLİ HİSSEYE İSABET EDEN TEMETTÜ	
			TUTAR(TL)	ORAN(%)
BRÜT	-	48,000,000	2.00000	200.000
	TOPLAM	48,000,000	2.00000	200.000
NET	-	40,800,000	1.70000	170.000
	TOPLAM	40,800,000	1.70000	170.000
DAĞITILAN KÂR PAYININ BAĞIŞLAR EKLENMİŞ NET DAĞITILABİLİR DÖNEM KÂRINA ORANI				
	ORTAKLARA DAĞITILAN KÂR PAYI TUTARI (TL)	ORTAKLARA DAĞITILAN KÂR PAYININ BAĞIŞLAR EKLENMİŞ NET DAĞITILABİLİR DÖNEM KÂRINA ORANI (%)		
	48,000,000	84.72		

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.
DENETÇİ RAPORU

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.

Genel Kurulu'na

İSTANBUL

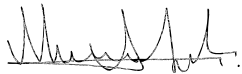
Şirketin 2011 yılı hesap dönemi ile ilgili murakabe çalışmalarımızın sonuçları aşağıda görüşlerinize sunulmuştur.

1. Türk Ticaret Kanunu ve ilgili mevzuat gereğince;
  - a. Tutulması zorunlu defter ve kayıtların kanunların icaplarına uygun bir şekilde tutulduğu,
  - b. Kayıtları tevsik edici belgelerin muntazam bir şekilde muhafaza edildiği, ve
  - c. Şirket yönetimi ile ilgili alınan kararların usulüne uygun şekilde tutulan karar defterine geçirildiği, görülmüştür.
2. Bu çerçevede, Şirketin hal ve durumu dikkate alındığında, görüşümüze göre Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri: XI, No:29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümlerine ve bu tebliğe açıklama getiren duyurularına uygun olarak hazırlanan ekli 31.12.2011 tarihi itibarıyla düzenlenmiş, mali tablolar Şirketin anılan tarihteki mali durumu ile anılan döneme ait faaliyet sonuçlarını doğru bir biçimde yansıtmaktadır.

Netice olarak, Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan raporda özetlenen Şirket çalışmaları, Sermaye Piyasası Mevzuatına uygun olarak düzenlenen mali tablolar ile Yönetim Kurulu'nun dönem neticesi ile ilgili önerilerinin tasvibini ve Yönetim Kurulu'nun aklanması hususunu Genel Kurul'un görüşlerine sunarız.

Saygılarımızla,

İstanbul, 21.02.2012

Mehmet Apak
Denetçi

M.Metin Utkan
Denetçi

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.'NİN
1 OCAK-31 ARALIK 2011 HESAP DÖNEMİNE AİT
BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

Yönetim Kurulu'na:

Giriş

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi'nin ("Şirket") 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait kapsamlı gelir tablosunu, özsermaye değişim tablosunu, nakit akım tablosunu ve önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotlarını denetlemiştir bulunuyoruz.

Finansal tablolarla ilgili olarak Şirket yönetiminin sorumluluğu

Şirket yönetimi finansal tabloların Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, finansal tabloların hata veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanarak, gerçeği dürüst bir şekilde yansıtmasını sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarlanmasını, uygulanmasını ve devam ettirilmesini, koşulların gerektirdiği muhasebe tahminlerinin yapılmasını ve uygun muhasebe politikalarının seçilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim kuruluşunun sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtıp yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetimimiz, finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata veya hileden ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, Şirket'in iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, Şirket yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca Şirket yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, ilişikteki finansal tablolar, Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi'nin 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raporlama standartları çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Erdem Tecer, SMMM

Sorumlu Ortak, Başdenetçi

13 Şubat 2012
İstanbul, Türkiye

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A. Ş.
31 ARALIK 2011 TARİHİ İTİBARIYLA

Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar

Tebliğine göre hazırlanmış

BİLANÇO

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Cari dönem	Geçmiş dönem
(Bağımsız denetimden geçmiş)			
	Notlar	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Varlıklar			
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	4	4.470.424	111.564.742
Ticari alacaklar	8	215.803.465	136.241.771
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	28	19.862.364	18.890.279
- Diğer ticari alacaklar	8	195.941.101	117.351.492
Diğer alacaklar	9	577	594
Stoklar	10	168.551.835	100.565.170
Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar	11	43.967.333	22.646.544
Türev finansal varlıklar	7	9.022.907	182.808
Diğer dönen varlıklar	18	133.705.191	60.395.307
Toplam dönen varlıklar		575.521.732	431.596.936
Duran varlıklar			
Ticari alacaklar	8	81.455.465	41.433.423
Diğer alacaklar	9	5.903	5.903
Finansal yatırımlar	5	239.280	-
Maddi duran varlıklar	12	113.300.891	99.137.629
Maddi olmayan duran varlıklar	13	71.474.322	55.520.950
Ertelenmiş vergi varlığı	26	12.648.352	7.944.450
Toplam duran varlıklar		279.124.213	204.042.355
Toplam varlıklar		854.645.945	635.639.291

İlişikteki dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A. Ş.
31 ARALIK 2011 TARİHİ İTİBARIYLA

Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar

Tebliğine göre hazırlanmış

BİLANÇO

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Cari dönem	Geçmiş dönem
(Bağımsız denetimden geçmiş)			
	Notlar	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Yükümlülükler			
Kısa vadeli yükümlülükler			
Finansal borçlar	6	96.867.900	38.007.355
Ticari borçlar	8	78.495.682	47.561.560
- İlişkili taraflara ticari borçlar	28	5.086.142	3.376.743
- Diğer ticari borçlar	8	73.409.540	44.184.817
Diğer borçlar	9	154.929.567	162.029.312
Devlet teşvik ve yardımları	15	621.992	359.975
Dönem karı vergi yükümlülüğü	26	3.089.785	4.581.519
Borç karşılıkları	16	206.459.342	103.611.153
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	18	8.233.975	7.131.327
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		548.698.243	363.282.201
Uzun vadeli yükümlülükler			
Finansal borçlar	6	82.471.971	90.875.102
Devlet teşvik ve yardımları	15	1.017.366	892.142
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	17	9.110.483	7.088.568
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		92.599.820	98.855.812
Özkaynaklar			
Ana ortaklığa ait özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	19	24.000.000	24.000.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	19	52.743.030	52.743.030
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	19	18.118.147	16.738.147
Geçmiş yıllar karları	19	63.640.101	59.241.787
Net dönem karı	19	54.846.604	20.778.314
Toplam özkaynaklar		213.347.882	173.501.278
Toplam yükümlülükler		854.645.945	635.639.291

İlişikteki dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A. Ş.
31 ARALIK 2011 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT

Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar

Tebliğine göre hazırlanmış

GELİR TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Notlar	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Satış gelirleri	20	890.525.189	517.396.494
Satışların maliyeti (-)	20	(694.820.626)	(426.300.182)
Brüt kâr		195.704.563	91.096.312
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	21	(83.213.660)	(42.376.871)
Genel yönetim giderleri (-)	21	(25.161.744)	(19.913.065)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	21	(12.355.838)	(7.186.302)
Diğer faaliyet gelirleri	23	4.216.993	5.770.936
Diğer faaliyet giderleri	23	(8.348.464)	(1.749.748)
Faaliyet kârı		70.841.850	25.641.262
Finansal gelirler	24	88.311.941	37.636.662
Finansal giderler (-)	25	(97.377.450)	(43.201.069)
Vergi öncesi kâr		61.776.341	20.076.855
Vergi gelir/gideri			
- Dönem vergi gideri	26	(11.633.639)	(4.581.519)
- Ertelenmiş vergi geliri	26	4.703.902	5.282.978
Dönem kârı		54.846.604	20.778.314
Diğer kapsamlı gelir		-	-
Toplam kapsamlı gelir		54.846.604	20.778.314
Hisse başına kazanç	24	0,229	0,087

İlişikteki dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A. Ş.
31 ARALIK 2011 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT

Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar

Tebliğine göre hazırlanmış

ÖZSERMAYE DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Ödenmiş sermaye	Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Cari dönem net karı	Toplam özkaynaklar
1 Ocak 2010	24.000.000	52.743.030	14.818.147	47.701.977	33.859.810	173.122.964
Geçmiş yıllar kârlarına transfer	-	-	-	33.859.810	(33.859.810)	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	-	-	1.920.000	(1.920.000)	-	-
Temettü ödemesi (Not 19)	-	-	-	(20.400.000)	-	(20.400.000)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	20.778.314	20.778.314
31 Aralık 2010	24.000.000	52.743.030	16.738.147	59.241.787	20.778.314	173.501.278
Geçmiş yıllar karlarına transfer	-	-	-	20.778.314	(20.778.314)	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	-	-	1.380.000	(1.380.000)	-	-
Temettü ödemesi (Not 19)	-	-	-	(15.000.000)	-	(15.000.000)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	54.846.604	54.846.604
31 Aralık 2011	24.000.000	52.743.030	18.118.147	63.640.101	54.846.604	213.347.882

İlişikteki dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A. Ş.
31 ARALIK 2011 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT

Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar

Tebliğine göre hazırlanmış

NAKİT AKIM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	1 Ocak -31 Aralık 2011	1 Ocak -31 Aralık 2010
İşletme faaliyetlerinden sağlanan nakit girişleri			
Vergi karşılığı öncesi kar		61.776.341	20.076.855
Vergi öncesi kar ile faaliyetlerden doğan net nakit akımlarının mutabakatı için yapılan düzeltmeler:			
Amortisman ve itfa payları	12	21.548.249	15.820.022
Kıdem tazminatı karşılık gideri	22	3.149.257	2.482.334
Stok değer düşüş karşılığı	10, 22	1.575.452	-
Garanti karşılık giderleri	16, 22	28.823.464	8.536.235
Maddi duran varlık satış karları	23	(1.020.382)	(2.858.179)
Faiz gideri	25	16.075.841	12.365.701
Kredilerden doğan gerçekleşmemiş kur farkı gideri		-	1.079.750
Faiz geliri	24	(1.558.703)	(746.729)
Şüpheli alacak karşılığı gideri	8, 23	7.944.800	1.535.319
Vadeli döviz işlemler geliri, net		(11.717.572)	(727.728)
Varlık ve yükümlülüklerdeki değişimler öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit		126.596.747	57.563.580
Ticari alacaklar ve diğer alacaklar		(127.528.519)	(19.599.540)
Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar		(21.320.789)	(11.527.097)
Stoklar		(69.562.117)	29.484.873
Diğer dönen varlıklar		(73.309.884)	(169.949)
Ticari borçlar		30.934.122	(8.987.424)
Diğer kısa vadeli yükümlülükler		84.981.281	112.230.828
Ödenen vergiler		(13.125.373)	-
Ödenen garantiler	16	(16.566.412)	(8.209.078)
Ödenen kıdem tazminatları	17	(1.127.342)	(1.010.184)
İşletme faaliyetlerinde (kullanılan)/ elde edilen net nakit		(80.028.286)	149.776.009
Yatırım faaliyetleri			
Maddi duran varlık alımları için ödenen nakit	12	(24.462.080)	(6.186.083)
Maddi olmayan varlık edinimleri için ödenen nakit	12	(28.559.974)	(22.961.136)
Maddi duran varlık satışından elde edilen nakit		2.377.553	3.951.604
Finansal yatırımlar için sermaye ödemesi	5	(239.280)	-
Elde edilen faiz		1.558.703	746.729
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(49.325.078)	(24.448.886)
Finansal faaliyetler			
Spot kredilerdeki artış, net		12.891.542	9.821.707
Alınan krediler		64.385.526	34.779.500
Ödenen krediler		(36.735.103)	(59.514.302)
Gerçekleşmiş vadeli döviz işlemi kazançları, net		2.877.473	544.927
Ödenen faiz		(6.160.392)	(10.875.390)
Ödenen temettüleri	19	(15.000.000)	(20.400.000)
Finansal faaliyetlerden sağlanan/ (kullanılan) net nakit		22.259.046	(45.643.558)
Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki (azalış) / artış		(107.094.318)	79.683.565
Dönem başı nakit ve nakit benzeri değerler	4	111.564.742	31.881.177
Dönem sonu nakit ve nakit benzeri değerler	4	4.470.424	111.564.742

İlişikteki dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A. Ş.
31 ARALIK 2011 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT

Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar

Tebliğine göre hazırlanmış

FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi ("Otokar" ya da "Şirket") 1963 yılında kurulmuş olup, İstanbul, Türkiye'de kayıtlıdır ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri altında faaliyet göstermektedir.

Şirket, otomotiv sektöründe faaliyet göstermekte olup üretimin ağırlığını arazi araçları, zırhlı araçlar, minibüs ve midibüs türü araçlar ile treyler, semi-treyler ve kamyonüstü uygulamaları oluşturmaktadır. Şirket'in personel sayısı 1.519 kişidir (31 Aralık 2010 - 1.312). Şirket'in kayıtlı olduğu adresi aşağıdaki gibidir:

Genel müdürlük:

Aydınevler Mahallesi, Dumlupınar Cad. No: 24 A Bl. 81580 Küçükyalı / İstanbul

Fabrika:

Atatürk Cad. No: 9 54580 Arifiye / Sakarya

Şirket'in ihracat faaliyetlerini organize etmek ve yurt dışı satışlarını arttırmak amacıyla 18 Ağustos 2011 tarihinde kurduğu "Otokar Europe SAS" ünvanlı ve 100.000 Euro sermayeli bir bağlı ortaklığı bulunmaktadır. Otokar Europe SAS, henüz faaliyete geçmemiş olup finansal tabloları önemli düzeyde etkilememesi sebebiyle konsolidasyona tabi tutulmamış ve bilançoda finansal yatırımlar hesabında sınıflanmıştır (Not 5).

Finansal tablolar yayınlanmak üzere 13 Şubat 2012 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış, Yönetim Kurulu adına Ahmet Serdar Görgüç ve Hüseyin Odabaş tarafından imzalanmıştır. Söz konusu finansal tablolar, Genel Kurul öncesi Yönetim Kurulu tarafından revize edilebileceği gibi, Genel Kurul tarafından da değiştirilebilir.

Şirket, faaliyetlerinin bir kısmını Koç Holding A.Ş. ve ilişkili Şirketleriyle yapmaktadır. Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1996 yılından beri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda ("İMKB") işlem görmektedir. 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla, Şirket'in İMKB'ye kayıtlı %29,91 oranında hissesi mevcuttur. 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla Şirket'in hisselerinin çoğunluğunu elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir:

	%
Koç Holding A.Ş.	44,68
Ünver Holding A.Ş.	24,81
Diğer	30,51
	100,00

Şirket'in ana ortağı Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan Şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

Şirket hissedarı Ünver Holding A.Ş., Ünver Ailesi tarafından kontrol edilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Finansal tabloların hazırlanma ilkeleri

Şirket, muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını Türkiye’de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığınca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı (THP) gereklerine göre Türk Lirası (TL) olarak tutmaktadır.

Finansal tablolar Şirket’in yasal kayıtlarına dayandırılmış olup Sermaye Piyasası Kurulu’nun tebliğlerine uygun olarak düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutulmuştur. Söz konusu düzeltmeler genel olarak ertelenmiş vergiler, kıdem tazminatı, maddi varlık amortismanlarının ekonomik ömürlerine ve kıst esasına göre ayrılması, karşılıkların muhasebeleşmesi, tank projesi için inşaat muhasebesinin uygulanması ve ticari alacak ve borçların reeskonta tabi tutulmasından oluşmaktadır.

Şirket, finansal tablolarını 9 Nisan 2008 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren SPK’nın Seri: XI, No: 29, “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”)’nde öngörüldüğü üzere, Uluslararası Muhasebe / Finansal Raporlama Standartlarına (“UMS” / “UFRS”) uygun olarak hazırlanmaktadır. Finansal tablolar ve dipnotlar, SPK tarafından 14 Nisan 2008 tarihinde yayımlanan XI-29 numaralı tebliğinde belirlenen ve uygulanması zorunlu kılınan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Finansal tablolar gerçeğe uygun değerleri ile taşınan finansal varlıklar dışında tarihsel maliyet esasına göre hazırlanmıştır.

İşlevsel ve sunum para birimi

Şirket’in işlevsel ve sunum para birimi TL olarak kabul edilmiştir.

SPK’nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararına istinaden finansal tablolardaki tutarları yeniden ifade etme işleminin uygulanmasını gerektiren objektif koşulların gerçekleşmemiş olması ve SPK’nın varolan verilere dayanarak ileride de bu koşulların gerçekleşme emarelerinin büyük ölçüde ortadan kalktığını öngörmesi sebebiyle, finansal tablolar en son 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla Uluslararası Muhasebe Standartları (UMS) 29 uyarınca (Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama) yeniden ifade etme işlemine tabi tutulmuştur. Dolayısıyla, 31 Aralık 2011 ve 31 Aralık 2010 tarihli bilançolarda yer alan parasal olmayan aktif ve pasifler ve sermaye dahil özkaynak kalemleri, 31 Aralık 2004 tarihine kadar olan girişlerin 31 Aralık 2004 tarihine kadar endekslenmesi, bu tarihten sonra oluşan girişlerin ise nominal değerlerden taşınmasıyla hesaplanmıştır.

2.2 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem finansal tabloların düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere finansal tablolar önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Daha doğru gösterim için finansal tablo kalemlerinin gösterimi değiştiğinde, karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla önceki dönem tabloları da buna uygun olarak yeniden sınıflandırılır.

Şirket, cari dönem finansal tablolarıyla uyumlu olması amacıyla, 31 Aralık 2010 tarihli bilançoda diğer dönen varlıklar içerisinde gösterilen 182.808 TL tutarındaki vadeli döviz işlemi gelir tahakkukunu türev finansal araçlar hesabına sınıflandırmıştır.

2.3 Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar

Şirket, benzer nitelikteki işlemleri, olayları ve durumları tutarlı olarak finansal tablolara alır, değerler ve sunar. Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Şirket, muhasebe politikalarını bir önceki yıl ile tutarlı olarak uygulamıştır.

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

2.4 Muhasebe politikalarında değişiklikler

Şirket'in finansal durumu, performansı veya nakit akımları üzerindeki işlemlerin ve olayların etkilerinin finansal tablolarda daha uygun ve güvenilir bir sunumu sonucunu doğuracak nitelikte olması durumunda muhasebe politikalarında değişiklik yapılır. İsteğe bağlı olarak muhasebe politikalarında yapılan değişikliklerin önceki dönemleri etkilemesi durumunda, söz konusu politika hep kullanımdaymış gibi finansal tablolarda geriye dönük olarak uygulanır. Yeni bir standardın uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, söz konusu standardın şayet varsa geçiş hükümlerine uygun olarak geriye ya da ileriye dönük olarak uygulanır. Herhangi bir geçiş hükmünün yer almadığı değişiklikler geriye dönük olarak uygulanır.

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2011 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş standartlar ve UFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Şirket'in mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

1 Ocak 2011 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar aşağıdaki gibidir :

UFRYK 14 UMS 19—Tanımlanmış Fayda Varlığının Sınırı, Asgari Fonlama Koşulları ve Bu Koşulların Birbiri ile Etkileşimi - Asgari Fonlama Koşullarının Peşin Ödenmesi Değişiklik

Değişiklik, asgari fonlama koşulunun bulunduğu bazı durumlarda gelecekteki katkıların peşin olarak ödenmesi işlemlerinin yarattığı istenmeyen sonucu ortadan kaldırmaktadır. Değişiklik gelecekteki hizmet maliyeti için yapılan peşin ödemelerin bir varlık olarak değerlendirmelerine izin vermektedir. Şirket'in asgari fonlama yükümlülüğü olmadığı için değişikliğin Şirket'in finansal performansı veya finansal durumuna hiçbir etkisi olmamıştır.

UFRYK 19 Finansal Borçların Özkaynağa Dayalı Finansal Araçlarla Ödenmesi

Değişiklik UMS 32'deki finansal borç tanımını değiştirerek, Şirketlerin özkaynağına dayalı finansal araçlarının elde edilmesine ilişkin hak, opsiyon ya da teminatları özkaynağa dayalı finansal araç olarak sınıflamasına müsaade etmiştir. Değişiklik, herhangi bir para birimi cinsinden belirli bir tutar karşılığında işletmenin özkaynağına dayalı finansal araçlarının elde edilmesine ilişkin hakların; işletmenin, özkaynağına dayalı ve aynı sınıftaki türev

olmayan finansal araçlarını ellerinde bulunduranların tümüne oransal olarak sunulması durumunda geçerlidir. Şirket'in bu tarz enstrümanları olmadığı için, değişikliğin Şirket'in finansal performansı veya finansal durumuna hiçbir etkisi olmamıştır.

UMS 32 Finansal Araçlar: Sunum - Yeni haklar içeren ihraçların sınıflandırılması (Değişiklik)

Değişiklik UMS 32 'deki finansal borç tanımını değiştirerek, Şirketlerin özkaynağına dayalı finansal araçlarının elde edilmesine ilişkin hak, opsiyon ya da teminatları özkaynağa dayalı finansal araç olarak sınıflamasına müsaade etmiştir. Değişiklik, herhangi bir para birimi cinsinden belirli bir tutar karşılığında işletmenin özkaynağına dayalı finansal araçlarının elde edilmesine ilişkin hakların; işletmenin, özkaynağına dayalı ve aynı sınıftaki türev olmayan finansal araçlarını ellerinde bulunduranların tümüne oransal olarak sunulması durumunda geçerlidir. Şirket'in bu tarz enstrümanları olmadığı için, değişikliğin Şirket'in finansal performansı veya finansal durumuna hiçbir etkisi olmamıştır.

UMS 24 İlişkili Taraf Açıklamaları (Değişiklik)

Değişiklik, ilişkileri tespit edebilmeyi kolaylaştırmak ve uygulamadaki farklılıkları gidermek amacıyla ilişkili taraf tanımına açıklık getirmiştir. Ayrıca değişiklik, devletle ilişkili işletmelerle yapılan işlemlere genel açıklama yükümlülüklerinden kısmi muafiyet getirmiştir. Değişikliğin uygulamaya konmasının Şirket'in finansal performansı veya finansal durumuna hiç bir etkisi olmamıştır.

UFRS'deki iyileştirmeler

Mayıs 2010'da UMSK, tutarsızlıkları gidermek ve ifadeleri netleştirmek amacıyla üçüncü çerçeve düzenlemesini yayınlamıştır. Değişiklikler için çeşitli yürürlük tarihleri belirlenmiş belirlenmiştir. 1 Ocak 2011 tarihi itibarıyla geçerli olan değişiklikler aşağıdaki gibi olup, söz konusu iyileştirmelerin Şirket'in finansal performansı veya finansal durumuna bir etkisi bulunmamaktadır. 1 Ocak 2011 tarihi itibarıyla geçerli olan değişiklikler aşağıdaki gibidir:

UFRS 3 İşletme Birleşmeleri

- i. Yeniden düzenlenen UFRS'nin yürürlük tarihinden önce gerçekleşen işletme birleşmelerinden kaynaklanan koşullu bedellere ilişkin geçiş hükümleri

Bu iyileştirme, UFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar, UMS 32 Finansal Araçlar: Sunum, UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standartlarında yapılan ve koşullu bedele ilişkin muafiyeti kaldıran değişikliklerin 2008 de yeniden düzenlenen UFRS 3'ün uygulanmaya başlanmasından önce olan işletme birleşmelerinden doğan koşullu bedel için geçerli olmadığı konusuna açıklık getirmektedir.

- ii. Kontrol gücü olmayan payların ölçümü

Bu iyileştirme, kontrol gücü olmayan payların ölçüm seçeneklerinin (gerçeğe uygun değerden veya mülkiyet hakkı veren araçların satın alınan işletmenin belirlenebilir net varlıklarındaki orantısal payı üzerinden) kapsamını, mevcut ortaklık payları olan ve hamiline işletmenin net varlıklarının orantılı payından hak sağlayan kontrol gücü olmayan payların bileşenleri ile sınırlamaktadır.

iii. Yenisi ile değiştirilmeyen veya gönüllü olarak yenisiyle değiştirilen hisse bazlı ödeme işlemleri

Bu iyileştirme, bir işletme birleşmesinde işletmenin satın aldığı işletmenin hisse bazlı ödeme işlemlerinin değiştirilmesinin (zorunlu ya da gönüllü olarak) muhasebeleştirilmesini (ödenen bedel ve birleşme sonrası gider olarak ayrıştırılmasını) zorunlu hale getirmektedir.

UFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar

Değişiklik, UFRS 7 uyarınca yapılması gereken açıklamalara açıklık getirmekte ve sayısal ve niteliksel açıklamalar ile finansal araçlara ilişkin risklerin doğası ve derecesi arasındaki etkileşimi vurgulamaktadır. Diğerlerinin yanı sıra, bu değişiklikler vadesi geçmiş ancak karşılık ayrılmamış ve bireysel olarak karşılık ayrılmış finansal varlıklar için güvence olarak alınan teminatlar ve kredi güvenilirliğinde artış sağlayan diğer unsurlar ile bunların tahmini gerçeğe uygun değerine ilişkin açıklama gerekliliklerini kaldırmış, bunun yerine tüm finansal varlıklar için güvence olarak alınan teminatların ve kredi güvenilirliğinde artış sağlayan diğer unsurların finansal etkisinin açıklanmasını zorunlu kılmıştır.

UMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu

Değişiklik, işletmenin özkaynak kalemlerinin her biri için öz kaynak değişim tablosu ya da finansal tablo dipnotlarında diğer kapsamlı gelire ilişkin bir analizi sunması gerekliliğine açıklık getirmektedir.

UMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar

Bu iyileştirme, UMS 27'nin UMS 21 Kur Değişiminin Etkileri, UMS 31 İş Ortaklıkları ve UMS 28 İştiraklerdeki Yatırımlar standartlarında yaptığı değişikliklerin 1 Temmuz 2009 tarihinde sona eren yıldan itibaren veya UMS 27'nin daha erken uygulandığı durumda bu tarihten itibaren ileriye dönük olarak uygulanacağına açıklık getirmektedir.

UMS 34 Ara Dönem Raporlama

Değişiklik, UMS 34 de yer alan açıklama ilkelerinin nasıl uygulanacağına rehberlik etmekte ve yapılması gereken açıklamalara şu eklemeleri yapmaktadır; i) Finansal araçların gerçeğe uygun değerini ve sınıflamasını etkileyebilecek durumlar, ii) finansal araçların gerçeğe uygun değere ilişkin hiyerarşi sıraları arasındaki yer değiştirmeleri, iii) finansal varlıkların sınıflandırılmasında oluşan değişimler ve iv) koşullu borçlar veya koşullu varlıklarda meydana gelen değişimler.

UFRYK 13 Müşteri Sadakat Programları

Düzeltilme, program dahilindeki müşterilere sağlanan hediye puanlarının kullanımlarındaki değerini temel alacak şekilde gerçeğe uygun değerlerinin belirlendiği durumlarda; müşteri sadakat programına katılmayan diğer müşterilere verilen indirimler ve teşviklerin miktarının da göz önünde tutulması gerektiği konusuna açıklık getirmektedir.

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Şirket aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu (Değişiklik) - Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu Unsurlarının Sunumu

Değişiklikler 1 Temmuz 2012 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir fakat erken uygulamaya izin verilmektedir. Yapılan değişiklikler diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilen kalemlerin sadece gruplamasını değiştirmektedir. İleriki bir tarihte gelir tablosuna sınıflanabilecek (veya geri döndürülebilecek) kalemler hiçbir zaman gelir tablosuna sınıflanamayacak kalemlerden ayrı gösterilecektir. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Değişiklik sadece sunum esaslarını etkilemektedir ve Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde bir etkisi olmayacaktır.

UMS 12 Gelir Vergileri - Esas Alınan Varlıkların Geri Kazanımı (Değişiklik)

Değişiklik 1 Ocak 2012 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir fakat erken uygulamaya izin verilmektedir. UMS 12, i) aksi ispat edilene kadar hukuken geçerli öngörü olarak, UMS 40 kapsamında gerçeğe uygun değer modeliyle ölçülen yatırım amaçlı gayrimenkuller üzerindeki ertelenmiş verginin gayrimenkulün taşınan değerinin satış yoluyla geri kazanılacağı esasıyla hesaplanması ve ii) UMS 16'daki yeniden değerlendirme modeliyle ölçülen amortisman tabii olmayan varlıklar üzerindeki ertelenmiş verginin her zaman satış esasına göre hesaplanması gerektiğine ilişkin güncellenmiştir. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır. Bu değişiklik henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Şirket, değişikliğin finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmasını beklememektedir.

UMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar (Değişiklik)

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve erken uygulamaya izin verilmiştir. Bazı istisnalar dışında uygulama geriye dönük olarak yapılacaktır. Standartta yapılan değişiklik kapsamında birçok konuya açıklık getirilmiş veya uygulamada değişiklik yapılmıştır. Yapılan birçok değişiklikten en önemlileri tazminat yükümlülüğü aralığı mekanizması uygulamasının kaldırılması ve kısa ve uzun vadeli personel sosyal hakları ayırımının artık personelin hak etmesi prensibine göre değil de yükümlülüğün tahmini ödeme tarihine göre belirlenmesidir. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Şirket, düzeltilmiş standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UMS 27 Bireysel Finansal Tablolar (Değişiklik)

UFRS 10'nun ve UFRS 12'nin yayınlanmasının sonucu olarak, UMSK UMS 27'de de değişiklikler yapmıştır. Yapılan değişiklikler sonucunda, artık UMS 27 sadece bağlı ortaklık, müştereken kontrol edilen işletmeler ve iştiraklerin bireysel finansal tablolarda muhasebeleştirilmesi konularını içermektedir. Bu değişikliklerin geçiş hükümleri UFRS 10

ile aynıdır. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Söz konusu değişikliğin Şirketin finansal durumunu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olması beklenmemektedir.

UMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar (Değişiklik)

UFRS 11'in ve UFRS 12'nin yayınlanmasının sonucu olarak, UMSK UMS 28'de de değişiklikler yapmış ve standardın ismini UMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar olarak değiştirmiştir. Yapılan değişiklikler ile iştiraklerin yanı sıra, iş ortaklıklarında da özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirme getirilmiştir. Bu değişikliklerin geçiş hükümleri UFRS 11 ile aynıdır. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Söz konusu standardın Şirketin finansal durumunu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olması beklenmemektedir.

UMS 32 Finansal Araçlar: Sunum - Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)

Değişiklik "muhasebeleştirilen tutarları netleştirme konusunda mevcut yasal bir hakkının bulunması" ifadesinin anlamına açıklık getirmekte ve UMS 32 netleştirme prensibinin eş zamanlı olarak gerçekleşmeyen ve brüt ödeme yapılan hesaplaşma (takas büroları gibi) sistemlerindeki uygulama alanına açıklık getirmektedir. Değişiklikler 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar - Geliştirilmiş Bilanço Dışı Bırakma Açıklama Yükümlülükleri (Değişiklik)

Değişikliğin amacı, finansal tablo okuyucularının finansal varlıkların transfer işlemlerini (seküritizasyon gibi) - finansal varlığı transfer eden taraf üzerinde kalabilecek muhtemel riskleri de içerecek şekilde - daha iyi anlamalarını sağlamaktır. Ayrıca değişiklik, orantısız finansal varlık transferi işlemlerinin hesap döneminin sonlarına doğru yapıldığı durumlar için ek açıklama zorunlulukları getirmektedir. Bu değişiklik henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Değişiklik 1 Temmuz 2011 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Karşılaştırmalı açıklamalar verilmesi zorunlu değildir. Değişiklik sadece açıklama esaslarını etkilemektedir ve Şirket'in finansal durumunu veya performansı üzerinde bir etkisi olmayacaktır.

UFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar - Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)

Getirilen açıklamalar finansal tablo kullanıcılarına i) netleştirilen işlemlerin Şirketin finansal durumuna etkilerinin ve muhtemel etkilerinin değerlendirilmesi için ve ii) UFRS'na göre ve diğer genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre hazırlanmış finansal tabloların karşılaştırılması ve analiz edilmesi için faydalı bilgiler sunmaktadır. Bu değişiklik henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Değişiklikler geriye dönük olarak 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri ve bu hesap dönemlerindeki ara dönemler için geçerlidir. Değişiklik sadece açıklama esaslarını etkilemektedir ve Şirketin finansal durumunu veya performansı üzerinde bir etkisi olmayacaktır.

UFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

Aralık 2011 de yapılan değişiklikle yeni standart, 1 Ocak 2015 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır. UFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. UFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Standardın erken uygulanmasına izin verilmektedir. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından onaylanmamıştır. Şirket, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve değişiklikler bazı farklı düzenlemelerle geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRS 11 Müşterek Düzenlemeler ve UFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları standartlarının da aynı anda uygulanması şartı ile erken uygulamaya izin verilmiştir.

UMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar Standardının konsolidasyona ilişkin kısmının yerini almıştır. Hangi Şirketlerin konsolide edileceğini belirlemede kullanılacak yeni bir "kontrol" tanımı yapılmıştır. Finansal tablo hazırlayıcılarına karar vermeleri için daha fazla alan bırakan, ilke bazlı bir standarttır. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Şirket, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 11 Müşterek Düzenlemeler

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve değişiklikler bazı düzenlemelerle geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar ve UFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları standartlarının da aynı anda uygulanması şartı ile erken uygulamaya izin verilmiştir.

Standart müşterek yönetilen iş ortaklıklarının ve müşterek faaliyetlerin nasıl muhasebeleştirileceğini düzenlemektedir. Yeni standart kapsamında, artık iş ortaklıklarının oransal konsolidasyona tabi tutulmasına izin verilmemektedir. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Söz konusu standardın Şirketin finansal durumunu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve değişiklikler bazı düzenlemelerle geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar ve UFRS 11 Müşterek Düzenlemeler standartlarının da aynı anda uygulanması şartı ile erken uygulamaya izin verilmiştir.

UFRS 12 daha önce UMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar Standardında yer alan konsolide finansal tablolara ilişkin tüm açıklamalar ile daha önce UMS 31 iş ortaklıklarındaki paylar ve UMS 28 iştiraklerdeki Yatırımlarda yer alan iştirakler, iş ortaklıkları, bağlı

ortaklıklar ve yapısal işletmelere ilişkin verilmesi gereken tüm dipnot açıklamalarını içermektedir. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Şirket, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 13 Gerçeğe Uygun Değerin Ölçümü

Yeni standart gerçeğe uygun değer UFRS kapsamında nasıl ölçüleceğini açıklamakla beraber, gerçeğe uygun değer ne zaman kullanılabilir ve/veya kullanılması gerektiği konusunda bir değişiklik getirmemektedir. Tüm gerçeğe uygun değer ölçümleri için rehber niteliğindedir. Yeni standart ayrıca, gerçeğe uygun değer ölçümleri ile ilgili ek açıklama yükümlülükleri getirmektedir. Bu standardın 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemlerinde uygulanması mecburidir ve uygulama ileriye doğru uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Yeni açıklamaların sadece UFRS 13'un uygulamaya başlandığı dönemden itibaren verilmesi gerekmektedir - yani önceki dönemlerle karşılaştırmalı açıklama gerekmemektedir. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Şirket, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 20 Yerüstü Maden İşletmelerinde Üretim Aşamasındaki Harfiyat (Dekapaj) Maliyetleri

1 Ocak 2013 tarihinde ya da sonrasında başlayan finansal dönemler için yürürlüğe girecek olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Şirketlerin karşılaştırmalı olarak sunulan dönemin başından itibaren üretim aşamasında oluşan harfiyat maliyetlerine bu yorumun gerekliliklerini uygulamaları gerekecektir. Yorum, üretim aşamasındaki harfiyatların ne zaman ve hangi koşullarda varlık olarak muhasebeleşeceği, muhasebeleşen varlığın ilk kayda alma ve sonraki dönemlerde nasıl ölçüleceğine açıklık getirmektedir. Söz konusu yorum Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olması beklenmemektedir.

2.5 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Finansal tabloların hazırlanmasında Şirket yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile vukuu muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde gelir tablosuna yansıtılmaktadırlar.

Finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan varsayımlar aşağıdadır:

- a) UMS 11 "İnşaat Sözleşmeleri" kapsamında projenin toplam maliyetlerinin ve proje karlılıklarının belirlenmesinde tahminler kullanılmıştır.
- b) Ertelen vergi aktifi gelecek yıllarda vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti haline kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda ertelenmiş vergi aktifi indirilebilir geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. 31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıl için Şirket, öngörülebilir gelecekte vergilendirilebilir karının olduğuna dair göstergeleri yeterli bulduğundan ertelenmiş vergi aktifini kayıtlara almıştır.

- c) Kıdem tazminatı yükümlülüğü aktüeryal varsayımlar (iskonto oranları, gelecek maaş artışları ve çalışan ayrılma oranları) kullanılarak belirlenir.
- d) Şirket garanti karşılığını, her bir araç modeli için geçmiş yıllarda gerçekleşen araç başına düşen garanti giderlerini ve araç başına kalan garanti sürelerini göz önünde bulundurarak tespit etmiştir.
- e) Şüpheli alacak karşılıkları, yönetimin bilanço tarihi itibarıyla var olan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememesi riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş dışında kalan borçluların geçmiş Şirket bazında performansları piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır.
- f) Stok değer düşüklüğü hesaplanırken, stokların iskonto sonrası liste fiyatlarına ilişkin veriler kullanılır. Satış fiyatı ölçülemeyen stoklar için malların stokta bekleme süreleri ve fiziki durumları teknik personelin görüşleri alınarak değerlendirilir. Öngörülen net gerçekleştirilebilir değerlerin maliyet bedelinin altında kaldığı durumlarda stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılır.
- g) Davalara ilişkin karşılık ayırırken davaların kaybedilme olasılıkları ve kaybedilme durumunda ortaya çıkacak yükümlülükler Şirketin hukuk müşavirleri ve uzman görüşleri alınarak Şirket yönetimi tarafından değerlendirilir. Şirket yönetimi, en iyi tahminlere dayanarak dava karşılık tutarını belirler.

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Gelirlerin Muhasebeleştirilmesi

Gelir ve gider kalemlerinin belirlenmesinde tahakkuk esası uygulanmaktadır. Buna göre hasılat, gelir ve karlar aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılacak şekilde muhasebeleştirilmektedir.

Gelir, mal ve hizmet satışlarının faturalanmış veya tahakkuk etmiş değerlerini içerir. Satışlar, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili risk ve faydaların transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Şirket'e akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Satışlarda önemli riskler ve faydalar, mallar alıcıya teslim edildiğinde ya da yasal sahiplik alıcıya geçtiğinde devredilir. Net satışlar, teslim edilmiş malların fatura edilmiş bedelinin, satış iadelerinden arındırılmış halidir.

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda, makul bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Yıllara Sari İşlerin Muhasebeleştirilmesi

Sözleşme gelir ve giderleri, yıllara sari işlerin sözleşmesinin getirisi doğru bir şekilde tahmin edilebildiği zaman, gelir ve gider kalemi olarak kaydedilir. Projeler “sabit fiyatlı” sözleşmeler olup sözleşme gelirleri, sözleşmenin tamamlanma oranı metoduna göre finansal tablolara yansıtılmaktadır. Dönem itibariyle oluşmuş olan toplam sözleşme giderinin sözleşmenin toplam tahmini maliyetine oranı sözleşmenin tamamlanma oranını göstermekte ve bu oran sözleşme gelirinin cari döneme isabet eden kısmının finansal tablolara kaydedilmesinde kullanılmaktadır.

Sözleşme maliyetleri tüm ilk madde - malzeme ve direkt işçilik giderleriyle, sözleşme ile ilgili olan endirekt işçilik, malzemeler, tamiratlar ve amortisman giderleri gibi endirekt maliyetleri kapsar. Satış ve genel yönetim giderleri olduğu anda giderleştirilir. Tamamlanmamış sözleşmelerdeki tahmini zararların gider karşılıkları, bu zararların saptandığı dönemlerde ayrılmaktadır.

İş performansında, iş şartlarında ve sözleşme ceza karşılıkları ve nihai anlaşma düzenlemeleri nedeniyle tahmini karlılıkta olan değişiklikler maliyet ve gelir revizyonuna sebep olabilir. Bu revizyonlar, saptandığı dönemde finansal tablolara yansıtılır.

Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar, finansal tablolara yansıtılan gelirin kesilen fatura tutarının ne kadar üzerinde olduğunu; devam eden sözleşmelerin hakediş bedelleri ise kesilen fatura tutarının finansal tablolara yansıtılan gelirin ne kadar üstünde olduğunu gösterir (Not 9).

İlişkili Taraflar

a. Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda Şirket ile ilişkili sayılır:

Söz konusu kişinin,

i. Şirket üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,

ii. Şirket üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,

iii. Şirket veya Şirket'in bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

b. Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme Şirket ile ilişkili sayılır:

i. İşletme ve Şirket'in aynı grubun üyesi olması halinde.

ii. İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.

iii. Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.

iv. İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.

- v. İşletmenin, Şirketin ya da Şirket ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Şirketin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de Şirket ile ilişkilidir,
- vi. İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde,
- vii. (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde,

Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir.

İlk madde ve malzemeler, ticari mallar; Peşin alım fiyatına göre hesaplanan ortalama maliyet yöntemine göre.

Mamul ve yarı mamuller; Direkt malzeme ve işçilik giderleri ile değişken ve sabit genel üretim giderleri belli oranlarda (normal faaliyet kapasitesi göz önünde tutularak) dahil edilmiş ve ortalama maliyet yöntemine göre hesaplanmıştır.

Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır (Not 8).

Maddi Duran Varlıklar

Bütün maddi duran varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar, uygun düzeltme katsayısı ile çevrilmek suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden taşınmaktadır. Maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanı düşüldükten ve eğer var ise değer düşüklüğü karşılığı ayrıldıktan sonraki net değerleri ile gösterilmektedir.

Maddi varlığın maliyet değeri; alış fiyatı, ithalat vergileri ve iadesi mümkün olmayan vergiler ve maddi varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır. Maddi varlığın kullanımına başlandıktan sonra oluşan tamir ve bakım gibi masraflar, oluştuğu döneme gider kaydedilmektedir. Yapılan harcamalar ilgili maddi varlığa gelecekteki kullanımında ekonomik bir değer artışı sağlıyorsa bu harcamalar varlığın maliyetine eklenmektedir.

Ekonomik ömür ve amortisman metodu düzenli olarak gözden geçirilmekte, bu süreçte kullanılan metodun ve amortisman süresinin ilgili varlıktan edinilecek ekonomik faydalar ile paralel olup olmadığına dikkat edilmektedir.

Amortisman, maddi duran varlıkların düzeltilmiş değerleri üzerinden faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Söz konusu varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

Yeraltı ve yerüstü düzenleri	25-30 yıl
Binalar	30 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	3-15 yıl
Taşıt araçları	9 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	5-15 yıl
Özel maliyetler	5 yıl

Arazi ve arsalar için sınırsız ömürleri olması sebebiyle amortisman ayrılmamaktadır.

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kâr ve zararlar diğer faaliyet gelirleri ve giderleri hesaplarına dahil edilirler.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, iktisap edilmiş hakları, bilgi sistemlerini, yeni ürün geliştirilmesine ilişkin proje maliyetlerini ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar uygun düzeltme katsayısı ile çevrilmek suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden taşınmaktadır.

Maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerinden birikmiş itfa payı ve eğer varsa değer düşüklüğü indirilerek yansıtılır. Maddi olmayan duran varlıklar iktisap edildikleri tarihten sonra 5 yılı geçmeyen bir süre için tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortisman tabi tutulur. Maddi olmayan varlıkların aktifleştirilebilmesi için ilgili varlığın işletmeye gelecekte sağlayacağı ekonomik fayda tespit edilebilir olmalı ve varlığın maliyeti güvenilir bir şekilde ölçülebilir olmalıdır. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerine indirilir.

Araştırma ve Geliştirme Giderleri

Araştırma masrafları, oluştuğu dönem içerisinde gelir tablosuna kaydedilir.

Geliştirme faaliyetleri (ya da Şirket içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınırlar:

- Maddi olmayan duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- Maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- Maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- Varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- Maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması,
- Varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

Diğer geliştirme giderleri gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemde gider kaydedilen geliştirme gideri sonraki dönemde aktifleştirilemez. Aktifleştirilen geliştirme gideri, ürünün ticari üretiminin başlaması ile 5 yıl içerisinde, normal amortisman yöntemi uygulanarak itfa edilmektedir.

Yatırım, Araştırma ve Geliştirme Teşvikleri

Tüm devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların Şirket tarafından yerine getirileceğine ve teşviğin Şirket tarafından elde edilebileceğine dair makul bir güvence olduğunda finansal tablolara alınır. Teşvik, bir gider ile ilişkili olması durumunda bu teşvikin karşılayacağı giderler ile eşleşecek şekilde gelirleştirilir. Teşvikin bir varlık ile ilişkili olması durumunda ise bu gelir ertelenmiş gelir olarak bilançoya kaydedilir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri, Şirketin teşvik talepleri yetkili makamlar tarafından onaylandığı zaman tanımlanır.

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Vergi karşılığı, dönem karı veya zararı hesaplanmasında dikkate alınan cari dönem ve ertelenmiş vergi karşılıklarının tamamıdır.

Dönem vergi gideri, bilanço tarihi itibarıyla Türkiye’de yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Türk Vergi mevzuatına göre, kanuni veya iş merkezleri Türkiye’de bulunan kurumlar, kurumlar vergisine tabidir.

Şirket’in faaliyet sonuçlarından doğacak kurumlar vergisi, gelir vergisi ve fonlara ilişkin yükümlülükler için finansal tablolarda tahmini karşılık ayrılmıştır. Cari dönem vergisi, Şirket’in faaliyet sonuçları üzerinden vergisel açıdan kabul edilmeyen giderler ve istisnalar dikkate alınarak hesaplanmaktadır.

Ayrıca, kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere yıl içinde ara dönemlerde beyan edilen matrahlar üzerinden %20 oranında geçici vergi ödenmektedir.

Türk vergi sisteminde mali zararlar takip eden beş yıl içindeki mali karlar ile mahsup edilebilmekte olup, önceki yıllar kazançlarından (geriye dönük) mahsup mümkün değildir.

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibarıyla halihazırda yürürlükte olan vergi oranları kullanılır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Her bilanço döneminde Şirket, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimali göz önüne alınarak muhasebeleştirilmektedir.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri finansal tablolarda net gösterilmektedir.

Çalışanlara Sağlanan Faydalar

a) Tanımlanan fayda planı:

Kıdem tazminatı karşılığı

Şirket, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Şirket, finansal tablolarındaki kıdem tazminatı karşılığını “Projeksiyon Metodu”nu kullanarak ve Şirket’in personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihi itibarıyla iskonto edilmiş değerini kayıtlara almıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar gelir tablosuna yansıtılmıştır.

b) Tanımlanan katkı planları:

Şirket, Sosyal Güvenlik Kurumu’na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Şirket’in bu primleri ödemediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

Dövizli işlemler

Yıl içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Dövizle dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, yıl sonunda geçerli olan Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (“TCMB”) döviz alış kurları üzerinden Türk Lirası’na çevrilmiştir.

Karşılıklar

Karşılıklar bir işletmenin geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü (yasal ya da yapısal) varsa ve bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkması olası ise ve gerçekleşecek yükümlülüğün miktarı güvenilir bir şekilde tahmin edilebiliyorsa kayıtlara alınmaktadır.

Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında, karşılıklar ileride oluşması muhtemel giderlerin bilanço tarihindeki indirgenmiş değeriyle yansıtılır. Karşılıklar her bilanço tarihinde gözden geçirilmekte ve yönetimin en iyi tahminlerini yansıtabilecek şekilde gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Koşullu varlıklar ve yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilmesi mümkün yükümlülükler ve varlıklar finansal tablolara alınmamakta ve şarta bağlı yükümlülükler ve varlıklar olarak değerlendirilmektedir.

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise

finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Sermaye ve temettüleri

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

Operasyonel kiralama işlemleri

Mülkiyete ait risk ve getirilerin önemli bir kısmının kiralayana ait olduğu kiralama işlemi, operasyonel kiralama olarak sınıflandırılır. Operasyonel kiralama olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

Garanti giderleri

Garanti giderleri, Şirketlerin üretim ve satışını gerçekleştirdikleri mallar için yaptıkları tamir-bakım masrafları, yetkili servislerin garanti kapsamında müşteriden bedel almaksızın yaptıkları işçilik ve malzeme giderleri, Şirketlerce üstlenilen ilk bakım giderleri ile hasılatı cari yıla gelir olarak kaydedilen ürünlere ilişkin müteakip yıllarda söz konusu olabilecek geri dönüş ve tamir seviyelerinin geçmiş verilerden kaynaklanan tahminleri sonucu kaydedilir.

Finansal araçlar

Finansal varlıklar

Şirket'in finansal varlıkları, nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar, ilişkili taraflardan alacaklar, finansal yatırımlar ve diğer alacaklardan oluşmaktadır. Finansal borçlar ise ticari borçlar, ilişkili taraflara borçlar, banka kredileri ve diğer borçlardan oluşmaktadır.

Şirket Yönetimi'nin vade tarihine kadar elinde tutma niyetinde ve yeteneğinde olduğu belirli veya sabit ödemeleri olan ve sabit bir vadesi bulunan finansal araçlar, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranındaki değişimler gözetilerek satılabilecek olan kısa vadelerde alınıp satılan finansal araçlar alım satım amaçlı finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Her iki sınıflandırmaya da girmeyen finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Şirket yönetiminin likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranlarındaki değişimler nedeniyle satılabilecek olan ve belirli bir süre gözetilmeksizin elde tutulan finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. Bunlar, yönetimin bilanço tarihinden sonraki 12 aydan kısa bir süre içinde finansal aracı elde tutma niyeti yoksa veya işletme sermayesinin arttırılması amacıyla satışına ihtiyaç duyulmayacaksa duran varlıklar olarak gösterilir, aksi halde dönen varlıklar olarak sınıflandırılır. Şirket yönetimi, bu finansal araçların sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte uygun bir şekilde yapmakta olup düzenli olarak bu sınıflandırmayı gözden geçirmektedir.

Tüm satılmaya hazır finansal varlıklar ilk alım anındaki rayiç değeri ifade ettiği düşünülen ve işlem maliyetlerini de içeren maliyet bedeli ile kayıtlara alınır.

İlk kayda alımdan sonra satılmaya hazır varlıklar gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilir. Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri borsada işlem gören varlıklar için bilanço tarihinde gerçekleşen borsa fiyatı ile; piyasa fiyatı bulunmaması durumunda indirgenmiş nakit akımları, benzer satın almalar ve piyasa göstergeleri kullanılarak yapılan değerlendirme çalışmasıyla tespit edilir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan ve vadesi üç ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir.

Banka mevduatları, vadeli ve vadesiz mevduatlardan ve bu mevduatların tahakkuk eden faizlerinden oluşmaktadır. Türk Lirası mevduatlar maliyet değerleriyle, döviz tevdiat hesapları ise bilanço tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası döviz alış kuru kullanılmak suretiyle Türk Lirası'na çevrilmiş değerleriyle kayıtlarda gösterilmektedir. Vadeli mevduat hesapları, bilanço tarihi itibarıyla, tahakkuk etmiş faizlerini de içermektedir.

Ticari alacaklar

Doğrudan bir borçluya mal veya hizmet tedariki ile oluşan ticari alacaklar ile ticari alacaklar içine sınıflandırılan senetler ve vadeli çekler, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilmiştir. Belirtilmiş bir faiz oranı bulunmayan kısa vadeli ticari alacaklar, faiz tahakkuk etkisinin önemsiz olması durumunda fatura tutarından değerlendirilmektedir.

Şirket'in, ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir alacak risk karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Alınan çeklerden vadesi bilanço tarihini aşanlar, ticari alacaklar içinde gösterilmiş olup devlet iç borçlanma senetleri için borsalarda veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda oluşan faiz haddi dikkate alınarak reeskonto tabi tutulmuştur.

Ticari alacakların tahsil edilemeyeceğinin muhtemel olması halinde ticari alacaklar için bir karşılık kayda alınır. Karşılık, müşteriden alınan teminatlar göz önüne alınarak, Şirket yönetimi tarafından tahmin edilen ve ekonomik koşullardan ya da hesabın doğası gereği taşıdığı riskten kaynaklanabilecek olası zararları karşıladığı düşünülen tutardır. Tahsili tamamen mümkün olmayan alacaklar tespit edildikleri durumlarda kayıtlardan tamamen silinirler. Şüpheli alacak karşılığı, belirlendiği dönemde gider olarak kayıtlara yansıtılmaktadır.

Şüpheli alacak tutarına karşılık ayrılmasını takiben, şüpheli alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan şüpheli alacak karşılığından düşülerek kapsamlı gelir tablosuna gelir olarak kaydedilir.

Ticari borçlar

Ticari borçlar, makul değerleriyle deftere alınır ve müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş tutarlardan muhasebeleştirilir.

Krediler

Kısa ve uzun vadeli banka kredileri, anapara ve bilanço tarihi itibarıyla tahakkuk eden faiz giderlerinin toplanması sonucu oluşan değerleri ile kayıtlarda gösterilmektedir.

Banka kredileri, alındıkları tarihlerde, alınan kredi tutarından işlem masrafları düşüldükten sonraki değerleriyle kaydedilir. Banka kredileri, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet değeri üzerinden belirtilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile itfa edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır. Özellikle varlıkların ediniminin finansmanı dışındaki sebeplerle katlanılan borçlanma maliyetleri gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir.

Türev finansal araçlar

Türev finansal araçlar ilk olarak kayda alınmalarında elde etme maliyeti ile, kayda alınmalarını izleyen dönemlerde ise gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir. Şirket'in türev finansal araçlarını ağırlıklı olarak vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri ile ilgili işlemler oluşturmaktadır. Söz konusu türev finansal araçlar ekonomik olarak Şirket için risklere karşı etkin bir koruma sağlamakla birlikte, genellikle risk muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşımaması nedeniyle finansal tablolarda alım-satım amaçlı türev finansal araçlar olarak muhasebeleştirilmektedir. Bu tür türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişimlerden kaynaklanan tüm kazanç ve kayıplar, kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr /zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalır ve azalış değeri düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana

gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde kapsamlı gelir tablosunda iptal edilir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ve kayıttan çıkarılması

Şirket, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde bilançosuna yansıtmaktadır. Şirket finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıtlarından çıkartır. Şirket finansal yükümlülükleri, ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıtlarından çıkartır.

Bütün normal finansal varlık alım ve satımları işlem tarihinde, yani Şirketin varlığı almayı veya satmayı taahhüt ettiği tarihte kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamül ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimi içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım satımlardır.

Yabancı para cinsinden finansal varlık ve borçlar

Bilançoda yer alan yabancı para cinsinden finansal varlıklar ve borçlar bilanço tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Dönem içinde gerçekleşen yabancı paraya bağlı işlemler, işlem tarihindeki fiili kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Bu işlemlerden doğan kur farkı gelir ve giderleri kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleşmektedir.

Hisse başına kazanç

Hisse başına kar, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan ve özsermaye enflasyon düzeltmesi farklarından hisseleri oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse, ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; kamuya ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Şirket, bilanço tarihinden sonra düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltmekte, bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen olayların olması halinde ise önemli olması durumunda ilgili dönemde açıklamaktadır.

Nakit akım tablosu

Nakit akım tablolarının hazırlanması amacıyla nakit ve nakit benzeri değerler, eldeki nakit, banka mevduatları ve orijinal vadesi 3 aydan kısa vadeli, satış fiyatı ve vadesi önceden belirlenmiş ters repo sözleşmeleri çerçevesinde bankalara doğrudan kullanılan kredileri içerir.

Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

Ertelenmiş vergi aktifi ve finansal varlıklar dışındaki varlıklar, her bir bilanço tarihinde söz konusu varlığın değer kaybına uğradığına dair herhangi bir gösterge olup olmadığının tespiti için değerlendirilir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanır.

Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın makul değerinden satışı gerçekleştirmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının bilanço tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortisman tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali kapsamlı gelir tablosuna kayıtlı edilir.

Borçlanma maliyetleri

Borçlanma maliyetleri, faiz giderleri, kur farkı giderleri ve borçlanma ile ilgili diğer maliyetleri içermektedir.

Özellikli varlıkla ilişkili borçlanma maliyetleri doğrudan ilgili bulunduğu özellikli varlığın maliyetine dahil edilir. Özellikle bir varlığın amaçlandığı şekilde kullanıma veya satışa hazır hale getirilmesi için gerekli faaliyetlerin tamamen bitirilmesi durumunda, borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesine son verilir. Özellikle varlıklar, kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklardır.

Bunun dışındaki borçlanma maliyetleri gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir. Şirket'in cari dönemde aktifleştirdiği borçlanma maliyeti bulunmamaktadır.

Netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Şirket faaliyetlerini tek bölüm altında izlediğinden bölümlere göre raporlama yapmamaktadır. Şirket'in ürün grubu bazında satışlarının dağılımı Not 17'de gösterilmiştir.

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Bankalar		
- vadesiz mevduat	2.897.205	9.675.762
- vadeli mevduat	-	100.799.200
Alınan çekler ve senetler	1.526.619	1.028.005
Diğer	46.600	61.775
Toplam	4.470.424	111.564.742

31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla toplam orjinal tutarı 65.200.000 ABD Doları olan vadeli mevduat hesaplarının etkin faiz oranı ABD Doları için yıllık %1,55 olup ortalama vadesi 3 gündür.

Alınan çekler ve senetler, tahsilat için bankaya verilmiş, bilanço tarihi itibarıyla vadesi gelen çek ve senetlerden oluşmaktadır.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla Şirket'in 1.145 TL (31 Aralık 2010 - 795 TL) tutarında bloke mevduatı bulunmaktadır.

5. FİNANSAL YATIRIMLAR

Şirket'in ihracat faaliyetlerini organize etmek ve yurt dışı satışlarını arttırmak amacıyla 18 Ağustos 2011 tarihinde tescil ettirerek kurduğu "Otokar Europe SAS" ünvanlı ve 100.000 Euro sermayeli bir bağlı ortaklığı bulunmaktadır. Otokar Europe SAS, henüz faaliyete geçmemiş olup finansal tabloları önemli düzeyde etkilememesi sebebiyle konsolidasyona tabi tutulmamış ve maliyet bedeliyle taşınmıştır.

Otokar Europe SAS'nin ödenmiş sermayesi 239.280 TL'dir.

6. FİNANSAL BORÇLAR

31 Aralık 2011			
	Vade aralığı	Faiz oranı(%)	TL
Kısa vadeli banka kredileri (**)			
TL krediler	2 Ocak 2012 - 15 Mart 2012	8,55 - 12,95	96.867.900
Toplam			96.867.900

31 Aralık 2011			
	Vade aralığı	Faiz oranı(%)	TL
Uzun vadeli banka kredileri (*) (**)			
TL krediler	7 Ocak 2013 - 16 Eylül 2013	10,80 - 11,16	82.471.971
Toplam			82.471.971

(*) Uzun vadeli kredilerin ağırlıklı ortalama vadesi 499 gündür.

(**) Sabit faiz oranlı

31 Aralık 2010				
	Vade aralığı	Faiz oranı (%)	Orijinal para birimi	TL
Kısa vadeli banka kredileri (**)				
EURO Krediler	9 Haziran 2011	3,55	10.378.129	21.265.825
TL Krediler	5 Ocak 2011 - 27 Ekim 2011	8,50	16.741.530	16.741.530
Toplam				38.007.355

31 Aralık 2010				
	Vade aralığı	Faiz oranı (%)	Orijinal para birimi	TL
Uzun vadeli banka kredileri (**)				
EURO Krediler	24 Şubat 2012 - 15 Mart 2012	3,76	7.549.304	15.469.278
TL Krediler	28 Nisan 2012	8,55 - 8,75	75.405.824	75.405.824
Toplam				90.875.102

(*) Uzun vadeli kredilerin anaparaları ve ilgili tüm faiz tahakkukları vade sonunda ödenecektir. Kredilerin ağırlıklı ortalama vadesi 426 gündür.

(**) Sabit faiz oranlı

31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla Şirket'in Koç Holding A.Ş. garantörlüğünde almış olduğu 18 Nisan 2012 vadeli olup uzun vadeli krediler altında sınıflandırılan 7.500.000 Euro tutarındaki kredi, Şirket yönetimi kararıyla 28 Ocak 2011 tarihinde, vadesinden önce ödenmiştir.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla Şirket'in kullanmış olduğu krediler karşılığında göstermiş olduğu herhangi bir teminat yoktur (31 Aralık 2010 - Yoktur).

7. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR

Türev finansal araçlar, Şirket'in treyler satışlarından doğan Euro bazlı alacaklarından kaynaklanan kur riskine karşılık yaptığı vadeli döviz işlemlerine (vadeli döviz işlemi) ilişkin sözleşmelerden oluşmaktadır

	Rayiç değerler		
	Kontrat tutarı	Kontrat vadeleri	Varlıklar
31 Aralık 2011:			
Vadeli döviz işlemleri	208.525.910	11 Ocak 2012 - 30 Mart 2012	9.022.907
Kısa vadeli türev finansal araçlar	208.525.910		9.022.907
Toplam türev finansal araçlar	208.525.910		9.022.907
31 Aralık 2010:			
Vadeli döviz işlemleri	92.106.455	22 Şubat 2011 - 8 Haziran 2011	182.808
Kısa vadeli türev finansal araçlar	92.106.455		182.808
Toplam türev finansal araçlar	92.106.455		182.808

8. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

Ticari alacaklar

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Ticari alacaklar, net	67.250.300	44.185.538
Alacak senetleri, net	147.028.337	83.706.200
	214.278.637	127.891.738
Eksi: şüpheli ticari alacak karşılığı	(18.337.536)	(10.540.246)
Kısa vadeli diğer ticari alacaklar	195.941.101	117.351.492
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 25)	19.862.364	18.890.279
Kısa vadeli ticari alacaklar	215.803.465	136.241.771
Uzun vadeli alacak senetleri, net	81.455.465	41.433.423
Uzun vadeli ticari alacaklar	81.455.465	41.433.423

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla ticari alacakların (senetler hariç) ortalama vadeleri 60-90 gün arasındadır (31 Aralık 2010 - 60-90 gün).

Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

Şirket'in alacakları temel olarak minibüs ve otobüs bayilerine yapılan satışlardan, treyler satışlarından ve savunma aracı satışlarından doğmaktadır. 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla bayilerden kaynaklanan alacaklardan şüpheli alacaklar için karşılık ayrılması sonrası kalan toplam 52.916.990 TL (31 Aralık 2010 - 53.131.516 TL) tutarındaki alacak tutarı, toplam 41.753.015 TL (31 Aralık 2010 - 46.846.000 TL) tutarındaki teminat ve ipotek ile güvence altına alınmıştır. Şirket, geri kalan alacaklarının tahsili ile ilgili olarak finansal tablo dipnotu 26'de Kredi Riski bölümünde anlatılan yöntemlerle kredi riskini yönetmektedir.

Vadesi geçen ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların yaşlandırma analizi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2011	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	251.577
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	1.222.206
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
Toplam	1.473.783
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı (1)	1.462.159

31 Aralık 2010	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	53.604
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	2.603.978
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
Toplam	2.657.582
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı (1)	2.094.954

(1) Treyler araçları üstündeki rehin teminatlarıdır.

Şüpheli ticari alacak karşılığının 31 Aralık 2010 ve 2011 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
1 Ocak	10.540.246	9.032.435
Tahsilatlar	(147.510)	(27.508)
Yıl içerisindeki artış (Not 23)	7.944.800	1.535.319
Toplam	18.337.536	10.540.246

Ticari borçlar

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Ticari borçlar, net	73.243.490	44.033.767
Borç senetleri, net	166.050	151.050
Kısa vadeli diğer ticari borçlar	73.409.540	44.184.817
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 25)	5.086.142	3.376.743
Kısa vadeli ticari borçlar	78.495.682	47.561.560

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla ticari borçların ortalama vadeleri 45-60 gün arasındadır (31 Aralık 2010-45-60 gün arasında).

9. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Kısa vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Personelden alacaklar	577	594
Toplam	577	594

Uzun vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Verilen depozito ve teminatlar	5.903	5.903

Toplam	5.903	5.903
---------------	--------------	--------------

Kısa vadeli diğer borçlar

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Alınan sipariş avansları	148.349.292	158.527.706
Personele borçlar	6.545.066	3.469.360
Diğer çeşitli borçlar	35.209	32.246
Toplam	154.929.567	162.029.312

10. STOKLAR

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Hammadde	47.815.012	25.138.729
Yarı mamul	9.056.158	2.139.199
Mamul	61.757.207	29.089.773
Ticari mallar	24.079.893	17.622.154
Yoldaki mallar	27.419.017	26.575.315
(-) Stok değer düşüklüğü (*)	(1.575.452)	-
Toplam	168.551.835	100.565.170

(*) Stok değer düşüklüğünün 1.148.244 TL'lik kısmı mamuller, 427.208 TL'lik kısmı ise ticari mallara ilişkindir. Stok değer düşüş karşılığı satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiştir.

2011 yılı içinde stok değer düşüklüğü karşılığının hareketi aşağıdaki gibi olmuştur:

	31 Aralık 2011
1 Ocak 2011	-
Ayrılan karşılık (Not 22)	(1.575.452)
31 Aralık 2011	(1.575.452)

11. DEVAM EDEN YILLARA SARI İŞLERDEN ALACAKLAR

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla, devam eden yıllara sari işlerle ilgili tahakkuk eden maliyetler 251.447.795 TL (31 Aralık 2010 -135.992.445 TL)'dir.

Şirket'in 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla devam eden sözleşmeleri ile ilgili olarak almış olduğu ve finansal tablolarında diğer borçlar içerisinde yer alan kısa vadeli avansların toplam tutarı 61.420.658 TL (31 Aralık 2010 - 114.477.042 TL)'dir.

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıl içinde maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2011	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2011
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	36.396.386	574.360	-	-	36.970.746
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	5.481.336	530.766	(19.185)	323.017	6.315.934
Binalar	53.219.003	65.994	-	3.943.514	57.228.511
Makine, tesis ve cihazlar	92.434.926	2.731.613	(6.800.817)	412.962	88.778.684
Taşıt araçları	6.698.795	1.263.150	(1.089.147)	63.428	6.936.226
Döşeme ve demirbaşlar	18.759.148	3.743.570	(255.966)	876.306	23.123.058
Özel maliyetler	1.448.602	-	-	-	1.448.602
Yapılmakta olan yatırımlar	670.873	15.552.627	-	(5.619.227)	10.604.273
	215.109.069	24.462.080	(8.165.115)	-	231.406.034
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	2.330.079	207.984	(10.924)	-	2.527.139
Binalar	21.113.641	2.549.269	-	-	23.662.910
Makine, tesis ve cihazlar	73.826.184	4.744.094	(6.394.259)	-	72.176.019
Taşıt araçları	3.370.231	420.894	(189.400)	-	3.601.725
Döşeme ve demirbaşlar	14.123.773	980.877	(213.361)	-	14.891.289
Özel maliyetler	1.207.532	38.529	-	-	1.246.061
	115.971.440	8.941.647	(6.807.944)	-	118.105.143
Net defter değeri	99.137.629				113.300.891

31 Aralık 2010 tarihinde sona eren yıl içinde maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2010	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2010
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	36.396.386	-	-	-	36.396.386
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	5.481.336	-	-	-	5.481.336
Binalar	53.131.899	-	-	87.104	53.219.003
Makine, tesis ve cihazlar	86.463.883	2.034.497	(1.844.073)	5.780.619	92.434.926
Taşıt araçları	5.113.531	1.901.866	(316.602)	-	6.698.795
Döşeme ve demirbaşlar	18.408.093	1.593.830	(1.246.715)	3.940	18.759.148
Özel maliyetler	1.445.746	2.856	-	-	1.448.602
Yapılmakta olan yatırımlar	5.889.502	653.034	-	(5.871.663)	670.873
	212.330.376	6.186.083	(3.407.390)	-	215.109.069
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	2.128.424	201.655	-	-	2.330.079
Binalar	18.593.043	2.520.598	-	-	21.113.641
Makine, tesis ve cihazlar	70.043.866	4.739.617	(957.299)	-	73.826.184
Taşıt araçları	3.127.422	363.051	(120.242)	-	3.370.231
Döşeme ve demirbaşlar	14.677.521	682.677	(1.236.425)	-	14.123.773
Özel maliyetler	1.168.255	39.277	-	-	1.207.532
	109.738.531	8.546.875	(2.313.966)	-	115.971.440
Net defter değeri	102.591.845			-	99.137.629

2010 ve 2011 yılları için, maddi ve maddi olmayan duran varlıklardan oluşan amortisman ve itfa payları giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	2011	2010
Araştırma ve geliştirme giderleri	11.369.270	6.185.961
Satılan malın maliyeti	5.548.448	5.868.078
Yıllara sari işler maliyeti	1.315.993	809.418
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	1.135.766	1.020.656
Genel yönetim giderleri	1.066.397	1.034.056
Stoklar üzerindeki amortisman	579.519	437.572
Satış ve pazarlama giderleri	532.856	464.281
	21.548.249	15.820.022

31 Aralık 2010 ve 2011 tarihleri itibariyle, tamamıyla itfa olmuş ancak hala kullanılmakta olan maddi duran varlıkların maliyet bedelleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Makine, tesis ve cihazlar	45.831.577	47.771.602
Taşıtlar	2.585.412	2.585.412
Döşeme ve demirbaşlar	11.912.057	11.880.762
Özel maliyetler	1.094.646	1.089.332
	61.423.692	63.327.108

13. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıl içinde maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2011	İlaveler	Transferler	31 Aralık 2011
Maliyet:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	6.768.208	1.190.689	-	7.958.897
Geliştirme maliyetleri	55.012.467	-	25.588.019	80.600.486
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	7.299.830	27.369.285	(25.588.019)	9.081.096
	69.080.505	28.559.974	-	97.640.479
Birikmiş itfa payları:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	4.186.143	1.237.332	-	5.423.475
Geliştirme maliyetleri	9.373.412	11.369.270	-	20.742.682
	13.559.555	12.606.602		26.166.157
Net defter değeri	55.520.950			71.474.322

14. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

31 Aralık 2010 tarihinde sona eren yıl içinde maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2010	İlaveler	Transferler	31 Aralık 2010
Maliyet:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	5.936.514	831.694	-	6.768.208
Geliştirme maliyetleri	26.784.388	-	28.228.079	55.012.467
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	13.398.467	22.129.442	(28.228.079)	7.299.830
	46.119.369	22.961.136	-	69.080.505
Birikmiş itfa payları:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	3.098.957	1.087.186	-	4.186.143
Geliştirme maliyetleri	3.187.451	6.185.961	-	9.373.412
	6.286.408	7.273.147	-	13.559.555
Net defter değeri	39.832.961			55.520.950

31 Aralık 2011 ve 31 Aralık 2010 tarihleri itibariyle, tamamıyla itfa olmuş ancak hala kullanılmakta olan maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedelleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	2.793.969	2.325.783
	2.793.969	2.325.783

15. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Kısa vadeli	621.992	359.975
Uzun vadeli	1.017.366	892.142
Toplam	1.639.358	1.252.117

Devlet teşvik ve yardımları, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Tübitak)'nın Şirket'in yürüttüğü çeşitli projelerin araştırma ve geliştirme (AR-GE) harcamalarını desteklemek amacıyla vermiş olduğu teşvik gelirlerinin ertelenmesi nedeniyle oluşmuştur. Söz konusu tutar, ilgili AR-GE yatırımının itfası ile eş zamanlı şekilde gelir kaydedilmektedir.

16. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER**Borç karşılıkları**

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Diğer maliyet karşılığı	183.334.944	94.164.831
Garanti giderleri karşılığı	18.768.929	6.511.877
Satış komisyonları karşılığı	1.920.005	1.011.614
Kullanılmayan yıllık izin karşılığı	2.235.464	1.922.831
Dava riski karşılıkları	200.000	-
	206.459.342	103.611.153

Diğer maliyet karşılığı

Yıllara sari tank projesi ile ilgili olarak Şirket bünyesinde oluşan ama henüz ödemesi yapılmamış olan proje giderleri ve de Şirket'in alt yüklenicileri tarafından yürütülen ve ilgili işin bitiminde Şirket'e faturalanacak olan faaliyetlerin tahmini tamamlanma yüzdelerine göre hesaplanan maliyetlerinden oluşmaktadır. Diğer maliyet karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
1 Ocak	94.164.831	51.518.026
Yıl içerisindeki artış	56.880.993	40.570.629
Kur değerlemesi	32.289.120	2.076.176
	183.334.944	94.164.831

Garanti giderleri karşılığı

Şirket, satışını gerçekleştirmiş olduğu minibüs ve Land Rover araçlarını bir yıl, bazı zırlı araç modelleri ve midibüsleri ise 2 yıl boyunca garanti kapsamına almaktadır. Buna bağlı olarak, bilanço tarihi itibarıyla garanti kapsamında olan araçlar için gelecek dönemlerde gerçekleşmesi tahmin edilen garanti giderleri için karşılık ayrılmıştır. Garanti giderleri karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
1 Ocak	6.511.877	6.184.720
Yıl içerisindeki artış (Not 22)	28.823.464	8.536.235
Gerçekleşen	(16.566.412)	(8.209.078)
	18.768.929	6.511.877

Satış komisyonları karşılığı

Satış komisyonları karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
1 Ocak	1.011.614	-
Yıl içerisindeki artış	10.516.416	2.250.893
Gerçekleşen	(9.608.025)	(1.239.279)
	1.920.005	1.011.614

Kullanılmayan izin günleri karşılığı

Kullanılmayan izin günleri karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
1 Ocak	1.922.831	1.438.270
Yıl içerisindeki artış, net (Not 22)	312.633	484.561
	2.235.464	1.922.831

Taahhütler ve zorunluluklar

31 Aralık 2011 ve 31 Aralık 2010 tarihleri itibariyle Şirket'in teminat, rehin ve ipotek (TRİ) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Şirket tarafından verilen TRİ'ler	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
a. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	649.585.517	415.391.058
b. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
c. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
d. Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
Toplam	649.585.517	415.391.058

TRİ'lerin para birimi cinsinden detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011		31 Aralık 2010	
	Orijinal para birimi	TL tutarı	Orijinal para birimi	TL tutarı
USD	301.322.506	569.168.082	236.582.361	365.756.330
EUR	13.492.893	32.973.933	10.170.955	20.841.304
GBP	12.027	35.081	22.500	53.743
YTL	47.408.421	47.408.421	28.739.681	28.739.681
		649.585.517		415.391.058

Verildiği yere göre TRİ'lerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Verilen teminat mektupları		
Savunma Sanayi Müsteşarlığı	439.881.761	326.155.872
Diğer	209.703.756	89.235.186
	649.585.517	415.391.058

Teminat mektupları

a) 31 Aralık 2011 ve 2010 tarihleri itibariyle verilen garantiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Banka teminat mektupları (*)	649.585.517	415.391.058
	649.585.517	415.391.058

(*) 439.881.761 TL (31 Aralık 2010 - 326.155.872 TL) tutarındaki teminatlar Altay Projesi kapsamında Savunma Sanayi Müsteşarlığı'na verilmiştir.

b) 31 Aralık 2011 ve 2010 tarihleri itibariyle alınan garantiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Banka teminat mektupları (**)	225.181.079	162.541.441
Teminat senetleri	53.460.035	1.000.000
Alınan ipotekler	3.842.000	5.042.000
Teminat çekleri	-	135.000
	282.483.114	168.718.441

(**) 116.160.705 TL (31 Aralık 2010 - 107.830.620 TL) tutarındaki teminat mektupları, Altay Projesi kapsamında, alt yüklenicilerden alınan teminatlardan oluşmaktadır.

17. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Kıdem tazminatı karşılığı	9.110.483	7.088.568
Toplam	9.110.483	7.088.568

Kıdem tazminatı karşılığı

Aşağıda açıklanan yasal zorunluluk dışında yapılmış hiçbir emeklilik taahhüdü anlaşması yoktur.

Türk İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket'le ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan, askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir.

Ödenecek tazminatı her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla 2.732 TL (31 Aralık 2010 - 2.517 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı karşılığı yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

SPK Muhasebe Standartları, Şirket'in kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıdaki aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
İskonto oranı (%)	4,63	4,66
Emeklilik olasılığının tahmini için personel devir hızı oranı (%)	7	8

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir.

Kıdem tazminatı karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
1 Ocak	7.088.568	5.616.418
Faiz gideri	708.857	561.642
Cari yıl karşılığı (aktüeryal kayıp ve kazançlar dahil)	2.440.400	1.920.692
Ödemeler	(1.127.342)	(1.010.184)
	9.110.483	7.088.568

18. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

a) Diğer dönen varlıklar:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Verilen avanslar	105.134.614	43.634.290
Katma değer vergisi alacakları	25.754.551	14.634.076
Peşin ödenmiş giderler	1.373.991	828.104
Diğer	1.442.035	1.298.837
Toplam	133.705.191	60.395.307

b) Diğer kısa vadeli yükümlülükler:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Ödenecek vergi ve fonlar	5.253.198	4.772.726
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	2.476.644	2.044.993
Tecil edilen özel tüketim vergisi	100.355	133.358
Diğer	403.778	180.250
Toplam	8.233.975	7.131.327

19. ÖZKAYNAKLAR

Sermaye

Şirket'in 31 Aralık 2011 ve 2010 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

Hissedarlar	31 Aralık 2011		31 Aralık 2010	
	TL	%	TL	%
Koç Holding A.Ş.	10.722.750	44,68	10.722.750	44,68
Ünver Holding A.Ş.	5.954.944	24,81	5.954.944	24,81
Diğer	7.322.306	30,51	7.322.306	30,51
Toplam	24.000.000	100,00	24.000.000	100,00
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	52.743.030		52.743.030	
Toplam	76.743.030		76.743.030	

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedir.

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, Şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Halka açık Şirketler, temettü dağıtımlarını SPK'nın öngördüğü şekilde aşağıdaki gibi yaparlar:

SPK'nın Seri: IV, No: 27 Tebliği'nin 5'inci maddesinde ve çeşitli SPK kararlarıyla belirtildiği üzere hisse senetleri borsada işlem gören ortaklıklarda birinci temettü oranı ve temettü dağıtımı varsa geçmiş yıl zararları düşüldükten sonra kalan dağıtılabilmek karın % 20'sinden az olamaz. Hisse senetleri borsada işlem gören anonim ortaklıklar, genel kurullarının

alacağı karara bağlı olarak temettüyü; tamamen nakden dağıtma, tamamen hisse senedi olarak dağıtma, belli oranda nakit belli oranda hisse senedi olarak dağıtılarak kalanını ortaklık bünyesinde bırakma, nakit ya da hisse senedi olarak dağıtmadan ortaklık bünyesinde bırakma konusunda serbesttir.

SPK düzenlemelerine göre bulunan net dağıtılabilir kar üzerinden SPK'nın asgari kar dağıtım zorunluluğuna ilişkin düzenlemeleri uyarınca hesaplanan kar dağıtım tutarının, tamamının yasal kayıtlarda yer alan dağıtılabilir kardan karşılanabilmesi durumunda, bu tutarın tamamının, karşılanmaması durumunda ise yasal kayıtlarda yer alan net dağıtılabilir karın tamamı dağıtılacaktır. SPK düzenlemelerine göre hazırlanan finansal tablolarda veya yasal kayıtların herhangi birinde dönem zararı olması durumunda ise kar dağıtımı yapılmayacaktır.

SPK'nın 27 Ocak 2010 tarihli kararı ile payları borsada işlem gören halka açık anonim ortaklıklar için yapılacak temettü dağıtımı konusunda herhangi bir asgari kar dağıtım zorunluluğu getirilmemesine karar verilmiştir.

Özsermaye enflasyon düzeltmesi farkları ile olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri bedelsiz sermaye artırımı; nakit kar dağıtımı ya da zarar mahsubunda kullanılabilecektir. Ancak özsermaye enflasyon düzeltme farkları, nakit kar dağıtımında kullanılması durumunda kurumlar vergisine tabi olacaktır.

Şirket'in, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanan finansal tablolarında dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynaklarını oluşturan geçmiş yıl karları 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla sırasıyla 54.846.604 TL (31 Aralık 2010 - 20.778.314 TL) ve 63.640.101 TL'dir. (31 Aralık 2010 - 59.241.787 TL) Şirket'in yasal kayıtlarındaki net dönem karı 55.583.667 TL (31 Aralık 2010 - 36.775.511 TL), herhangi ek bir vergi yükü doğurmaksızın kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların tutarı ise 79.263.650 TL'dir. (31 Aralık 2010 - 58.868.141 TL) Şirketin birinci tertip yasal yedeklerin düşülmesinden sonra yasal kayıtlarda kalan dönem karı 55.583.667 TL'dir (31 Aralık 2010 - 36.775.511 TL). Rapor tarihi itibarıyla Şirket henüz 2011 yılına ait kar dağıtım kararı almamıştır.

Yukarıdaki hususa göre Şirket'in Tebliğ'e göre kar dağıtımında baz alınacak öz sermaye tablosu 31 Aralık 2011 ve 31 Aralık 2010 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Ödenmiş sermaye	24.000.000	24.000.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	52.743.030	52.743.030
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	18.118.147	16.738.147
Geçmiş yıllar karları		
- Olağanüstü yedekler	52.690.018	48.291.704
- Yasal yedekler enflasyon düzeltmesi farkları	10.950.083	10.950.083
Net dönem karı	54.846.604	20.778.314
Toplam öz sermaye	213.347.882	173.501.278

Yukarıda tarihi bedelleri ile gösterilmiş kalemlerin düzeltilmiş değerleri ve sermaye enflasyon düzeltme farkları 31 Aralık 2011 ve 2010 tarihleri itibariyle aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2011			
	Tarihi değerler	Sermaye enflasyon düzeltmesi farkı	Endekslenmiş değer
Sermaye	24.000.000	52.743.030	76.743.030
Yasal yedekler	18.118.147	10.950.083	29.068.230
Toplam	42.118.147	63.693.113	105.811.260

31 Aralık 2010			
	Tarihi değerler	Sermaye enflasyon düzeltmesi farkı	Endekslenmiş değer
Sermaye	24.000.000	52.743.030	76.743.030
Yasal yedekler	16.738.147	10.950.083	27.688.230
Toplam	40.738.147	63.693.113	104.431.260

Şirket'in Vergi Usul Kanunu'na göre tuttuğu kayıtlarında yasal ve olağanüstü yedeklerin tarihi değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Yasal yedekler	18.118.147	16.738.147
Olağanüstü yedekler	79.263.650	58.868.141
Toplam	97.381.797	75.606.288
Yasal finansal tablolara göre önceki dönem net karından yıl içinde ödenen temettülerin tutarları	15.000.000	20.400.000
Hisse başına ödenen temettü (kuruş)	0,063	0,085

Şirket'in sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 0,1 kuruş olan 24.000.000.000 adet hissedenden oluşmaktadır.

20. SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ**Net satışlar**

	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Yurtiçi satışlar	726.544.926	448.419.381
Yurtdışı satışlar	164.180.669	69.478.800
Brüt satışlar	890.725.595	517.898.181
Eksi: iskontolar ve satışlardan iadeler	(200.406)	(501.687)
Net satışlar	890.525.189	517.396.494

2011 ve 2010 yılları içinde Şirket'in satışlarının tutarsal olarak ürün grubu bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Ticari araçlar	463.283.055	271.182.909
Savunma sanayi araçları	253.065.734	119.856.251
Diğer satışlar (*)	174.176.400	126.357.334
	890.525.189	517.396.494

(*) 91.827.072 TL'lik kısmı (2010 - 79.561.711 TL) yıllara sari işlere ilişkin tahmini kazançlardan oluşmaktadır.

Satışların maliyeti

	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Satılan mamullerin maliyeti	667.811.517	402.923.165
Satılan ticari malların maliyeti (Not 22)	27.009.109	23.377.017
Satışların maliyeti	694.820.626	426.300.182

21. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Satış ve pazarlama giderleri	83.213.660	42.376.871
Genel yönetim giderleri	25.161.744	19.913.065
Araştırma ve geliştirme giderleri	12.355.838	7.186.302
Toplam faaliyet giderleri	120.731.242	69.476.238

22. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Hammadde ve tüketim malı kullanımı	610.158.079	334.665.957
Personel giderleri (Not 22)	93.856.134	66.683.358
Genel üretim giderleri	17.029.216	11.300.213
Garanti karşılığı giderleri (Not 16)	28.823.464	8.536.235
Diğer satış giderleri	28.733.357	1.266.335
Amortisman ve itfa payı	20.412.483	14.799.366
Nakliye ve sigorta giderleri	5.244.587	4.272.898
Sergi ve fuar giderleri	3.465.673	2.555.148
Mamul, yarı mamul ve stoklarındaki değişim	(40.732.637)	4.680.652
Satılan ticari mal maliyeti (Not 20)	27.009.109	23.377.017
Stok değer düşüklüğü karşılık gideri (Not 10)	1.575.452	-
Diğer giderler	19.976.951	23.639.241
	815.551.868	495.776.420

2011 ve 2010 yılları için, personel giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Kaydedildiği hesaba göre:		
Satılan malın maliyeti ve stoklar	55.115.857	37.687.411
Yıllara sari işler maliyeti	13.931.641	8.719.130
Aktifleştirilen geliştirme harcamaları	13.172.755	11.779.396
Genel yönetim giderleri	12.706.471	11.044.838
Satış ve pazarlama giderleri	11.434.451	8.534.740
Araştırma ve geliştirme giderleri	667.714	697.239
	107.028.889	78.462.754

Niteliğine göre:

Maaş ve ücretler	81.508.476	60.685.437
SSK işveren primleri	12.494.883	9.770.756
Diğer sosyal yardımlar	9.563.640	5.039.666
Kıdem tazminatı karşılık giderleri	3.149.257	2.482.334
İzin karşılığı giderleri (Not 16)	312.633	484.561
	107.028.889	78.462.754

23. DİĞER FAALİYETLERDEN GELİRLER/GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Diğer gelirler		
Ar-ge teşvik gelirleri	616.601	1.729.196
Maddi duran varlık satış karları	1.020.382	2.858.179
Yurtiçi ve yurtdışı malzeme fiyat farkı gelirleri	1.147.517	440.710
Ar-Ge test merkezi gelirleri	374.069	64.078
Diğer	1.058.424	678.773
Toplam	4.216.993	5.770.936

	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Diğer giderler		
Şüpheli alacak karşılığı gideri (Not 8)	(7.944.800)	(1.535.319)
Diğer	(403.664)	(214.429)
	(8.348.464)	(1.749.748)

24. FİNANSAL GELİRLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Kambiyo karları	54.018.008	26.544.615
Vadeli işlem geliri	19.655.520	1.711.735
Kredili satış vade farkı geliri	12.947.710	6.048.333
Banka mevduatı faiz geliri	1.558.703	746.729
Kredi kur farkı gelirleri	132.000	2.585.250
Toplam	88.311.941	37.636.662

25. FİNANSAL GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Kambiyo zararları	(69.860.413)	(29.771.945)
Banka kredileri faiz gideri	(16.075.841)	(12.365.701)
Vadeli işlem gideri	(7.937.948)	(984.007)
Kredi kur farkı giderleri	(3.503.248)	(48.900)
Ertelenmiş finansal giderler	-	(30.516)
Toplam	(97.377.450)	(43.201.069)

26. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Şirket faaliyetleri, Türkiye’de yürürlükte bulunan vergi yönetmelik ve kanunları dahilinde vergilendirilmeye tabidir.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı %20’dir (2010 - %20). Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibariyle oluşan kazançlar üzerinden %20 oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye’de mukim anonim Şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye’de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye’de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir. Türkiye’de mukim anonim Şirketlerden yine Türkiye’de mukim anonim Şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10. maddesinde değişiklik yapılarak 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanununun 35. maddesiyle yapılan değişiklikle, araştırma ve geliştirme harcamaları üzerinden hesaplanacak Ar-Ge indirim oranı %40’tan %100’e çıkarılmıştır.

Anılan kanun 1 Nisan 2008 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Buna göre kurumlar vergisi mükellefleri, yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde işletme bünyesinde 2008 yılından itibaren yaptıkları harcamaların %100’ü kurumlar kazancı tespitinde Ar-Ge indirimi olarak dikkate alınabilmektedir. 2011 ve 2010 yılına ilişkin olarak yapılan araştırma ve geliştirme harcamalarının toplam üzerinden %100 oranında Ar-Ge indirimi hesaplanması gerekmektedir.

Şirket, 2011 yılında yaptığı 26.657.372 TL (2010 - 20.749.149 TL) tutarındaki araştırma ve geliştirme harcaması sebebiyle vergi matrahından %100 oranında stopajsız olarak yararlanabileceği Ar-Ge indirimi elde etmiştir. Şirket'in Ar-Ge Merkezi belgesi bulunmaktadır.

31 Aralık 2011 ve 2010 tarihli bilançolarda ödenecek vergi tutarları peşin ödenen vergilerle netleştirilerek aşağıdaki gibi gösterilmiştir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Ödenecek vergiler	11.633.639	4.581.519
(-) Peşin ödenen vergiler	(8.543.854)	-
Dönem karı vergi yükümlülüğü	3.089.785	4.581.519

31 Aralık 2011 ve 2010 tarihlerinde sona eren yıllara ait toplam vergi giderinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Ertelenmiş vergi geliri	4.703.902	5.282.978
Cari dönem kurumlar vergisi	(11.633.639)	(4.581.519)
Toplam vergi (gideri)/ geliri	(6.929.737)	701.459

Vergi öncesi dönem karının hesaplanan kurumlar vergisi tutarı ile mutabakatı aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Vergi karşılığı öncesi dönem karı	61.776.341	20.076.855
%20 üzerinden hesaplanan vergi gideri	(12.355.268)	(4.015.371)
İndirim ve istisnalar	5.331.474	4.485.079
Diğer kalıcı farklar	94.057	231.751
Toplam vergi (gideri)/ geliri	(6.929.737)	701.459

31 Aralık 2011 ve 2010 tarihleri itibariyle, ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve etkin vergi oranları kullanılarak hesaplanan net ertelenmiş vergi yükümlülüğünün dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	Kümülatif geçici farklar		Ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü)	
	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Maddi duran varlıklar	(8.101.095)	(6.212.127)	1.861.076	2.238.869
Maddi olmayan duran varlıklar	(12.721.283)	(9.250.865)	(2.544.257)	(1.850.173)
Ertelenmiş finansal giderler	(517.981)	(189.676)	(103.596)	(37.935)
Stoklar	(325.962)	(433.007)	(65.192)	(86.601)
Garanti giderleri karşılığı	18.768.929	6.511.876	3.753.786	1.302.375
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	9.110.483	7.088.568	1.822.097	1.417.714
Ertelenmiş finansal gelirler	1.230.242	543.512	246.048	108.702
Diğer karşılıklar	7.704.234	7.313.549	1.540.847	1.462.710
Projede tamamlanma yüzdesi metodu uygulamasından dolayı yapılan düzeltmeler	38.906.026	17.723.696	7.781.205	3.544.739
Diğer	(8.218.310)	(779.753)	(1.643.662)	(155.950)
Ertelenen vergi varlığı			12.648.352	7.944.450

Ertelenen vergi varlığının 31 Aralık 2011 ve 2010 tarihlerinde sona eren yıllara ait hareketi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
1 Ocak	7.944.450	2.661.472
Ertelenen vergi geliri	4.703.902	5.282.978
	12.648.352	7.944.450

27. HİSSE BAŞINA KAZANÇ

Hisse başına kar, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse

adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Hisse başına esas kar, hissedarlara ait net karın çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile hesaplanır.

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Hissedarlara ait net kar (TL)	54.846.604	20.778.314
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	24.000.000.000	24.000.000.000
Hisse başına kazanç (Kr)	0,229	0,087

28. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Yıl sonu itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve ilişkili taraflara borçlar bakiyeleri ile yıl içerisinde ilişkili taraflarla yapılan işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

i) 31 Aralık 2011 ve 31 Aralık 2010 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflardan alacak ve borçlar:

İlişkili taraflardan alacaklar	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Ram Dış Ticaret A.Ş.(Ram Dış) (1) (*)	19.008.642	18.799.156
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (1)	572.854	8.834
Ford Otosan A.Ş. (1)	194.195	56.323
RMK Marine Gemi Yapım San. Deniz Taş. İşl. A.Ş. (1)	80.538	25.966
Aygaz A.Ş. (1)	6.135	-
Toplam	19.862.364	18.890.279

(*) Yurtdışı satışların bir kısmı Ram Dış Ticaret A.Ş. aracılığı ile ihrac kayıtlı olarak gerçekleştirilmekte olup, bakiye bu işlemlerden doğan ticari alacaklardan oluşmaktadır.

İlişkili taraflara borçlar	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Zer Merkezi Hizmetler A.Ş. (1)	1.224.505	1.056.504
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	900.459	1.024.253
KoçSistem Bilgi ve İletişim Hizm. A.Ş. (1)	621.707	51.196
Setur Servis Turistik A.Ş. (1)	461.095	224.384
Akpa Dayanıklı Tük. Paz. A.Ş. (1)	407.759	203.774
Ark İnşaat A.Ş. (1)	402.744	-
Aygaz Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş. (1)	262.254	-
Otokar Europe SAS (3)	194.822	-
Koçtaş Yapı Marketleri A.Ş. (1)	155.537	17.838
Setair Hava Taşımacılığı ve Hizm. A.Ş. (1)	121.995	-
Ram Sigorta Aracılık Hz. A.Ş. (1)	118.255	91.671
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	103.623	125.872
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	67.702	19.210
Promena Elektronik Ticaret A.Ş. (1)	17.336	38.466
Tat Konserve San. A.Ş. (1)	13.598	-
Koç Holding A.Ş. (2)	9.069	6.671
Vehbi Koç Vakfı Amerikan Hastanesi (1)	1.918	-
Arçelik A.Ş. (1)	1.764	653
Eltek Elektrik Enerji İth.İhr.Top.Tic. A.Ş. (1)	-	275.599
Koç.net Hab.Tek. İlt. Hiz. A.Ş. (1)	-	29.982
Palmira Turizm Ticaret A.Ş. (1)	-	288
Platform Araştırma ve Geliştirme Taş.Tic. A.Ş. (1)	-	210.382
Toplam	5.086.142	3.376.743

(1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı

(2) Şirket hissedarı

(3) Şirket'in finansal yatırımı

ii) İlişkili taraflara yapılan önemli satışlar ve ilişkili taraflardan yapılan önemli alımlar:

Ürün ve hizmet satışları	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1) (*)	100.196.591	39.850.839
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (1)	4.739.830	-
Ford Otosan A.Ş.(2)	1.424.499	3.789
Zer Merkezi Hizmetler A.Ş. (1)	1.246.480	456.016
Aygaz A.Ş. (1)	86.710	162.857
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	1.656	-
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	-	161.500
Toplam	107.695.766	40.635.001

(*) Ram Dış'a yapılan satışlar ilişkili olmayan üçüncü kişiler için yapılan ihraç kayıtlı satışlardan oluşmaktadır.

Sabit kıymet alımları	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizm. A.Ş. (1)	1.498.378	1.240.084
Ark İnşaat A.Ş. (1)	1.173.240	-
Zer Merkezi Hizmetler A.Ş. (1)	71.703	5.019
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	48.383	59.794
Arçelik A.Ş. (1)	21.833	2.310
Bilkom A.Ş. (1)	9.817	-
Koç.net Hab.Tek. İlt. Hiz. A.Ş. (1) (**)	5.825	91.210
Koçtaş Yapı Marketleri A.Ş. (1)	-	1.170
Toplam	2.829.179	1.399.587

(**) Koç net Haberleşme Teknik İletişim Hizmetleri A.Ş. 30 Kasım 2011 itibariyle Şirket hissedarı tarafından ilişkili olmayan 3. bir Şirkete satılmıştır. 30 Kasım 2011 tarihine kadar gerçekleşen işlemler ilişkili kuruluş işlemi olarak tanımlanmıştır.

Stok alımları	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Zer Merkezi Hizmetler A.Ş. (1)	10.845.305	5.579.493
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	9.330.678	3.855.965
Akpa Dayanıklı Tük.Paz. A.Ş. (1)	2.759.744	1.259.185
Aygaz Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş. (1)	1.398.498	-
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (1)	906.208	-
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	692.529	293.080
Koçtaş Yapı Marketleri A.Ş. (1)	221.801	30.694
Arçelik A.Ş. (1)	13.514	3.453
Toplam	26.168.277	11.021.870

(1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı

(2) Şirket hissedarı

Hizmet alımları	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Setur Servis Turistik A.Ş. (1)	2.694.594	1.488.070
Eltek Elektrik Enerji İth.İhr.Top.Tic. A.Ş. (1)	1.690.458	1.537.021
Koç Holding A.Ş. (2)	1.170.148	1.162.663
Ram Sigorta Aracılık Hz. A.Ş. (1) (*)	1.161.409	1.241.101
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	1.023.206	1.237.287
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	781.813	614.221
KoçSistem Bilgi ve İletişim Hizm. A.Ş. (1)	424.062	209.635
Koç.net Hbl.Tek.İlt.Hz.A.Ş. (1) (**)	275.648	298.566
Koç Üniversitesi (1)	179.264	9.616
Promena Elektronik Ticaret A.Ş. (1)	158.110	119.109
Setair Hava Taşımacılığı ve Hizm. A.Ş. (1)	154.255	-
Platform Araştırma ve Geliştirme Taş.Tic. A.Ş. (1)	152.388	178.983
Vehbi Koç Vakfı Amerikan Hastanesi (1)	26.730	-
Yapı Kredi Sigorta A.Ş. (1)	23.520	-
Tat Konserve San. A.Ş. (1)	13.617	-
Tanı Pazarlama ve İletişim Hizmetleri A.Ş. (1)	13.318	-
Palmira Turizm Ticaret A.Ş. (1)	4.605	3.623
Bilkom A.Ş. (1)	1.444	-
Otokoç Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (1)	1.184	-
Rahmi Koç Vakfı Müzesi (1)	-	1.962
Toplam	9.949.773	8.101.857

(*) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı ile ilişkili olmayan sigorta Şirketleri ile imzalanan poliçeler kapsamında, 31 Aralık 2011 tarihinde sona eren ara hesap döneminde ödenen ve tahakkuk eden prim tutarını içermektedir.

Banka mevduat hesapları	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)		
- Vadesiz mevduatlar	1.600.896	4.201.751
	1.600.896	4.201.751

Tahsildeki çek ve senetler	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	45.089.091	14.226.501
	45.089.091	14.226.501

(1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı

(2) Şirket hissedarı

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin taraflar ile ilgili finansman gelir ve giderleri:

Faiz gelirleri	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	212.503	47.648
Toplam	212.503	47.648

Kur farkı gelirleri	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Ram Dış (1)	10.564.359	7.039.375
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	1.129.765	1.104.195
Diğer (1)	1.732	690
Toplam	11.695.856	8.144.260

(1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı

Vadeli döviz işlemi gelirleri ve giderleri	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.		
Vadeli döviz işlemi gelirleri	-	1.044.541
Vadeli döviz işlemi giderleri	-	(429.620)
Toplam	-	614.921

Kur farkı giderleri	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Ram Dış (1)	24.393.296	9.308.719
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	975.834	724.474
Diğer (1)	25.529	378
Toplam	25.394.659	10.033.571

Faiz giderleri	1 Ocak - 31 Aralık 2011	1 Ocak - 31 Aralık 2010
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	130.367	4.533.457
Toplam	130.367	4.533.457

(1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı

Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Şirket'in 31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yılda üst düzey yöneticilerine sağladığı faydalar toplamı 7.762.314 TL'dir (2010 - 5.534.095 TL).

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Şirket, faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatlarındaki, döviz kurları ile faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Bu riskler, piyasa riski (kur riski ve faiz oranı riskini içerir), kredi riski ve likidite riskidir. Şirket'in genel risk yönetimi programı, mali piyasaların öngörülemezliğine ve değişkenliğine odaklanmakta olup, Şirket'in mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Kredi riski

Finansal araçları elinde bulundurmamak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Şirket yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf (ilişkili taraflar hariç) için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat alarak karşılamaktadır. Şirket'in tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Şirket, bayilerinden ya da diğer müşterilerinden doğabilecek bu riski, bayiler için belirlenen kredi limitlerini alınan teminatlar ile sınırlayarak, avansla çalışarak veya satılan araçların mülkiyetini Şirket lehine rehin koydurarak yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımını Şirket tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir. Yurt dışı satışlarının tamamı teyidli akreditif ile gerçekleştirilmektedir. Savunma araçları satışları ise yurtiçi ve yurtdışı hükümetlerin kuruluşlarına ya da onlara aracılık yapan Şirketlere yapıldığından dolayı bu satışlar ile ilgili herhangi bir tahsilat riski öngörülmemektedir. Ticari alacaklar, Şirket yönetiminin geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir (Not 8).

31 Aralık 2011	Alacaklar			
	Ticari alacaklar	Diğer (3)	Bankalardaki mevduat	Türev araçlar
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski				
(A+B+C+D+E) (1)	297.258.930	105.141.094	2.897.205	-
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı (2)	(128.790.330)	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	294.143.908	105.141.094	2.897.205	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	1.473.783	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	1.641.239	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	19.978.775	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-) (Not 8)	(18.337.536)	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	1.641.239	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-

31 Aralık 2010	Alacaklar			
	Ticari alacaklar	Diğer (3)	Bankalardaki mevduat	Türev araçlar
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	177.675.195	43.640.787	110.474.962	-
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı (2)	(187.644.984)	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	174.240.909	43.640.787	110.474.962	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	2.657.583	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	776.703	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	11.316.949	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-) (Not 8)	(10.540.246)	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	385.474	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar				

(1) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(2) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri, ipotekler ve araç rehinlerinde oluşmaktadır.

(3) Çoğunlukla verilen avanslardan oluşmaktadır.

Likidite riski

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

Şirket'in 31 Aralık 2011 ve 31 Aralık 2010 tarihleri itibarıyla, vade tarihlerine göre, indirgenmemiş ticari ve finansal borçlarının vade dağılımları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2011

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler	179.339.871	189.507.648	16.888.534	88.111.818	84.507.296	-
Banka kredileri						
Ticari borçlar	78.495.682	79.015.538	78.849.488	166.050	-	-

Beklenen vadeler	Defter değeri	Beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Diğer borçlar	6.580.275	6.580.275	6.580.275	-	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	8.233.975	8.233.975	8.233.975	-	-	-

Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter değeri	Sözleşme uyarınca/ beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev finansal yükümlülükler (net)	9.110.483	9.110.483	9.110.483	-	-	-
Türev nakit girişleri	9.110.483	9.110.483	9.110.483	-	-	-
Türev nakit çıkışları	-	-	-	-	-	-

31 Aralık 2010

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	128.882.457	138.196.972	17.062.793	37.857.191	83.276.988	-
Ticari borçlar	47.561.560	47.751.405	43.733.173	4.018.232	-	-

Beklenen vadeler	Defter değeri	Beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Diğer borçlar	3.501.606	3.501.607	3.469.360	25.350	6.897	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	7.131.327	7.131.327	7.131.327	-	-	-

Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter değeri	Sözleşme uyarınca/ beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev finansal yükümlülükler (net)	182.808	182.808	-	-	-	-
Türev nakit girişleri	411.764	411.764	411.764	-	-	-
Türev nakit çıkışları	(228.956)	(228.956)	-	(228.956)	-	-

Piyasa riski**a) Döviz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi**

Şirket'in yabancı Şirketlerle ticari faaliyetlerde bulunması sebebiyle döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların Türk Lirası'na çevrilmesinden dolayı kur değişikliklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Şirket, ileride oluşacak ticari işlemler ve kayda alınan aktif ve pasiflerden ötürü ortaya çıkan kur riskini yönetmek için, döviz sepetini mümkün olduğunca çeşitlendirmeye yönelik bir politika izlemektedir.

Şirket tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

Döviz pozisyonu tablosu				
31 Aralık 2011				
	TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	EURO	İngiliz Sterlini
1. Ticari alacaklar	174.028.497	23.283.527	53.135.721	66.907
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	118.520.882	53.071.795	7.377.015	84.203
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	-	-	-	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	292.549.379	76.355.322	60.512.736	151.110
5. Ticari alacaklar	81.455.466	-	33.331.478	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	81.455.466	-	33.331.478	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	374.004.845	76.355.322	93.844.214	151.110
10. Ticari borçlar	(31.669.169)	(3.534.468)	(6.277.392)	(3.308.955)
11. Finansal yükümlülükler	-	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	(331.684.237)	(175.426.410)	(131.472)	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(363.353.406)	(178.960.878)	(6.408.864)	(3.308.955)
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	-	-	-	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	-	-	-	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	(363.353.406)	(178.960.878)	(6.408.864)	(3.308.955)
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	10.651.439	(102.605.556)	87.435.350	(3.157.845)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	10.651.439	(102.605.556)	87.435.350	(3.157.845)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-
23. İhracat	164.179.416	67.880.140	20.41.483	140.177
24. İthalat	304.208.716	63.226.052	73.545.055	9.633.042

Ayrıca, Şirket 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla 110.153.300 ABD Doları ve 3.250.000 İngiliz Sterlini değerinde forward anlaşması yapmıştır. İlgili forward anlaşmalarına göre Şirket 85.328.550 Euro karşılığında belirtilen tutarları satın alacaktır.

Döviz pozisyonu tablosu

31 Aralık 2010

	TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	EURO	İngiliz Sterlini
1. Ticari alacaklar	104.009.947	14.725.861	39.292.550	305.368
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	155.109.729	91.024.578	7.012.640	6.753
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	-	-	-	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	259.119.676	105.750.439	46.305.190	312.121
5. Ticari alacaklar	41.433.423	-	20.220.303	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	41.433.423	-	20.220.303	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	300.553.099	105.750.439	66.525.493	312.121
10. Ticari borçlar	(15.824.373)	-	(4.592.477)	(2.685.225)
11. Finansal yükümlülükler	(21.265.824)	-	(10.378.129)	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	(247.370.105)	(159.057.179)	(716.269)	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(284.460.302)	(159.057.179)	(15.686.875)	(2.685.225)
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	(15.469.279)	-	(7.549.304)	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(15.469.279)	-	(7.549.304)	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	(299.929.581)	(159.057.179)	(23.236.179)	(2.685.225)
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	623.518	(53.306.740)	43.289.314	(2.373.104)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	623.518	(53.306.740)	43.289.314	(2.373.104)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-
23. İhracat	69.424.341	9.639.936	27.171.629	359.295
24. İthalat	129.399.072	30.428.251	35.587.455	5.851.327

Ayrıca, Şirket 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla 56.440.600 ABD Doları ve 2.400.000 İngiliz Sterlini değerinde forward anlaşması yapmıştır. İlgili forward anlaşmalarına göre Şirket 44.949.712 Euro karşılığında belirtilen tutarları satın alacaktır.

31 Aralık 2011 ve 2010 tarihleri itibariyle Şirket'in vergi öncesi karının diğer değişkenler sabit tutulduğunda, ABD Doları, Euro ve İngiliz Sterlini'ndeki %10 değişiklik karşısındaki duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir :

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu

31 Aralık 2011		
	Vergi öncesi kar	Vergi öncesi kar
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(19.381.163)	19.381.163
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(19.381.163)	19.381.163
Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
4- Euro net varlık/yükümlülüğü	21.367.451	(21.367.451)
5- Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Euro net etki (4+5)	21.367.451	(21.367.451)
İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	(921.144)	921.144
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- İngiliz Sterlini varlıkları net etki (7+8)	(921.144)	921.144
Toplam (3+6+9)	1.065.144	(1.065.144)

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu**31 Aralık 2010**

	Vergi öncesi kar	Vergi öncesi kar
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(8.241.222)	8.241.222
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(8.241.222)	8.241.222
Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
4- Euro net varlık/yükümlülüğü	8.870.414	(8.870.414)
5- Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Euro net etki (4+5)	8.870.414	(8.870.414)
İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	(566.840)	566.840
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- İngiliz Sterlini varlıkları net etki (7+8)	(566.840)	566.840
Toplam (3+6+9)	62.352	(62.352)

b) Faiz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi***Faiz oranı riski***

Şirketin faize duyarlı önemli bir varlığı yoktur. Şirket'in gelirleri ve faaliyetlerinden nakit akımları, büyük oranda piyasa faiz oranındaki değişimlerden bağımsızdır.

Şirket'in faiz oranı riski, kısa dönem borçlanmasından ve vadeli mevduatlarından kaynaklanmaktadır. Şirket'in almış olduğu banka kredileri ve vadeli mevduatları sabit faizli olmakla beraber, operasyonların devamı için gelecek dönemlerdeki krediler ve mevduatlar ileride gerçekleşecek faiz oranlarından etkilenmektedir.

31 Aralık 2011 ve 2010 tarihleri itibariyle, Şirket'in finansal yükümlülükleri sabit faizli banka kredilerinden oluşmaktadır.

Sermaye yönetimi

Sermayeyi yönetirken Şirket'in hedefleri, ortaklarına getiri, diğer hissedarlara fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Şirket'in faaliyetlerinin devamını sağlayabilmektir.

Sektördeki diğer Şirketlerle paralel olarak Şirket sermaye yönetiminde net finansal borç sermaye oranını izlemektedir. Bu oran net finansal borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur. Net finansal borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam finansal borç tutarından (bilançoda gösterildiği gibi kredileri içerir) düşülmesiyle hesaplanır.

	31 Aralık 2011	31 Aralık 2010
Toplam finansal borçlar	179.339.871	128.882.457
Eksi: Nakit ve nakit benzeri değerler (Not 4)	(4.470.424)	(111.564.742)
Net finansal borç	174.869.447	17.317.715
Toplam özsermaye	213.347.882	173.501.278
Net finansal borç/özsermaye oranı	82%	10%

30. FİNANSAL ARAÇLAR

Aktif piyasalarda ticareti yapılmayan finansal araçların gerçeğe uygun değeri, değerlendirme tekniklerinin kullanılması yoluyla belirlenir. Belirleme teknikleri, en az Şirketin özel tahminleri kadar güvenilir ve mevcut olduğu durumlarda gözlenebilir piyasa verilerinin maksimum düzeyde kullanımını sağlar. Eğer bir finansal aracın gerçeğe uygun değeri açısından gereken tüm girdiler gözlenebilir durumdaysa, bu araç seviye 2 kapsamındadır. Gerçeğe uygun değer hesaplamalarının, aşağıdaki hesaplama hiyerarşisinde belirtilen aşamalar baz alınarak açıklanmasını gerektirmektedir:

- Belirli varlıklar ve yükümlülükler için, aktif piyasalardaki kote edilmiş fiyatlar (düzeltme yapılmamış) (Seviye 1),
- Aşama 1 içinde yer alan kote edilmiş fiyatlardan başka, varlık ve yükümlülükler için, ya direk (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlenebilir girdiler (Seviye 2),
- Gözlenebilir bir piyasa datası baz alınarak belirlenemeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlenemeyen girdiler) (Seviye 3).

Aşağıdaki tablo, Şirket'in 31 Aralık 2011 ve 2010 tarihlerindeki gerçeğe uygun değeri ile ölçülmüş varlıklarını göstermektedir:

Varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
31 Aralık 2011				
Türev finansal araçlar	-	9.022.907	-	9.022.907
Toplam	-	9.022.907	-	9.022.907
31 Aralık 2010				
Türev finansal araçlar	-	182.808	-	182.808
Toplam	-	182.808	-	182.808

Rayiç bedel, bir finansal enstrümanın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa, oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal enstrümanların tahmini rayiç bedelleri, Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metotları kullanılarak tespit edilmiştir. Rayiç bedel tahmininde ve piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Şirket'in bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Şirket, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıttığını düşünmektedir. Finansal varlıklar - Finansal aktiflerin, kısa vadeli olmaları ve kredi kaybının önemsenmeyecek ölçüde olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir.

Finansal yükümlülükler - Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin, kısa vadeli olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir. Uzun vadeli sabit faizli banka kredilerinin, bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan sabit faiz oranı ile değerlendirildiğinde, rayiç değerinin taşınan değere yakın olduğu görülmüştür. Kısa vadeli kredilerinin ise vadelerinin kısa olması nedeniyle taşınan değerlerinin rayiç değeri yansıttığı varsayılmaktadır.

31. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.

32. Finansal tabloların önemli ölçüde etkileyen ya da finansal tabloların açık, yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gereken diğer hususlar

Yoktur.

OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.'NİN
14.03.2012 TARİHİNDE SAAT 11:00'DE YAPILACAK 49. OLAĞAN
GENEL KURULUNUN TOPLANTISINA İLİŞKİN

MALİ ORANLAR

Likidite Oranları	2011	2010
1- Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	1.05	1.19
2- Likidite Oranı (Dönen Varlıklar-Stoklar/Kısa Vadeli Borçlar)	0.74	0.91
Mali Bünye Oranları		
1- Toplam Borçların Toplam aktiflere oranı (Kısa V, Borçlar+Uzun V, Borçlar/Toplam Varlıklar)	0.75	0.73
2- Özsermaye / Toplam Borçlar Özsermaye / (Kısa V,Borçlar+Uzun V, Borçlar)	0.33	0.38
Faaliyet Karlılık Oranları		
1- Satışların Karlılık Oranı (Vergi Öncesi Kar/ Net Satışlar)	0.07	0.04
2- Aktiflerin Karlılık Oranları (Vergi Öncesi Kar / Toplam Varlıklar)	0.07	0.03
3- Özkaynakların Karlılık Oranı (Net Dönem Karı/Özsermaye)	0.26	0.12

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

1. KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

Kurumsal yönetim kalitesini ortaya çıkaran söz konusu ilkeler Şirketimiz tarafından benimsenmiş olup, bir çoğu halen uygulanmaktadır. Kamunun aydınlatması, şeffaflığın sağlanması, pay ve menfaat sahipleri ile Yönetim Kurulu'nu ilgilendiren karar ve işlemlerde, Kurumsal Yönetim İlkeleri doğrultusunda gerekli çalışmaların yapılmasını hedeflemektedir.

SPK'nın 10.12.2004 tarih ve 48/1588 sayılı toplantı kararı gereğince, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda (İMKB) işlem gören Şirketlerin 2005 yılına ilişkin faaliyet raporlarından başlamak üzere, faaliyet raporlarında ve varsa İnternet sitelerinde söz konusu Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyumuyla ilgili beyanlarına yer vermeleri uygun bulunmuştur. Buna göre Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş., 2011 Faaliyet Raporu'na aşağıdaki ilkelere uyum konusundaki bilgileri eklemiştir. UYUM RAPORU aşağıda bilgilerinize sunulmuş olup, ayrıca Şirketimiz internet adresinden (www.otokar.com.tr) ulaşılarak incelenebilir.

BÖLÜM I - PAY SAHİPLERİ

2. Pay Sahipleri İle İlişkiler Birimi

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.'de pay sahipleri ile ilişkiler, Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi tarafından yürütülmektedir. Birimin yürüttüğü başlıca faaliyetler arasında şunlar yer alır:

- Şirketimizin yurt içi ve yurt dışı olmak üzere, bireysel ve kurumsal yatırımcılara tanıtımının yapılması; potansiyel yatırımcıların ve hissedarların bilgilendirilmesi,

Konu ile ilgili, Hüseyin Odabaş ve Yasemin Orhon yetkili olup, arf@otokar.com.tr adresinden e-mail ile veya (0264) 229 22 44/6210 dahili numarasından ulaşılarak bilgi alınabilir.

- Yönetim Kurulu' na raporlama yapmak,
- Genel Kurul öncesi toplantı hazırlıklarının yapılması, ilgili dokümantasyonun hazırlanması, ana sözleşme değişikliklerine ilişkin ön izinlerin alınarak Genel Kurul'un onayına sunulması,
- Şirket Genel Kurul toplantısının yapılması, pay sahiplerinin yararlanabileceği

dokümanların hazırlanması, tutanakların talep edenlere gönderilmesi,

- Hissedarlarımızın bilgilendirilmesi,
- SPK'nın Seri VIII, No:39 sayılı tebliği dikkate alınarak gerekli Özel Durum Açıklamalarının İMKB ve SKP'na bildirilmesi,
- Sermaye Piyasası Kanunu ile ilgili mevzuatta meydana gelen değişikliklerin takip edilmesi ve Şirket ilgili birimlerinin dikkatine sunulması,
- Pay sahiplerinin temettü ödemelerinin sağlanması,
- Üçer aylık dönemler itibarıyla mali tabloların ve faaliyet raporlarının oluşturulması.

Söz konusu işlemlerde, Hüseyin Odabaş ve İrfan Özcan yetkili olup, arf@otokar.com.tr adresinden e-mail ile veya (0264) 229 22 44/6200 dahili numarasından ulaşılarak bilgi alınabilir.

3. Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı

Son Genel Kurul Toplantısı'na ait hazır bulunanlar cetveline adını yazdırarak katılan 23 pay sahibi mali ve idari konularda bilgilendirilmiştir. Yıl içinde Genel Müdür ve Şirket Üst Düzey Yöneticilerinin de katıldığı Aracı Kurum Analistlerine yönelik bir Yatırımcı Toplantısı düzenlenmiştir. Ayrıca Mali İşler Birimi tarafından Aracı Kurum Analistleri ile 15 adet birebir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Şirket internet (web) sitesinde, "Yatırımcılarla İlişkiler" bölümü ve bağlantılı linkler yanısıra "İMKB" verilerine ulaşabilecekleri bilgilere yer verilmiştir.

Ana sözleşmemizde özel denetçi atanması talebi bireysel bir hak olarak düzenlenmemiştir. Bu yönde hissedarlarımızdan herhangi bir talep de gelmemiştir. Şirket faaliyetleri, Genel Kurul'da tespit edilen Bağımsız Dış Denetçi ve Genel Kurul'da seçilen Denetçiler ve organizasyon içerisinde yer alan İç Denetim Birimi tarafından periyodik olarak denetlenmektedir.

4. Genel Kurul Bilgileri

2011 yılı içinde sadece Olağan Genel Kurul yapılmıştır. Genel Kurul'a çoğunluğun katılımı sağlanmıştır. Ayrıca, yazılı ve görsel basın temsilcileri ile, çeşitli aracı kurum ve kuruluş yetkilileri ile izleyici hüviyetinde katılmak isteyenlerin tümüne bu imkan verilmiştir.

Genel Kurul toplantısına davet Türk Ticaret Kanunu (TTK), Sermaye Piyasası Kanunu ve Şirket ana sözleşmesi hükümlerine göre, Yönetim Kurulunca yapılmaktadır. Genel Kurul'un yapılması için Yönetim Kurulu kararı alındığı anda İMKB ve SPK'ya açıklamalar yapılarak kamuoyu bilgilendirilmektedir.

Ayrıca Genel Kurul'dan en az 21 gün önce Genel Kurul'un toplanacağı yer, gündem, varsa ana sözleşme değişiklik tasarıları ve vekaletname örneği Türkiye baskılı 2 adet günlük gazetede yayımlanır. Bu ilanda ilgili döneme ait bağımsız denetimden geçmiş mali tabloların nerelerde incelemeye açık olduğu belirtilmektedir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Hükümet Komiseri gözetiminde yapılmakta olan Genel Kurullarımızda pay sahiplerinin soru sormaları ve konu hakkında söz alarak fikir beyan etmeleri en doğal haklarıdır. Dolayısıyla, Şirketimiz ortaklarının Genel Kurul'da soru

sorma hakları, Gündem maddeleriyle ilgili öneri sunmaları, verdikleri öneriler üzerinde konuşma yapmaları Divan tarafından usulüne uygun olarak sağlanmaktadır.

Genel Kurul Tutanakları web sitemizde yer almaktadır. Ayrıca Şirket merkezinde bu tutanaklar hissedarlarımızın incelemesine açık olup, talep edenlere verilmektedir.

Şirket Ana Sözleşmesi'nin "Amaç ve Konusu" başlıklı 4. maddesinde yapılabilecek faaliyetler yer almış olup, bu maddenin Genel Kurul'ca değiştirilmesi suretiyle bir karar alınmadıkça Şirket dilediği işleri yapamaz. Şirket, birleşme, devralma veya bölünme gibi konularda Yönetim Kurulu'nun teklifi üzerine, keyfiyet Genel Kurulun tasvibine sunulmuş karara bağlanır. Genel Kurul'un onayından geçmiş bulunan Ana Sözleşmemizin ilgili maddesinde bahsedildiği üzere, Şirket, her nevi gayrimenkulü alabilir, satabilir, yaptırabilir, kiralayabilir, ipotek alabilir veya ipotek edebilir, bunlar üzerinde diğer aynı haklar tesis edebilir. Bu vesileyle, Şirket Ana Sözleşmesi'nin bu ve diğer maddelerini de kapsayacak şekilde en son haline ilgili web sitemizden (www.otokar.com.tr) ulaşılabilir.

Yıllar itibariyle, Genel Kurul Tutanakları ve hazirun cetvellerinin tümüne Şirket Genel Merkezimizden ulaşmak mümkün olduğu gibi, son 5 yıla ait Genel Kurul Toplantı Tutanakları'na da web sitemizden ulaşılabilir.

5. Oy Hakları ve Azınlık Hakları

Şirketimizde oy haklarının kullanımına yönelik ana sözleşmemizde bir imtiyaz bulunmamaktadır.

Genel Kurulda temsil ve oy kullanma şekline ilişkin düzenlemeler doğrultusunda (Ana Sözleşme'nin 18. maddesi) oy hakları kullanılır. Sermaye Piyasası Kurulu'nun vekaleten oy kullanmaya ilişkin düzenlemelerine uyulur.

Ana Sözleşmemizde azınlık paylarının yönetimde temsili ile birikimli oy kullanma yöntemine yönelik düzenlemeler yer almamaktadır.

6. Kar Dağıtım Politikası ve Kar Dağıtım Zamanı

Şirketimiz Türk Ticaret Kanunu hükümleri, Sermaye Piyasası Mevzuatı, Vergi Mevzuatı ve diğer ilgili mevzuat ile esas sözleşmemizin kar dağıtımını ile ilgili maddeleri çerçevesinde kar dağıtımını yapmaktadır.

Kar dağıtımının belirlenmesinde, uzun vadeli topluluk stratejimiz, Şirketimiz, iştirak ve bağlı ortaklıklarının sermaye gereksinimleri, yatırım ve finansman politikaları, karlılık ve nakit durumu dikkate alınmaktadır.

İlke olarak, Sermaye Piyasası Mevzuatı çerçevesinde hazırlanan ve bağımsız denetime tabi tutulan finansal tablolarda yer alan net dönem karı esas alınarak, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde hesaplanan "dağıtılabilir dönem karı"nın asgari % 50'si nakit veya bedelsiz hisse şeklinde dağıtılır.

Hesaplanan asgari dağıtılacak karın, çıkarılmış sermayenin %5'inden az olması halinde kar dağıtımını yapılmaz.

Genel kurulda alınacak karara bağı olarak dağıtılacak temettü, tamamı nakit veya tamamı bedelsiz hisse şeklinde olabileceği gibi, kısmen nakit ve kısmen bedelsiz hisse şeklinde de belirlenebilir.

Kar dağıtımı nakit şeklinde ise ilgili hesap dönemini izleyen en geç beşinci ayın sonuna kadar, bedelsiz hisse şeklinde ise en geç altıncı ayın sonuna kadar tamamlanır.

Kar dağıtım politikası çerçevesinde, temettü ilgili hesap dönemi itibariyle mevcut payların tümüne eşit olarak dağıtılır.

Esas sözleşmemizin 24. maddesi çerçevesinde dağıtım gerçekleştirilir.

Şirketimizin son yıllarda gerçekleştirmiş olduğu temettü dağıtımları, Şirket çıkarılmış sermayesine göre aşağıdaki gibidir.

YILLAR	ÇIKARILMIŞ SERMAYE (TL)	ÇIKARILMIŞ SERMAYEYE GÖRE TEMETTÜ %'Sİ	DAĞITILAN TEMETTÜ TUTARI (TL)
2006 YILI KARINDAN	24.000.000	%125,00	30.000.000
2007 YILI KARINDAN	24.000.000	%125,00	30.000.000
2008 YILI KARINDAN	24.000.000	%30,00	7.200.000
2009 YILI KARINDAN	24.000.000	%85,00	20.400.000
2010 YILI KARINDAN	24.000.000	%62,50	15.000.000

7. Payların Devri

Ana sözleşmemizde, pay sahiplerinin paylarını serbestçe devretmesini zorlaştıracı uygulamalar ve pay devrini kısıtlayan hükümler mevcut değildir.

BÖLÜM II - KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

8. Şirket Bilgilendirme Politikası

Otokar, kamuoyunu etkin, şeffaf ve sürekli biçimde aydınlatmak için zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir bilgilerin sunulmasını amaçlayan bir bilgilendirme politikası izlemektedir. Ticari sır kapsamında olmaması kaydıyla, Şirketin vizyon ve hedefini, geçmiş performansını, beklentilerini kamuya, ilgili yetkili kurumlarla, mevcut ve potansiyel yatırımcılarla ve pay sahipleriyle eşit bir biçimde paylaşmayı; Otokar'a ait finansal bilgileri genel kabul gören muhasebe prensipleri ve Sermaye Piyasası Hükümleri çerçevesinde ilan ederek etkin ve açık bir iletişim platformu oluşturmayı hedeflemektedir.

Kamuyu aydınlatmaya ilişkin tüm uygulamalarda Sermaye Piyasası Mevzuatı'na ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası düzenlemelerine uyum gösterir ve SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri çerçevesinde en etkin iletişim politikasını uygulamayı amaçlar.

Şirketimizin medya ile olan iletişimi Kurumsal İletişim Birimi tarafından yürütülmekte olup, Beril Aksoy Gönüllü, kyl@otokar.com.tr adresinden e-mail ile veya (0216) 489 29 50/268 dahili numarasından ulaşarak bilgi alınabilir.

Şirketimizde, kamuyu bilgilendirmekle sorumlu birim ise Mali İşler ve Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi (Hüseyin Odabaş ve İrfan Özcan, arf@otokar.com.tr adresinden e-mail ile veya (0264) 229 22 44/6200 dahili numarasından ulaşılabilir) olup , gerekli görülen bilgi ve belgeler kamuya duyurulmaktadır.

9. Özel Durum Açıklamaları

2011 Yılı içerisinde, Şirketimizce 17 adet özel durum açıklaması yapılmıştır. SPK ve İMKB tarafından ek açıklama istenilen durum olmamıştır. Şirketimiz yurt dışı borsalarda kote olmadığından SPK ve İMKB dışında Özel Durum Açıklaması yapılması gerekmemektedir. Özel Durum Açıklamaları, Kanunun öngördüğü süreçte yapıldığından SPK tarafından yaptırım uygulanmamıştır.

10. Şirket İnternet Sitesi ve İçeriği

Şirketimizin aktif ve güncel bir internet sitesi mevcuttur. Söz konusu internet adresinde Şirketimiz hakkında talep edilebilecek muhtelif bilgilere kapsamlı olarak yer verilmiştir. Gelişmelere göre güncelleştirilen bu sitemizde SPK tarafından öngörülen asgari hususları da içeren bir "yatırımcı ilişkileri" bölümü bulunmaktadır. Şirket Faaliyet Raporumuz basılı olarak temin edilebileceği gibi, ayrıca internet sitesinden de www.otokar.com.tr ulaşarak incelenebilir durumdadır.

11. Gerçek Kişi Nihai Hâkim Pay Sahibi/Sahiplerinin Açıklanması

Şirketimiz ortaklık yapısında büyük ortaklarımız olarak Koç Holding A.Ş. ve Ünver Holding A.Ş. haricinde % 5 oranını geçen ve bilenen başka bir pay sahibi bulunmamaktadır.

Yönetim Kurulu üyeleri, üst yönetim ve sermayenin doğrudan yada dolaylı olarak %5'ine sahip pay sahipleri, Şirketin sermaye piyasası araçları ve hisse senetleri üzerinde yapmış oldukları işlemleri ve sonuçlarını kamuya açıklarlar, yatırımcıyı etkileyebilecek özel bir durum mevcut değildir.

12. İçeriden Öğrenebilecek Durumda Olan Kişilerin Kamuya Duyurulması

Şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgilerine ulaşabilecek kişiler Yönetim ve Denetim Kurulumuz ile Şirket Üst Düzey yöneticileri olarak ifade edilebilir. Bu vesileyle, Şirketimizin mevcut Yönetim Kurulu'nu oluşturan, Sn. Kudret Önen, Sn. Halil İbrahim Ünver, Sn. Osman Turgay Durak, Sn. Alpay Bağrıaçık, Sn. Ali Tarık Uzun, Sn. Ahmet Serdar Görgüç, Sn. Taylan Bilgel ve Sn. Tuğrul Kudatgobilik, Denetim Kurulu'nu oluşturan Sn. Mehmet Metin Utkan ve Sn. Mehmet Apak ile üst düzey yöneticilerimiz Sn. Hüseyin Odabaş, Sn. Ali Rıza Alptekin, Sn. Murat Ulutaş, Sn. H.Basri Akgül ve Sn. Mustafa Bakırcı'nın isimleri bu pozisyondaki kişilerin listesi olarak açıklanabilir.

Şeffaflık ile Şirket çıkarlarının korunması arasındaki dengeyi sağlamada tüm Şirket çalışanlarının içeriden öğrenilen bilgilerin kullanımıyla ilgili kurallara dikkat etmesine çok önem verilmektedir.

Çalışma süresince öğrenilen, Şirkete ait, gerekli kişiler dışında bilinmesi Şirketçe arzu edilmeyen, ticari sır olarak nitelendirilebilecek bilgiler 'Şirket Bilgisi' olarak kabul edilir. Tüm çalışanlar Otokar A.Ş.'de çalışırken ve sonrasında Şirket bilgisini korurlar, doğrudan veya dolaylı olarak kullanmazlar, bu yöndede bilgiyi koruma taahhünamesi imzalarlar.

BÖLÜM III - MENFAAT SAHİPLERİ

13. Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Şirket ile ilgili menfaat sahipleri, kendilerini ilgilendiren hususlarda gerektiğinde toplantılara davet edilerek veya telekomünikasyon araçları kullanılarak bilgilendirilmektedir.

14. Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımı

Menfaat sahiplerinin idari konulardaki iyileştirme çalışmalarına katılımı ve bu yönde aktif olarak fikirlerini beyan edebilecekleri ve değerlendirmelerde bulunabilecekleri uygulamalar işletme bünyesinde hazırlanmış prosedürlere bağlı olarak yürütülmektedir. EFQM modelinden, tüm beyaz ve mavi yakalılarının katılımına açık özdeğerlendirme toplantılarından, açık kapı toplantılarına kadar toplam kalite felsefesine dayanan ve verimliliği artırmayı hedefleyen, bu konuda gerek çalışanların, gerekse tedarikçi ve müşterilerin taleplerini yansıtabildikleri sistematik toplantılar ve eğitim programları ile "çalışma hayatı değerlendirme anketi" gibi araştırmalar sözkonusu olup, İK politikaları doğrultusunda yürütülmektedir. Bayii teşkilatı toplantılarından, hissedarların fabrika ziyaretlerine kadar ve her kesime yönelik toplum üzerinde etkinliği artıracak çalışmalar yapılmakta ve uygulanmaktadır. Ayrıca, satış ve bayii açısından, müşteri taleplerinin takip edilerek yönetime yansıtıldığı ve bu doğrultuda düzenlemelerin yapılarak gerekli geri bildirim sağlandığı bir sistem mevcuttur.

15. İnsan Kaynakları Politikası

Şirketimizde insan kaynakları politikası kapsamında, personel alımına ve terfi mekanizmasına ilişkin kriterler yazılı olarak belirlenmiştir. İnsan Kaynakları olarak amacımız;

- Doğru işe doğru insan
- Eşit işe eşit ücret ; performansa göre farklılaştırma
- Başarıya bağlı tanıma ve takdir
- Herkes için eşit fırsat

İlkelerine bağlı kalarak, insan gücümüzün yetkinliklerini sürekli geliştirmek ve global rekabet ortamında kalıcı üstünlüğümüzü korumaktır. Bu amaçla belirlenen insan kaynakları sistemlerinin işleyişi prosedürlerle tanımlanır ve tüm çalışanlara duyurulur.

Şirketimizin insan kaynakları politikası oluşturulmuş ve uygulanmaktadır. Bu çerçevede belirlenmiş işe alım politikaları, kariyer planlaması, çalışanlara yönelik iyileştirme ve eğitim politikaları gibi hususlar Personel Yönetmeliği kapsamında sağlanmaktadır. Çalışanlar ile ilişkileri yürütmek üzere değişik komiteler sözkonusu olmakla beraber, herhangi bir temsilci seçimi yapılmamış ve atanmamıştır. Koç Topluluğu'nun hayata geçirdiği İnsan Kaynakları politikalarıyla uyumlu çalışmalar yürütülmekte ve gerek beyaz yakalı, gerekse mavi yakalı personelin hakları ve çalışma koşulları, herhangi bir ayrımcılık veya kötü muameleye maruz kalmayacak şekilde güvence altına alınmıştır. Bu konuda dönem içinde hiç bir şikayet sözkonusu olmamıştır.

16. Müşteri ve Tedarikçilerle İlişkiler Hakkında Bilgiler

Mal ve hizmetlerin pazarlanması ve satışında müşteri memnuniyeti öncelikli ve vazgeçilmez hedefimizdir. Müşteri memnuniyeti düzenli olarak raporlanıp takip edilmektedir.

Şirketimiz mal ve hizmetlerinin pazarlanmasında, satışında ve satış sonrasında müşteri memnuniyetini sağlayıcı her türlü tedbir alınmakta ve uygulamalara yer verilmektedir. Müşterinin satın aldığı ürünüme ilişkin talepleri süratle karşılanarak, müşteri bilgilendirilir. Kalite standartları ve yüksek kaliteye ilişkin garantiler sağlanır. Gerek tedarikçilere yönelik ilke ve politikalar, gerekse müşteri odaklı ürün ve hizmetlerdeki memnuniyet kriterleri düzenli olarak ölçülür ve Şirket içindeki ilgili birimlerce takip edilir.

17. Sosyal Sorumluluk

Gerek Fabrikamızın bulunduğu bölge ve gerekse genel olarak kamuya yönelik sosyal çalışmalar çerçevesinde kurumsal sosyal sorumluluk ve toplum üzerinde etki kriterlerine göre faaliyetler düzenlenir. Bu bağlamda dönem içinde yapılan çalışmalara ilişkin Faaliyet Raporu içinde gerekli ve ayrıntılı bilgiler mevcuttur. Dönem içinde çevreye zarardan dolayı hiçbir aleyhte bildirim sözkonusu olmayıp, başta çevresel etki değerlendirme raporları olmak üzere faaliyetlerimizle ilgili kayıtlar vardır.

BÖLÜM IV - YÖNETİM KURULU

18. Yönetim Kurulunun Yapısı, Oluşumu ve Bağımsız Üyeler

Şirketimizin mevcut Yönetim Kurulu;

Sn. Kudret Önen -Yönetim Kurulu Başkanı,

Sn. Halil İbrahim Ünver-Yönetim Kurulu Başkan Vekili,

Sn. Osman Turgay Durak - Yönetim Kurulu Üyesi,

Sn. Alpay Bağrıaçık- Denetim Komitesi Üyesi,

Sn. Ali Tarık Uzun-Denetim Komitesi Üyesi,

Sn. Ahmet Serdar Görgüç-Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür,

Sn. Taylan Bilgel-Yönetim Kurulu Üyesi

Sn. Tuğrul Kudatgobilik-Yönetim Kurulu Üyesi şeklinde oluşmaktadır.

Sayın Ahmet Serdar Görgüç icracı üye olarak Yönetim Kurulu'nda yer almaktadır. Yönetim Kurulu üyelerinin seçildiği Genel Kurul toplantılarını müteakip, görev dağılımına ilişkin karar almak suretiyle Yönetim Kurulu Başkan ve vekili tespit edilmektedir. Dönem içerisinde Yönetim Kurulu üyeliklerinde boşalma olduğu takdirde Türk Ticaret Kanunu'nun 315. maddesi hükümleri uygulanır.

Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin, Şirket konusuna giren işleri bizzat veya başkaları adına yapmaları ve bu tür işleri yapan Şirketlere ortak olabilmeleri hususunda TTK 334 ve 335. maddeleri kapsamında Genel Kurul'dan onay alınmaktadır.

19. Yönetim Kurulu Üyelerinin Nitelikleri

Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri, en üst düzeyde etki ve etkinlik sağlayacak şekilde oluşur. Kurumsal Yönetim İlkelerinde yer alan hususlar gözetilerek, bu niteliklerle örtüşen ve yönetim konusuna hakim yetkinlikteki kişilerden müteşekkil bir Yönetim Kurulu esas alınmıştır. Yönetim Kurulu Üyeliğine atanacak şahıslarda aranan nitelikler itibariyle bu özellikleri sahip yöneticilerin gerekli bilgi birikimlerine sahip olacak şekilde donanımlı olmalarına dikkat edilir.

20. Şirketin Misyon ve Vizyonu ile Stratejik Hedefleri

Vizyon:

Otokar, kendi teknolojisini geliştirerek, ürünlerinde yerli ve milli kimlik özelliğini korur; topyekün mükemmellik felsefesi ile müşterilerinin, çalışanlarının ve ortaklarının memnuniyetinde sürekliliği sağlamayı hedefler.

Misyon:

Otokar'ın ana görevi, ticari araçlar ile çeşitli savunma sanayi mamüllerini, müşteri beklentileri doğrultusunda, dünya çapında rekabet gücü olan ürünler olarak tasarlamak, üretmek ve pazarlamaktır.

Stratejik Hedefler:

- Özkaynaklarımıza en az %15 karlılık sağlayarak ve hisse değerimizi artırarak belli dönemler içinde ortalama %15 oranında büyümek,
- İddialı ve uluslararası rekabet gücüne sahip olduğumuz ürünlerin imalatına odaklanmak,
- Bulduğumuz sektörlerde lider veya ikinci olmak amacıyla teknolojiye yatırım yapmak,
- Faaliyet gösterdiğimiz sektörlerde marka gücümüzü artırmak ve teknolojiye hakim olmak,
- İhracatımızı ve yurtdışı faaliyetlerimizi artırarak gelirlerimizde dış satışların payını arttırmaktır.

Şirketimizin vizyon ve misyonu doğrultusunda belirlenen stratejik hedefler, Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilmektedir. Şirket Üst Yönetimince belirlenmiş ve Yönetim Kurulu'muzca onaylanmış misyon ve vizyonumuza ilişkin değerler Faaliyet Raporumuz içinde mevcut olup, stratejik hedeflerin oluşturulması ve uygulanmasında ilgili birimlerin çalışmaları Üst Yönetimce Yönetim Kurulu'na sunulur ve takip edilir. Yönetim Kurulu yıllık faaliyetlerin gözden geçirilmesi doğrultusunda geçmiş yıl performansını değerlendirmek suretiyle Üst Yönetimin yeni yıl hedeflerini karşılaştırır ve kararlar verir.

21. Risk Yönetim ve İç Kontrol Mekanizması

Şirketin mali ve idari faaliyetlerine bağlı olarak bir risk yönetim ve iç kontrol organizasyonu yapılmış olup, ilgili sermaye piyasası mevzuatı ve düzenlemeleri doğrultusunda işleyişi ve etkinliği Mali İşler Müdürlüğü ve İç Denetim Müdürlüğü tarafından takip edilmektedir.

Şirketimizin mali tabloları Yönetim Kurulu Üyelerinden oluşturulan Denetim Komitesi tarafından denetlenmektedir. Ayrıca, TTK'na göre Genel Kurul tarafından atanmış bulunan denetçiler tarafından da denetim fonksiyonu icra edilmektedir.

Şirketimiz, hakim ortaklarından Koç Holding A.Ş.'nin Yönetim Kurulu'na bağlı olarak işlevlerini sürdüren Denetim Grubu Başkanlığı tarafından her türlü mali kontrol ve risk analizini içerecek şekilde denetime tabi olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

22. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları

Yönetim Kurulu Kararlarına ilişkin konu başlığı veya gündemler, periyodik olarak veya ortaya çıkan gerekler çerçevesinde düzenlenerek hazırlanmaktadır. Ortaya çıkan ihtiyaçlara bağlı olarak Yönetim Kurulu Toplantı sayısı değişiklik gösterebilmektedir. Son üç yılda (2009-2011) toplam 42 adet Yönetim Kurulu Toplantı Kararı alınmıştır. Toplantıya katılım ve çağrı, esas itibarıyla Şirket işleri gerek gösterdikçe yapılır ve Yönetim Kurulu toplanır. İletişimi sağlamak için özel bir sekreteryaya kurulmuş olmamakla beraber, Mali İşler tarafından söz konusu Yönetim Kurulu Kararlarına ilişkin gündemlerin hazırlanması, kararların yazılması ve takibi yapılmaktadır. Toplantı Kararlarında eğer farklı oy sözkonusu ise kararda söz konusu şerh düşülmektedir. Karar alınmasında varsa, sorulan soru ve açıklamalara yer verilmektedir.

Yönetim Kurulu toplantılarının gündemi, Şirket esas sözleşmesinin açıkça Yönetim Kurulu kararına bağlanmasını emrettiği hususların, Şirket üst yönetimince Yönetim Kurulu üyelerine bildirilmesiyle belirlenmektedir. Bunun dışında, Yönetim Kurulu üyelerinden herhangi birisinin spesifik bir konuya ilişkin karar alınması hususunu Şirket Üst Yönetimine bildirmesiyle de toplantı gündemi belirlenmektedir.

Şirket Yönetim Kurulunda görüşülmesi istenen konular, Mali İşler Bölümünde toplanmakta ve konsolide edilerek gündem oluşturulmaktadır.

Otokar A.Ş Yönetim Kurulu toplantılarının gündeminin belirlenmesi, TTK 330/II hükmü dairesinde alınan Yönetim Kurulu kararlarının hazırlanması, Yönetim Kurulu üyelerinin bilgilendirilmesi ve iletişimin sağlanması amacıyla Otokar A.Ş. Mali İşler Yöneticisi görevlendirilmiştir.

Yönetim Kurulu toplantılarında açıklanan farklı görüş ve karşı oy gerekçeleri karar zaptına geçirilmektedir. Ancak yakın zamanda bu türde bir muhalefet veya farklı görüş beyan edilmediğinden kamuya açıklama yapılmamıştır.

23. Şirketle Muamele Yapma ve Rekabet Yasağı

Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin, Şirketle işlem yapmaları ve rekabet etmeleri yasak olup, çıkar çatışmasına yol açabilecek bu gibi durumlarda yasal düzenlemelere bağlı olarak konunun uygulanması doğrultusunda gerekli tedbirler uygulanır.

24. Etik Kurallar

Şirket genel anlamda etik kurallara uyulması ve uygulanması yönünde gerekli çalışmaları sürekli yapmakta olup internet sitemizde de yayınlamaktadır. Mevzuat ve düzenlemeler ile uygulamalar bütünü içinde genel kabul görmüş etik kurallara uyulur.

Şirket çalışanları, menfaat sahipleri ve bilgilendirme politikası çerçevesinde, yapılacak yeni düzenlemeler oldukça kamuya açıklanacaktır.

25. Yönetim Kurulunda Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Şirketimizde, Yönetim Kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı olarak yerine getirmek amacıyla oluşturulmuş, denetimden sorumlu bir komite vardır.

Mali konuların takibi, periyodik mali tablo ve dipnotlarının incelenmesi ve Bağımsız Dış Denetim Raporu'nun onaylanmasını Yönetim Kurulu'na sunmak üzere oluşturulan bu komitede Sn. Alpay Bağrıaçık ile Sn. Ali Tarık Uzun bulunmaktadır.

Şirketin Kurumsal Yönetim İlkeleri kapsamında henüz bir Kurumsal Yönetim Komitesi oluşturulmamıştır. Bu konuda ilgili mevzuat ve SPK'nca yayımlanacak düzenlemeler doğrultusunda hareket edilecektir.

26. Yönetim Kuruluna Sağlanan Mali Haklar

Yönetim Kurulu üyelerine sağlanan haklar Genel Kurul'da kararlaştırılmaktadır. 15.03.2011 tarihli Genel Kurul'da Yönetim Kurulu üyelerine aylık ücret verilmesi hissedarlarca uygun görülmüştür.

Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerine Genel Kurulca kararlaştırılan ücret haricinde herhangi bir menfaat sağlanmamaktadır. Yönetim Kurulu'na yönelik olarak performans veya ödüllendirmeye dayalı herhangi bir uygulama yapılmamaktadır.

Ayrıca dönem içinde herhangi bir Yönetim Kurulu Üyesine ve Şirket Üst Yöneticisine borç verilmemiş, kredi kullandırılmamış, üçüncü bir kişi aracılığıyla kredi adı altında menfaat sağlanmamış ve lehlerine kefalet gibi teminatlar verilmemiştir.

Otokar

www.otokar.com.tr

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.

Genel Müdürlük: Aydınevler Mah. Dumlupınar Cad. No: 24 A Blok Küçükyalı 34855 İstanbul-Türkiye
T: +90 216 489 29 50 F: +90 216 489 29 67

Fabrika: Atatürk Cad. No: 9 Arifiye 54580 Sakarya-Türkiye
T: +90 264 229 22 44 F: +90 264 229 22 42

